

Паспорт проєкту

«Еко - теплиця "Sunflower"»

Вікторія КУЛЯС

Галина ДАЗІДОВА

Оксана ГЕРАСИМЕНКО

Вікторія ГАРЬКАВА

Світлана РЯБОКОНЬ

Ольга ПАЛАЩУК

Оксана КОЛЕСНИК

ПІБ авторів проєкту

З М І С Т:

№	Назва	стор.
1	Паспорт проєкту Еко-теплиця «Sunflower»	3
2	План реалізації проєкту	6
3	Результати проєкту	10
4	Використана література	10
5	Додатки	11
6	Додаток 1 Конспекти спостережень	11
7	Додаток 2 Конспекти занять	24
8	Додаток 3 Дидактичні ігри (автор Оксана Колеснік, Галина Дазідова)	58
9	Додаток 4 Циклограма трудової діяльності. Праця в теплиці (старший дошкільний вік)	87
10	Додаток 5 Казки (автор Оксана Колеснік, Галина Дазідова)	96
11	Додаток 6 Художнє слово	102
12	Додаток 7 Щоденник спостережень (автор Оксана Герасименко)	116
113	Додаток 8 Картотека дослідів	139

ОСВІТНІЙ ПРОЄКТ «ТЕПЛИЦЯ В ДИТЯЧОМУ САДКУ»

Паспорт проєкту

Тема проєкту: Еко - теплиця "Sunflower"

Мета проєкту:

Метою проєкту Еко - теплиця "Sunflower" є навчання дітей основам сільського господарства та екологічного вирощування овочів, квітів. Цей проєкт спрямований на підвищення екологічної свідомості серед дітей, показуючи їм, як з маленької насінини виростити свої овочі, розсаду квітів, а також допомагає розвинути інтерес до здорового харчування. Сприяти формуванню в дітей відповідальності та командного духу через спільну діяльність у вирощуванні рослин.

Актуальність проєкту

В умовах війни, яка принесла стільки випробувань, діти особливо вразливі до стресу та емоційного напруження. Щоб допомогти їм знайти спокій і радість, ми провели дослідження, яке показало, що особиста участь вихованців у догляді за рослинами на підвіконні чи робота на маленьких городах є справжнім джерелом позитивних емоцій. Ці прості дії не лише відволікають від тривоги, але й дарують відчуття досягнення, зв'язок із природою та надію на краще

Практичне садівництво в дитячому садку не лише розширює знання дітей про природу, а й формує навички, які впливають на їхню відповідальність та екологічну свідомість. Через догляд за міні-теплицею діти навчаються спостережливості, терпінню та послідовності, розуміють, як їхні дії впливають на навколишній світ.

Окрім цього, це може бути чудовим способом розвивати їхню допитливість і любов до природи. Вони зможуть побачити, як із маленької насінини виростає квітка чи овоч, що створює відчуття магії та захоплення. Такий досвід формує глибоке розуміння важливості екологічних питань і сприяє розвитку покоління, яке цінуватиме природу рідного краю і дбатиме про неї.

Вирощування овочів та зелені для споживання дітьми не тільки забезпечить їх свіжими, корисними продуктами, але й допоможе створити у них відчуття причетності до створення здорової їжі. А вирощування розсади квітів стане прекрасним способом навчити дітей естетиці, турботі про природу та прикрасити територію садочка, створюючи затишну й гармонійну атмосферу.

Такі проєкти сприяють розвитку у дітей почуття відповідальності, уважності та залучають до колективної праці. Це також важливий внесок у їх екологічне виховання, адже вони на власному досвіді зрозуміють важливість рослин у нашому житті. Саме тому ми вирішили обладнати на території дитячого садочка міні теплицю.

Завдання проєкту

- ☐ Ознайомити дітей із процесом вирощування городніх культур томату, перцю болгарського, петрушки, кропу, цибулі, розсади квітів.
- ☐ Ознайомити дітей із лікарськими властивостями городньої зелені: кропу, петрушки, зеленої цибулі.
- ☐ Розвивати у дітей пізнавальну активність.

- ☐ Виховувати у дітей добре, дбайливе ставлення до навколишнього світу природи та її об'єктів.
- ☐ Формувати в дітей з віком бажання брати участь у трудовій діяльності, формувати трудові навички.
- ☐ Сприяти пізнавальному, фізичному та емоційному розвитку дітей шляхом активної діяльності на відкритому повітрі. Це сприяє зміцненню здоров'я, розвитку координації та забезпеченню позитивних емоцій у дітей.
- ☐ Формувати уявлення про зовнішній вигляд вищевказаних городніх культур, розсади квітів, особливості їхньої зовнішньої будови, розрізняти насіння та розсаду.
- ☐ Викликати в дітей з віком інтерес до конкретних об'єктів - городніх культур, через вірші, загадки, дослідницьку діяльність.
- ☐ Формувати уявлення дітей про необхідність світла, тепла, вологи ґрунту для зростання цих культур.
- ☐ Формувати вміння спостерігати за змінами зростання городніх культур, розсади квітів в умовах теплиці.
- ☐ Навчити дітей бачити результат своєї праці.
- ☐ Сприяти розвитку партнерських відносин із сім'ями вихованців через залучення до участі у проекті.
- ☐ Сприяти екологічній просвіті батьків.

Об'єкт проекту

Пошуково - дослідницька діяльність

Предмет проекту

Теплиця

Учасники проекту

Творча група дітей середнього і старшого дошкільного віку, педагоги, батьки.

Характер проекту

- за метою діяльності — пошуково-дослідницький ;
- за змістом — інтегрований;
- за кінцевим результатом — практичний;
- за кількістю учасників — колективний;
- за тривалістю — довготривалий;
- база реалізації проекту — комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад №46 Вінницької міської ради».
- учасники проекту — педагоги , діти, батьки КЗ «ДНЗ№46 ВМР»;
- термін реалізації - травень 2025 р. - листопад 2025 р.
- Тривалість проекту – довготривалий

Гіпотеза

Використання дидактичних ігор, занять, щоденника спостереження, , активне залучення дітей, педагогів, батьків до вирощування рослин у міні-теплиці, спостереження за їх ростом та вивчення впливу різних факторів завершиться збором врожаю та дегустацією. Це сприятиме розвитку екологічної свідомості, знань із садівництва та здорового харчування.

Використання компосту допоможе у зменшенні кількості відходів, які потрапляють на смітник, а також створить плідний ґрунт для саджання рослин, стане важливим уроком щодо важливості відновлення ресурсів та екологічної свідомості для дітей, які відвідують садок

Прогнозований результат

Реалізація даного проєкту надасть змогу:

- Збільшення кількості свіжих овочів, зелені та квітів, які можна вирощувати на території дитячого садка.
- Зменшення витрат на закупівлю зелені та квіткової розсади, оскільки їх можна вирощувати самостійно.
- Збільшення зацікавленості дітей у вирощуванні рослин та догляді за ними.
- Удосконалити у дітей знання про природу та процеси росту рослин через практичний досвід вирощування.
- Формування здорового харчування серед дітей через споживання свіжих, органічних продуктів з власного городу.
- Створення позитивного екологічного впливу шляхом зменшення кількості використаних хімічних добрив та пестицидів. Створення вермикомпостера.
- Використання вермикомпостера дасть можливість дітям побачити процес розкладання органічних матеріалів і зрозуміти, як повертається поживний матеріал в ґрунт. Це може стимулювати інтерес до екології та природних процесів. Компостування допомагає зменшити кількість харчових відходів, які потрапляють на смітник. Це важливо для збереження природних ресурсів та зменшення погіршення довкілля. Через працю з компостером діти вчитимуться збалансованому підходу до утилізації відходів та вчитимуться дбати про довкілля.

Опис проєкту

У змісті Базового компонента дошкільної освіти у сфері життєдіяльності «Природа» зазначено: «Загальними підходами у формуванні через сферу життєдіяльності «Природа» є: екологічне спрямування, виховання різнобічної і гармонійної особистості, орієнтованої на відтворення екологічної культури суспільства, комплексний підхід, що передбачає розвиток чуттєвої сфери, засвоєння певного кола знань та оволодіння практичними вміннями.

Змістом Базового компонента дошкільної освіти чітко визначено мету екологічного виховання – формування елементів екологічного світорозуміння, екологічної вихованості, розвиток у дитини позитивного емоційно-ціннісного ставлення до природного довкілля, формування реалістичних уявлень про явища природи, практичних умінь, дбайливого ставлення до її компонентів.

Розділ «Екологічно доцільна поведінка» визначає зміст виховної роботи з дітьми. Загальновідомим є твердження, що саме дошкільний вік є найбільш сприятливим для екологічного виховання, екологічної культури.

Тому, розуміючи важливість цього напрямку роботи, в комунальному закладі «Дошкільний навчальний заклад №46 Вінницької міської ради» розроблений освітній проєкт «Міні-теплиця у дитячому садку», де домінуюча діяльність має пошуково – дослідницький характер.

У дітей дошкільного віку підтримуємо інтерес до явищ природи, формуємо вміння взаємодіяти з навколишнім світом, вчимо дітей робити елементарні висновки, ділимося отриманими враженнями від спілкування з природою, виражаємо ставлення до світу природи в продуктивних видах діяльності. Природа повинна відкритися перед дитиною як жива лабораторія, де можна спостерігати і вивчати життя її мешканців, як відповідна школа, в якій успішно можна оволодіти елементарними правилами поведінки, вміннями та навичками розумного використання природи, примноження її охорони і багатства.

Етапи роботи

Реалізація проекту здійснюється поетапно. Кожний етап ставить свої завдання, має визначені форми і методи реалізації запланованого. Визначено шляхи виконання завдань проекту, запропоновано систему заходів по організації роботи з дітьми, батьками.

I етап – підготовчий:

- вибір проблеми, обґрунтування практичного значення її результату;
- визначення теми проекту;
- визначення мети і поставлених завдань;
- визначення джерел інформації;
- визначення учасників проекту;
- опрацювання літератури з даної проблеми;
- діагностичне обстеження дітей (із теми проекту).

II етап – проектувальний:

- складання плану виконання проекту;
- проведення заходів, спрямованих на виконання мети проекту;
- вирішення проблемних завдань.

III етап – підсумковий:

- діагностика компетентності дітей (порівняно з початком роботи);
- узагальнення матеріалів щодо реалізації проекту;
- презентація результатів проекту;
- захист проекту;
- розробка плану дій щодо подальшого функціонування проекту.

ПЛАН РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ

№ з/р	Етап реалізації проекту	Види діяльності (заходи)	Тиждень місяця
1	Підготовчий	КВІТЕНЬ Знайомство педагогів, дітей та батьків з ідеєю проекту та оприлюдненні інформації на сайті. Підбір художньої літератури: приказки, вірші, казки, загадки про городні культури та квіти. Підбір консультацій для батьків. Розробка плану проекту. Підбірка ілюстративного та демонстраційного матеріалу про томат, огірок, болгарський перець, кріп, петрушку, листовий салат, цибулю, квітів. Вибір місця для встановлення теплиці, вермикомпостера та збору дощової води. Складання кошторису проекту. Придбання відповідних матеріалів та інвентарю відповідно кошторису в «Епіцентрі». Встановлення теплиці, баку для збору дощової води та системи крапельного поливу. Завезення ґрунту та планування грядок.	3-4 тиждень

		Підготовка інвентарю для роботи в теплиці. Залучення до участі батьків вихованців. Монтаж вермикомпостера. Збір харчових відходів. Залучення дошкільників, працівників харчоблоку до закладки вермикомпостера та заселення в нього хробаків. Підбір посадкового матеріалу (насіння петрушки, кропу, салату листового, огірків, розсади томатів та болгарського перцю, цибулин цибулі, квітів). Заняття на тему: «Маленькі городники» (знайомство з теплицею, інструментами)	4 тиждень
--	--	---	-----------

		ЧЕРВЕНЬ Спостереження за сходами в теплиці, занесення результатів спостережень в щоденник. Полив рослин дощовою водою та підживлення екологічним компостом. Читання віршів про овочеві культури Дидактичні ігри «Чия тінь?» Консультація для батьків «Раціон дітей. Користь овочів» Прийом у їжу продуктів вирощених в теплиці врожаю. Дидактична гра «Квітка яка?» Дослідно-експериментальна діяльність «Цибулька мандрівниця – подорож до сонця»; «Яскрава зелень – пригоди петрушки і кропу»	Протягом місяця
		ЛИПЕНЬ Полив рослин в теплиці та підживлення екологічними добривами з вермикомпостера. Спостереження за розвитком сходів та внесення інформації в щоденник спостережень. Дослідно-експериментальна діяльність «горохова подорож» Дидактична гра «Четвертий зайвий» Дидактична гра «Що спочатку, а що потім» (Фази росту рослин) Дослідно-експериментальна діяльність «Чи може огірок плавати»; «Що знаходиться в середині помідора і як з'являються рослини »	Протягом місяця
		СЕРПЕНЬ Дидактична гра «Що потрібно для росту рослин» Збирання врожаю у теплиці, розгляд плодів, внесення інформації в щоденник Спостереження за підготовкою ґрунту теплиці до зимового періоду. Дослідно-експериментальна діяльність «Магічний колір баклажан і сила води»; «Перцевий фонтан»	Протягом місяця
3	Залючний	ВЕРЕСЕНЬ Аналіз результативності проекту Презентація підсумкових результатів проекту для батьків, педагогів (презентація) з оприлюдненням на сайті закладу. Демонтаж теплиці, вермикомпостера та системи поливу. Дидактична гра «Цілющі овочі» Дидактична гра «квіти на нашій клумбі»	Протягом місяця

5. Результати проекту

Діти навчаться доглядати за рослинами, в них сформуються навички командної роботи, відповідальності та значення екологічності теплиці.

Дошкільники отримають власноруч вирощену зелень та овочі.

Підвищиться екологічна грамотність серед вихованців.

Проект сприятиме гармонійному розвитку дітей, формуванню усвідомленого ставлення до природи та розвитку практичних навичок, знань, умінь та екологічно-доцільної поведінки.

Використана література

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. – К.: Дошкільне виховання, 1999. – 59с.
2. Коментар до базового компонента дошкільної освіти в Україні.
3. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років /наук. кер.проекту В.О.Огнев'юк; авт.:кол.Г.В.Беленька, О.Л.Богініч, Н.І.Богданець-Білокаленко[та ін.]; наук.ред.: Г.В.Беленька, М.А.Машовець; Мін. осв.і науки України, Київ.ун-т ім.Б.Грінченка. – К.: Київ.ун-т ім.Б.Грінченка, 2016. – 304.
4. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від двох до семи років «Дитина» /наук. кер.проекту В.О.Огнев'юк; авт.:кол.Г.В.Беленька, О.Л.Богініч,В.М.Вертугіна та ін.. – К.: Київ.ун-т ім.Б.Грінченка, 2016. – 352.
5. Простір інтернету
6. III

Додатки

Додаток №1

Конспекти спостережень

Спостереження за ростом цибулі.

Мета: сформувати у дітей знання про користь від води, яку вона приносить рослинам; розкрити значення окремих «органів» рослин у їх розвитку; розвивати спостережливість; виховувати бережливе ставлення до природи, до природних ресурсів.

Хід спостереження:

Загадка

Маленьке, кругленьке, зачепи — плакати будеш. (Цибуля)

Бесіда

— Сьогодні ми поведемо розмову про цікаву рослину — цибулю.

— Подивіться на контейнери, в яких знаходяться головки цибулі. Чому води в них стало менше?

— Куди вона поділася?

— Яке значення має вода для рослин?

— Яке значення для рослин має корінь?

— Чому він став більшим, сильнішим?

— Що з'явилося на верхівці цибулини?

— Чому пагони цибулини мають яскраво-зелене забарвлення?

— Чому пагони запашні та соковиті?

— Яку користь дає людині цибуля?

— В якому вигляді її споживають?

— Чи використовують цибулю в народній медицині? Як саме?

— Зробіть висновок, що потрібно рослинам для їхнього росту?

Загадки

Сидить Марушка в семи колушках,

Хто її роздягає, той сльози проливає. (Цибуля)

Сидить Галуха, стирчать вуха, а голови немає. (• Цибуля)

Хочеш не хочеш, а плакати заставить. (• Цибуля)

Шкір має сім, а сльози випускає всім. (Цибуля)

Спостереження за ростом листового салату.

Мета: Ознайомити здобувачів освіти з зеленими овочами; Формувати знання про корисність вживання цих овочів; Розвиток природничої компетентності; Формувати звичку вживати здорову їжу.

Хід спостереження:

Загадка:

Світло-зелене пишне листя,

Зірвала й принесла нам Христя,

-Що ж це за зілля?- спитав у неї Гнат

- А ти не знаєш? Це ж корисний ...(салат)

Розповідь вихователя: Зелене салатне листя насичують організм людини корисними елементами, зокрема – залізом, кальцієм і магнієм. Вживання салату допоможе нашому шлунку.

Щоб отримати від зелених овочів максимальну кількість корисних речовин, їх потрібно вживати в сирому вигляді. При термічній обробці більша частина корисних компонентів з них випаровується. Звернути увагу дітей на форму листочків салату, як вона змінюється під час зростання. Їх форма стає досить цікавою, листочки стають ніби кучерявими, або мереживними.

Якого розміру листи салату?

Скільки листочків є на кожній рослині?

Чому він став більшим, сильнішим

ніж попереднього разу?

— Що з'явилося на рослині?

— Яку користь дає людині листя салату?

— В якому вигляді його споживають?

Спостереження за ґрунтом у теплиці та надворі.

Мета: продовжувати знайомити дітей з ґрунтом, формувати уявлення про склад ґрунту. Формувати у дітей знання про взаємозв'язок та взаємозалежність ґрунту та рослин. Розвивати зв'язне мовлення, мислення, цікавість. Виховувати бережливе ставлення до природних ресурсів.

Хід спостереження:

Всіх годує, напуває, а про неї не всяк дбає. (Земля)

Вихователь: сьогодні ми з вами будемо досліджувати землю, а точніше її верхній ярус, який називається ґрунтом. У ґрунті ростуть рослини, мешкають деякі тварини. Але ґрунт з'явився не одразу. Хочете дізнатися як утворився ґрунт? (так).

Вихователь: колись дуже давно на поверхні землі знаходились каміння та скелі. Але під дією вітру, дощу, морозу та спеки вони поступово тріскались та руйнувалися. Каміння перетиралося між собою і з часом перетворилося на пісок та глину. Вітер розносив насіння рослин, які приживалися та росли, а потім згниваючи, утворювали тонкий шар перегною. Потім в цей шар потрапляло насіння інших рослин, які теж відмирили і збільшували товщину шару чорнозему. Так і утворився родючий ґрунт – чорнозем. По цій землі ми з вами ходимо, а вона нас годує.

Проведемо дослід.

Перед кожним з вас стоїть пластиковий стаканчик з водою, а також грудка ґрунту. Візьміть її у руки і розгляньте. Якого кольору ґрунт? (чорного)

А тепер обережно покладіть грудку у воду, візьміть паличку та розмішайте воду. Тепер відставте стаканчик та спостерігайте що відбувається. (припущення та висловлювання дітей). Як бачите, на дно стакану осів пісок, вода стала мутною, тому що в складі ґрунту є глина, а на поверхні води плаває сміття, це і є перегній – рештки рослин.

Отже, ґрунт складається з піску, глини та перегною.

Вихователь: діти, сьогодні ми дізналися більше цікавого про ґрунт, його цілющість та властивості.

А як ми можемо допомогти зберегти ґрунт?

Що слід для цього робити? (не забруднювати ґрунт сміттям, поливати чистою водою, не розпалювати багаття, не зривати рослини та не затоптувати їх)

Спостереження за петрушкою.

Мета: закріплювати знання дітей про зонтичні овочі, уточнити їх форму, величину, колір.

Хід спостереження:

Дорослий пропонує всім сходити до тепличних грядок і поспостерігати за рослинами.

Маєм добрий урожай,

Що завгодно вибирай.

Нумо, хлопці та дівчата,

Що вам треба для салату?

Для борщу та для компоту?

Всі швиденько за роботу!

Розповідь вихователя: Це улюблена зелена культура всіх країн і народів. А між тим, багато-багато століть назад у себе на батьківщині, в Середземномор'ї, вона більше цінувалася як лікарська рослина. А поляки, зберігши латинський корінь "петро", стали ласкаво називати рослину "петрушкою", звідки слово це перейшло в українську мову.

Сьогодні ми будемо спостерігати за корисною та цікавою рослиною - петрушкою. Петрушка росте у ґрунті і має яскраво-зелені кучеряві листочки які нагадують маленькі парасольки. Петрушка повністю їстівна від кореня до квітів та насіння. Петрушка дуже любить сонце і воду тому її часто поливають. Також вона має дуже свіжий і приємний запах.

Дорослі часто додають петрушку в супи салати та інші страви а ще вона містить багато вітамінів особливо вітамін С.

Петрушка - це не тільки корисна зелень а й дуже цікава яскрава рослина.

Петрушка розклалася кущем.

Рвати до страв її будем.

Смачні, корисні листочки

Рости на грядці хочуть.

Якої форми листочки петрушки?

Якого розміру листочки ? Скільки їх на стеблі?

Що потрібно для гарного росту зелені?

Спостереження за збором врожаю цибулі зеленої, салату та петрушки.

Мета: формувати у дітей ціннісне ставлення до свого здоров'я; закріпити знання про вітаміни, їх значення в житті людини, вчити розпізнавати за смаком та запахом овочі, вчити дітей працювати в колективі . Сформувати у них уявлення про необхідність наявності вітамінів в організмі людини, про корисні продукти, в яких містяться вітаміни.

Хід спостереження:

Сьогодні з вами будемо збирати врожай нашої зелені. Петрушки, листя салату та зеленої цибулі.

Забирати урожай краще вранці або ввечері. Збирання салату схоже на збирання капусти. Качан зрізається біля самої землі.

Звернути увагу дітей на те , що під час зрізання салату на корінці з'явилася біла речовина, її ще називають молочком - це сік рослини.

Листя петрушки та зеленої цибулі зрізають ножицями також при корені. Або ж це можна зробити руками.

Врожай якої зелені ми зібрали?

Чи можна її вживати вже?

Як саме?

Який запах має зібрана зелень?

Спостереження за розсадою помідорів та перцю.

Мета: - вчити розрізняти типи різних рослин, розвивати вміння знаходити спільне та відмінне між ними, встановлювати зв'язок між якостями ґрунту та ростом рослин; - формувати практичні вміння пересаджувати розсаду; розвивати пізнавальний інтерес, спостережливість, допитливість, емпатію, дрібну моторику рук; - виховувати дбайливе ставлення до рослин та позитивне емоційно - ціннісне ставлення до природи.

Хід спостереження:

Вихователь: Сьогодні перенесемо нашу розсаду з меншої ємності в більші. Ось така пересадка з однієї ємності в іншу називається пікіровкой.

Як ви думаєте, навіщо ця пересадка потрібна? (щоб рослині було достатньо місця для росту, щоб привчити рослину до пересаджування, бо коли рослину відразу пересадити на город чи клумбу, вона може загинути, коли ми створимо хороші умови для росту, навіть слабенькі рослинки з піску чи тирси можуть дати хороший урожай).

Що потрібно зробити перед пікіровкой рослин? (добре полити, щоб легко вийняти з ґрунту рослину і не пошкодити корінці).

А зараз подивіться, у що можна пікірувати рослини. У пластикових стаканчиках обов'язково потрібно робити отвори, щоб проходило повітря і не застоювалась вода, а у паперових не потрібно. Потім рослини обережно паличкою глибоко підкопують, але так, щоб не пошкодити коріння, обережно беремо, кладемо на ліву долоню, а правою рукою пальцем або паличкою робимо глибоку ямку та ставимо в неї рослину. Обережно присипаємо землею, злегка придавлюємо. Потім зверху поливаємо.

Яке стебло рослини у порівнянні з по передніми разами?

Яке коріння?

Ці рослини ми тепер поставимо в темне місце на два дні, щоб вони вкорінились і не зів'яли, а потім поставимо на світло. Коли стане зовсім тепло, також висадимо їх на город та клумбу.

Давайте згадаємо, що ж потрібно рослинам для хорошого росту. (хороший ґрунт, волога, повітря, тепло, хороший догляд).

Вам хотілось би стати сонячним промінчиками, що дарують тепло та світло всьому живому на Землі? Станьте кожен біля рослин, які ви пересадили, протягніть до них руки-промінці і скажіть, що хотіли б «подарувати сонячні промінці» рослинам.

Діти «дарують» рослинам свої побажання.

Спостереження за каліфорнійськими черв'яками у вермикомпостері.

Мета: на прикладі каліфорнійського черв'яка показати дітям як будова тіла тварини пристосована до її способу життя; розповісти про ту роль, яку виконують черви у природі і житті людини; вчити встановлювати найпростіші зв'язки; розвивати уяву, мислення; виховувати любов до тварини.

Хід спостереження:

Прочитати вірш:

Бешкетує черв'ячок
Вилізає з пелюшок
І ховається хитрючий
То у яблука, то в груші.
Поки мама доповзе
Він пів-яблука згризе:)

Сьогодні побачимо ще черв'ячків, але більш корисних. Цих черв'яків розводять заради отримання першокласного біогумусу, який вважається одним з кращих натуральних органічних добрив. Утворюється біогумус внаслідок переробки органічних рослинних решток. Саме цю роботу успішно здійснюють каліфорнійські червоні черв'яки шляхом рихлення й підживлення ґрунту.

Перш за все, можна помітити, наскільки швидко або повільно рухається черв'як. Як він вибирає шлях, наскільки часто він пересувається

Спостерігаючи за рухом черв'яків, можна визначити, чи вони рухається в прямому напрямку, чи повертають, як часто і в якому куті.

Зверніть увагу, як черв'як реагує на перешкоди, такі як трава, шкірки від овочів, листя або інші предмети на своєму шляху.

Як він рухається навколо них або намагається подолати?

Якого кольору та розміру черв'яки?

Спостереження за сходом розсади кабачків.

Мета: спонукати дітей до пошуково-дослідницької роботи в природі; розширювати знання дітей про овочі, їх особливі відмінності – розмір, колір, форму, способи та можливості вирощування; розвивати зорову пам'ять, уміння порівнювати та знаходити об'єкти серед запропонованих варіантів, обстежувати об'єкти за допомогою зору; збагачувати словниковий запас дітей назвами частин рослин: стебло, паросток, листок; викликати розуміння залежності людини від природи; виховувати любов до природи, бажання дотримуватися здорового харчування.

Хід спостереження:

Дуже цікаво спостерігати, як на грядці з'являються перші паростки, вони тягнуться до сонечка, тягнуться... їх листочки спочатку маленькі і плоскі, а потім перетворюються у великі і за формою вони стають схожі на зірочку.

Запропонувати дітям доторкнутися до менших та до більших листочків, і порівняти які вони на дотик. Маленькі плоскі листочки гладенькі, а більші вже стають жорсткуваті та колючі. На стеблах більших рослин також з'являються маленькі колючки.

Прочитати вірш:

Лежить кабачок під зеленим шатром,
Прикрив довге тіло ворсистим листком.
Росте щохвилини цупкенький хлопчак,
В зеленого лежня – зелений піджак.
Пригадати спільно з дітьми, що потрібно
для гарного росту розсади.

Спостереження під час висівання чорнобривців, петунії, айстри.

Мета: розширити уявлення дітей про декоративні рослини. Формувати уявлення дітей про необхідність світла, тепла, вологи ґрунту для росту рослин, помічати та фіксувати зміни в зростанні рослин в щоденнику спостережень. Навчити користуватися планом-схемою при висіванні насіння та висаджування розсади. Виховувати повагу до результатів своєї діяльності, вміння працювати разом в парах та мікрогрупах.

Хід спостереження:

Насіння легко придбати, сіяти його легко та зручно. Це добре. Але насіння не завжди сходить, за сходами потрібно доглядати: поливати, проривати та прополювати бур'яни. Проходить тривалий час поки квітка зацвіте.

Можна вирощувати квіти з допомогою розсади. Сьогодні ми посіємо в ящиках айстри, петунію, чорнобривців. Прикриємо ящики плівкою, щоб не висихала волога, а коли через декілька днів з'являться сходи, доглядатимемо за ними. Таким способом, коли висадити рослини в ґрунт вони швидше ростуть та квітнуть.

Запропонувати дітям долучитися до висівання квітів чорнобривців, петунії та цинії.

Розглянути насіння. Чим схоже та відрізняється воно одне від одного?

Яке воно за розміром, та на дотик?

Звернути увагу на стан ґрунту, в який буде висіватися насіння.

Чи достатньо у ньому вологи?

Діти виконують роботу, після закінчення пропоную покликати сонечко та дощик, як робили в давнину:

Вийди, вийди сонечко,
На дідове полечко,
На бабине зіллячко,
На наше подвір'ячко.
На маленькі діточки,
На весняні квіточки.
Іди, іди дощику,
Зварю тобі борщичу,
В полив'янім горщику,
Цебром, відром, дійни-цею,
Над нашою пашницею.

Спостереження за загартовуванням рослини.

Мета: - вчити розрізняти типи різних рослин, розвивати вміння знаходити спільне та відмінне між ними, встановлювати зв'язок між впливом тепла та сонячних променів на ріст рослин розвивати пізнавальний інтерес, спостережливість, допитливість, емпатію, виховувати дбайливе ставлення до рослин та позитивне ставлення до природи.

Хід спостереження:

Бесіда:

Вихователь: Висаджувати розсаду помідор у ґрунт можна, якщо вона досягла 30 см зросту.

Доручити дітям поміряти висоту рослини лінійкою 30 см.

Яка висота рослин?

За 2 тижні до передбачуваної висадки томатів їх починають загартовувати, виносячи на вулицю. Прогулянки починають з короткого часу: спочатку виставляють в тінь, потім час збільшують, привчають до прямих сонячних променів.

Запропонувати дітям частину розсади винести на вулицю для загартування.

Пригадати з дітьми, що таке загартування, та яка користь від нього для організму людини.

Чи допоможе загартування рослині? Як саме?

Дощик крапає рясенько,
Ми краплиночки маленькі.
Дружні ми та дужі,
До здоров'я не байдужі!

Спостереження за посівом насіння огірків.

Мета: Продовжувати знайомити дітей з різноманітністю насіння рослинного світу, дати інформацію про процес підготовки насіння до садіння. Показати, які умови необхідні для росту рослин (світло, тепло, волога). Дати дітям поняття про те, що існує два способи висіву

насіння. Продовжувати формувати вміння спостерігати, досліджувати і робити висновки. Закріплювати знання про органи рослин та їх функції.

Хід спостереження:

Запропонувати подивитися, які різні бувають насінини(діти розглядають)

Бесіда:

Вих.-ль Як ви думаєте чому вони не схожі?

Діти: тому що це насіння різних рослин

Вих.-ль: Правильно, ось насіння помідорів, вони маленькі, темні, кругленькі, трохи оксамитові. А ось насіння перцю, вони теж круглі, але жовтенькі і жорсткі, а це насіння огірків

Які вони?

Діти: овальні, майже білі, з гострим кінчиком.

Вих.-ль: Все насіння різних рослин, і всі вони живі. Зараз насіння "спить". Це може тривати цілий рік, далі більше, але в кожному з них таїться величезна "сила життя". Якщо створити необхідні умови, ця сила допоможе насінню дати паросток, рослині вирости, зацвісти, принести плоди.

Звернути увагу дітей на насіння огірків, висаджених декілька днів тому на вологу серветку.

Що відбулося із насінинами?

Запропонувати дітям виконати ще один спосіб висівання - у ґрунт.

Пригадати , що потрібно для росту рослини.

Зробимо ямки в ґрунті, тепер поллємо, покладемо насіння в ямку, засипемо ґрунтом і ще раз поллємо.

Вих.-ль: щоб насіння швидше проросло треба стакани з ґрунтом прикрити пакетом

А куди треба поставити стакани?

Діти: на світло.

Звернути увагу дітей на те, що у теплиці усім рослинам достатньо світла ,адже стіни теплиці прозорі і пропускають сонячні промені.

Спостереження за розсадою квітів чорнобривців.

Мета: уточнити знання дітей про способи вирощування рослин, познайомити з прийомами висадки рослин, формувати навички співдружності, доброзичливості, виховувати відповідальність, бажання доглядати за рослинами, позитивне відношення до праці

Хід спостереження:

Навесні вона в теплі

Проростає з – під землі.

Має стан стрункий та вроду

І дарує насолоду. (квітка)

Звернути увагу на розсаду. Запропонувати пригадати насіння якої рослини тут висівалось.

Розповідь вихователя: Тимчасова пересадка сіянців – пікіровка, може проводитися при досягненні розсадою фази двох справжніх листочків.

Що значить два справжніх листа? Коли насіння проростає, ми бачимо два дрібних округлих листочка. Це сім'ядольні листи. Вони практично однакові у всіх рослин. Трохи пізніше можна помітити у розсади утворення типових для даної рослини листочків. Ось цей період і називається фазою двох справжніх листків.

Чи є на нашій рослині уже два справжніх листочка??

Звернути увагу дітей на рослини які уже готові до пересаджування , а які ще ні.

Спостереження за цвітінням кабачка.

Мета: розширювати знання дітей про овочі, їх особливі відмінності – розмір, колір, форму, способи та можливості вирощування; розширити знання про етапи розвитку рослини, розвивати зорову пам'ять, збагачувати словниковий запас дітей назвами частин рослин: стебло, паросток , листок цвіт; виховувати любов до природи.

Хід спостереження:

Кабачок має довгі стебла, які можуть досягати 5 м у довжину.

Звернути увагу дітей на довжину стебла. Що кожного разу воно стає все довшим.

Листя кабачка великі, серцеподібні, з зубчастими краями. Квітки кабачка жовті, і при повному розцвітанні схожі на зубчасту зірочку.

Звернути увагу дітей на форму квітів кабачка а також на їх розмір.

Скільки квітів є на стеблі?

Пояснити дітям що згодом на місці , де зараз цвітуть квіти , будуть з'являтися плоди.

Але щоб плоди з'явилися потрібно щоб квітка запилилась.

Щоб це сталося ,потрібно щоб до наших рослин прилітали різні комахи, адже на своїх лапках вони переносять пилок з квітки на квітку, що допомагає потім утворитись плодам.

Запропонувати дітям покликати на допомогу бджілок, пригадавши віршик.

Я сказав сьогодні бджілці,

Щоб зіграла на сопілці,

Але бджілка не схотіла —

До квіток на луг спішила.

Спостереження за бур'яном.

Мета: Ознайомити дітей з групами бур'янів, шкодою, якої вони завдають, вміти розрізняти за зовнішнім видом, боротися з ними.

Хід спостереження:

Вихователь: Бур'яни – це дикорослі трав'янисті рослини, що паразитують на культурних і знижують врожайність садових та городніх культур. Розглянемо деякі види городніх бур'янів. Перш ніж почати боротьбу з бур'янами, їх потрібно «знати в обличчя» і знати їх особливості. Так, в городі часто можна зустріти такі бур'яни:

Берізка польова - це багаторічна рослина, яка обплутує своїми стеблами культури. Позбутися її досить складно - коріння сильно гіллясті і йдуть в глибину.

Пирій повзучий. Зустріти можна не тільки в городі, а й в дикій природі. Його особливість - це сильна і глибока коренева система, завдяки якій бур'ян швидко поширюється по ділянці. Якщо нічого не робити, пирій заповнить весь простір на городі, так як розмножується він корінням.

Звернути увагу на те що на ділянці у теплиці присутній такий бур'ян.

Що це за бур'ян?

Прислів'я:

На необробленій землі лиш бур'ян росте.

На пустій землі бур'ян росте.

Доручити дітям прополоти грядку від бур'яну, висмикавши його.

Спостереження за цвітінням культур – томатів, огірків.

Мета: формувати уяву про етапи розвитку та росту овочевих культур, вчити спостерігати, розрізняти за зовнішнім виглядом, користуючись сенсорними еталонами (колір, форма, розмір). Виховувати бережливе ставлення до живої природи.

Хід спостереження:

Вихователь загадує загадку:

Зелений чуб, червоний бік,
Смачний із нього чавлять сік.
Гадзині варять з ним борщі,
Росте в городі на кущі. (*Помідор*)

Подивіться на картинку.

Хто знає як називається цей овоч?

Чим він вам подобається? Так, це помідор.

Ви бачили їх у нас на грядці?

Діти: Ні.

Вихователь: Цей овоч потребує багато тепла, та часу , щоб отримати врожай.

Запитання: – Що росте на грядці?

– Що змінилось у рослинах? Показати дітям цвіт огірка та томатів

– Якого вона кольору, розміру, форми?

Дітям пропонується понюхати цвіт та порівняти його.

- Скільки квітів є на стеблі?

Пояснити дітям що згодом на місці , де зараз цвітуть квіти , будуть з'являтися плоди.

Але щоб плоди з'явилися потрібно щоб квітка запилилась. Щоб це сталося ,потрібно щоб до наших рослин прилітали різні комахи.

-Які комахи можуть запилювати рослини?

Спостереження за комахами-шкідниками

Мета: вчити дітей розпізнавати комах, розширювати знання про їх життя; поповнювати словниковий запас дітей, вводити в словник слово «шкідник»

Хід спостереження:

Бесіда

Поряд із нами живуть тварини, ростуть рослини, але є ще маленькі істоти — це комахи. Комах на землі дуже багато.

— Де живуть комахи? (*Комахи живуть на рослинах, у землі, корі дерев, на листочках, у будинках.*)

— Чим вони відрізняються від птахів?

— Скільки лапок у комах? А що ще є у комах? (*Крильця, вусики.*)

Вихователь пропонує дітям пошукати комах у листочках, у землі, на стеблах рослин за допомогою паличок.

Запропонувати послухати пісню.

Я – жук із Колорадо,
Вельмишановний пан,
Смугасто-жовтий радо
Вдягаю я жупан.

Я – вегетаріанець
(Хто б сумніватись став?),
Відомий смакознавець
Всіх овочевих страв.

Томатів я цінитель
Й картопляний фанат,
Городів покровитель,
Полів і дач магнат.

Я – жук із Колорадо,
Шкідник? Ну що ж, нехай.
Проте я їм багато,
Мені вже час, гудбай!

Пояснити дітям що серед усього різноманіття комах бувають ті, які шкодять. Серед них і колорадські жуки, а також ще багато різних шкідників. Такі комахи не допомагають рослинам а лише шкодять їм об'їдаючи їх листочки стебла що призводить до загибелі рослини.

Звернути увагу на те, що жуки є на розсаді помідор.

Що може статись з рослиною?

Як запобігти цьому?

Спостереження за змінами в природі. Збір дощової води.

Мета: Викликати у дітей бажання милуватися природою рідного краю, помічати природні зміни і явища. Розкрити взаємозв'язок живої і неживої природи, формувати розуміння значення дощу для рослин, для життя на планеті; Виховувати екологічно-доцільну поведінку в природі.

Хід спостереження:

Хтось відкрив на небі душ,
Повно на землі калюж.
І на нас водиця л'ється.
Як це явище зоветься?

Діти, сьогодні йде дощик, давайте озирнемося довкола, послухаємо, яку мелодійну пісеньку наспівує дощик.

Поясніть, що означають слова: «капає дощ», «хлюпає дощ», «лє дощ». Звернути увагу дітей на те який саме зараз іде дощ (мілкий, сильний або злива) і те що довкола все мокре та ходити потрібно по доріжках.

Що можна сказати про дощ сьогодні? Чому?

Як ви думаєте, чи радіє природа дощу? Чому? А ви радієте?

Коли дощі бувають веселі, а коли сумні?

Дидактична гра «Дощ – добре, дощ – погано»

Мета: вчити дітей аналізувати таке явище, як дощ, знаходити як позитивні, так і негативні сторони та для кого він необхідний у природі; розвивати креативність, пам'ять, логічне мислення, мовлення; виховувати спостережливість.

Хід гри: педагог називає предмети, рослини, травини та будь-які інші іменники, а діти повинні здогадатися чи потрібно цьому предмету дощ. Якщо потрібен - то поплескати в долоні, а якщо ні – то потупотіти ногами.

Звернути увагу дітей на те як дощова вода стікає у бочку поруч із теплицею.

Пояснити, що така вода є найкращою для поливу, а також ми не будемо використовувати зайвої води з крану.

Таким чином ми збережемо воду, а рослини отримають полив.

Спостереження за досяганням перців

Мета: уточнити і закріпити знання дітей про овочі, їх місце зростання; вчити розрізняти їх за зовнішнім виглядом; дати дітям уявлення про вітаміни, їх значення; розвивати вміння знаходити за певними ознаками та властивостями стиглі плоди; розвивати кмітливість, увагу; вміння висловлювати свою думку; виховувати пізнавальний інтерес, здоровий спосіб життя.

Хід спостереження:

Є солодкий, є гіркий,
Різні форми має.
Є худий, а є товстий,
Кожен його знає!

Вихователь: Перець вважається одним з найдавніших овочів, його вирощували ще п'ять тисяч років тому. Країна походження перцю — Перу.

У минулому столітті його вирощували в районі Одеси, куди його завезли

Перець солодкий містить величезну кількість вітамінів.

Зазвичай на молодій рослині зав'язується багато плодів і ріст припиняється. Під час тепличного вирощування рослин необхідні опори, щоб вони не полягли і не поламали гілки.

Звернути увагу на те, чи є плоди на рослині.

Скільки їх?

Як вважаєте, чи варто підв'язати рослину?

Що може статися якщо цього не зробити?

Запропонувати дітям підв'язати куці перцю до заздалегідь вкопаної палички поруч.

Зрілими вважаються плоди, які цілком сформувалися, з товстими м'ясистими стінками, з типовим для даного сорту забарвленням (жовтим, червоним) і характерним перцевим ароматом.

Який колір зараз має перець? А розмір?

Довести дітей до висновку, що перці ще не стиглі, їм ще варто достигати.

Спостереження під час висівання рослин-сидератів.

Мета: Формувати уявлення дітей про різницю в зовнішньому вигляді насіння різних рослин, про алгоритм росту пшениці. Вчити висівати насіння пшениці, закріпити вміння акуратно працювати з землею висіваючи насіння, послідовність виготовлення хлібних виробів. Розвивати увагу, спостережливість, вміння міркувати, аналізувати, робити висновки. Виховувати працелюбність, відповідальність, самостійність, бажання оберігати і вирощувати рослини.
Хід спостереження:

Вихователь звертає увагу дітей на мішечок з зерном, дає можливість дітям його обстежити. Як ви гадаєте, що в мішечку? (припущення дітей). Чому так вирішили?

Вихователь пропонує взяти кожній дитині з мішечка по зернині і розглянути уважно її.

Якої форми насінина?

Яка на дотик? Якого кольору? Чи має запах? Чи легко розламати?

Розглянути зерно кукурудзи, гороху, квасолі.

Чи схоже зерно, яке ми розглянули на зерно пшениці? Чому?

Підвести до висновку: у кожної рослини різне насіння, притаманне лише їй.

Звідки з'явилося зернятко?

Розгляд алгоритму зростання зерна, розповідь вихователя про зростання пшениці.

- Чи знаєте для чого саджають зерна пшениці? Щоб спекти хліб.

- Який хліб?

- Як його виготовили?

- Хто полюбляє вживати в їжу молоді паростки пшениці?

Пояснити дітям, що пшеницю або ячмінь можна висівати не лише для того щоб отримати зерно.

Сьогодні ми його будемо висівати для того, щоб підживити наш ґрунт. Або нагодувати тваринок які живуть в куточках природи нашого закладу.

Рослину, якою підживлюють ґрунт ще називають - сидерат.

Запропонувати посіяти зерна ячменю та пшениці. Пригадати послідовність роботи.

Конспекти занять (автори Дазідова Г.М., Колеснік О.В)

№1

Тема: Маленькі городники (Знайомство з теплицею та обладнанням до теплиці)

Мета: ознайомити дітей із поняттями «теплиця», її призначенням та основним обладнанням. Розвивати пізнавальну активність, спостережливість і дбайливе ставлення до природи. Формувати початкові трудові навички через практичну діяльність. Сприяти розвитку мовлення через описування предметів і дій. Виховувати працелюбність.

Місце проведення: теплиця на території дитячого садка.

Матеріали та обладнання: теплиця, лійки (дитячі), лопатки садові, рукавички, граблі дитячі, бочка для дощової води, щоденник спостережень.

Хід заняття

1. Організаційний момент

Стоїть хатинка скляна,

Не для пташки, не для пса.

А для рослинки – там тепло,

Щоб усе рости могло.

Що це таке? (теплиця)

Вихователь вітає дітей:

«Доброго дня, мої маленькі садівники! Сьогодні ми вирушимо у цікаву подорож до чарівного місця – теплиці.

Вихователь звертає увагу дітей на незвичайну будівлю із прозорими стінками (теплиця)

2. Введення в тему

«Як ви думаєте, для чого потрібна теплиця?»

«Які рослини ви хотіли б вирощувати?» (відповідь дітей)

Вихователь узагальнює:

«Теплиця дає змогу рослинам рости швидше, захищає їх від холоду і вітру. А ми будемо піклуватися про рослини, щоб вони вирости міцними і здоровими!»

3. Знайомство з обладнанням теплиці

Вихователь демонструє обладнання, пояснюючи:

Лійка дитяча: «Це лійка. Вона потрібна, щоб поливати рослини. Подивіться, яка вона маленька – якраз для ваших ручок! Як ви думаєте, що потрібно рослинам, щоб рости?» (Діти відповідає: «Вода, сонце»).

Лопатка садова: «Це лопатка. Нею ми копаємо землю, щоб посіяти насіннячко. Хто хоче спробувати?» (Вихователь дає одній дитині потримати лопатку).

Граблі дитячі: «А це граблі. Ними ми розпушуємо землю, щоб рослинам було зручно рости».

Бочка для дощової води: «Це бочка, куди ми збираємо дощову воду. Як ви думаєте, для чого берегти воду?»

Насіння: Вихователь демонструє насіння культур: «Це насіння. Якщо ми його посіємо і будемо доглядати, виростуть смачні овочі та зелень, гарні квіти, красою яких ми будемо насолоджуватися».

Дидактична гра «Інструменти і тінь»

Мета: закріпити знання дітей про вигляд городніх інструментів; вчити розпізнавати та співвідносити предмети за формою; розвивати зорову увагу, логічне мислення, спостережливість та вміння аналізувати. Збагачувати словниковий запас назвами знарядь праці, сприяти ознайомленню з працею дорослих на городі; виховувати інтерес до природи та праці»

Фізкультхвилинка «Ми — розумні городники» (3 хв):

Лопатка копає, совочок сипле, (імітуємо копання)

Граблі рівняють, волога капає. (імітуємо граблі, полив)

Потім ми сіємо зернятка дрібні, (руками «сіємо»)

І чекаємо сходів зелених рясні! (піднімаємо руки вгору)

4. Практична діяльність

Вихователь дає завдання.

Діти працюють по 2-3 в одному куточку грядки, розпушуючи землю грабелями.

Закріплення та рефлексія

Вихователь разом із дітьми повертається до центральної частини теплиці і запитує:

«Що вам найбільше сподобалося в теплиці?»

«Яке обладнання використовували? Для чого воно потрібне?»

«Як ми можемо піклуватися про рослини, щоб вони вирости великими?»

Вихователь показує щоденник спостережень:

«Щоб не забути, як росли наші рослини, ми будемо фіксувати все в щоденник спостережень.

Вихователь:

«Ви справжні помічники! І теплиця тепер знає, хто про неї подбає. На вас чекають нові рослини й багато пригод!»

Заклучна частина

Вихователь пропонує дітям заспівати коротку пісеньку про природу (наприклад, «Сонечко, сонечко, виглянь у віконечко»)

Діти разом із вихователем повертаються до групи.

Тема: «Горохова пригода» - висівання гороху в теплиці

Мета:

Ознайомити дітей із процесом висіванням гороху, його особливостями та потребами для росту.

Розвивати дбайливе ставлення до природи, спостережливість і трудові навички.

Сприяти розвитку мовлення через описування дій і відповіді на запитання.

Формувати уявлення про етапи росту рослин через практичну діяльність. Виховувати любов до природи.

Місце проведення: Теплиця

Матеріали та обладнання:

Насіння гороху, підготовлений ґрунт, дитячі лопатки, лійки, граблі дитячі, табличка з написом «Горох», щоденник спостережень, ілюстрація етапів розвитку гороху, кошик із горохом (для демонстрації плодів), макет або сонечка та дощик (іграшки картинки).

Хід заняття

1. Організаційний момент

Відгадування загадки

Висять стручки зелені,
Круглі братці в середині,
Різні страви роблять з них,
Хто живе в стручках цих?

(Горох)

Вихователь: так, правильно. Це горох. Вихователь демонструє дітям насіння гороху – ось так виглядає насінинка. Вона маленька, але в ній живе майбутня рослинка.

Показ картинок з етапами росту гороху.

Запитання до дітей: А що потрібно, щоб з насінини виріс справжній горох? Де можна його висіяти? Чим відрізняється теплиця від городу?

2. Введення в тему

Вихователь узагальнює:

«Спочатку ми підготуємо землю, потім посадимо насіння, поллємо його водою і чекаємо, коли з'являться паростки. А щоб горох ріс міцним, ми будемо за ним доглядати».

Вихователь показує макет сонечка та дощичку:

«Ось сонечко зігрів наші горошини, а дощик їх поллє. Давайте разом покличемо сонечко: 'Сонечко, сонечко, зігрій наші горошини!'» (Дити повторюють).

3. Пояснення та демонстрація

Вихователь демонструє процес посадки:

Підготовка ґрунту:

«Спочатку ми розпушимо землю граблями, щоб вона стала м'якою. Ось так» (вихователь показує, як розпушити ґрунт).

Створення лунок:

Подивіться, якою має бути ямка. Ми кладемо насінинку на глибину двох пальчиків. Засипаємо землею, поливаємо водичкою — і чекаємо дива!

Посадка насіння:

«Кладемо в ямку одну горошину і накриваємо її землею, ніби ковдрою, щоб їй було тепло» (вихователь кладе насінинку і засипає землею).

Полив:

«А тепер полємо воду з лійки, щоб горошина могла пити. Поливаємо обережно, щоб не розмити землю» (вихователь поливає).

Вихователь додає:

«Ми посадимо кілька горошин, щоб у нас виріс цілий гороховий сад. А потім будемо спостерігати, як він росте, і записувати це в щоденник спостережень».

Вихователь показує табличку «Горох» і ставить її біля грядки:

«Це наша табличка, щоб ми знали, де росте горох».

Дидатична гра «Що потрібно горошині для росту?» - Ознайомити дітей з основними потребами горошини для росту (вода, сонячне світло, земля, повітря) через ігрову діяльність, формуючи у дітей уявлення про природні умови розвитку рослин. Виховувати дбайливе ставлення до природи, відповідальність за живі організми, а також зацікавленість у догляді за рослиною через створення позитивного емоційного настрою.

Фізкультхвилинка «Сіємо овочі!»

(Вихователь читає вірш, діти виконують відповідні рухи)

Сонце гріє, день ясний — (потягнулись вгору, руки до сонця)

Починаємо посів весняний! (показали руками навколо — «теплиця»)

Розпушили ми земельку, (нахиляємось, імітуємо розпушування руками)

І посіяли насіннечко маленьке. (імітуємо посів — пальцями «сіємо» у землю)

Полили водичкою з лійки, (імітуємо поливання з лійки)

Щоб росли маленькі насінинки. (показали руками як ростуть — піднімаємось, руки вгору)

Вітерець легенько віє — (махнули руками з боку в бік, наче вітер)

І листочками зелень мріє. («махаємо листочками» — ручки в сторони, легке погойдування)

Ось так сіємо ми грядку — (імітуємо посів — сідаємо навпочіпки)

Скоро буде в нас салатик! (встаємо, посміхаємось, руки вгору — «радіємо»)

4. Практична діяльність

Вихователь ділить дітей на групи (по 3-4 дитини):

Група 1: Розпушування землі. Діти беруть граблі і розпушують ґрунт на грядці.

Вихователь: «Молодці, робіть обережно, щоб земля стала пухкою».

Група 2: Створення лунок і висів насіння. Діти лопатками роблять ямки, кладуть по 1-2 горошини в ямку і засипають землею.

Вихователь нагадує: «Не забувайте накрити горошину землею, щоб їй було затишно».

Група 3: Полив. Діти беруть лійки, набирають воду і поливають посаджені горошини.

Вихователь: «Поливайте потроху, щоб вода потрапила до горошин».

Вихователь:

«Ви такі молодці! Дивіться, скільки горошин ми посіяли! Тепер вони будуть рости, а ми за ними доглядатимемо».

5. Закріплення та рефлексія

Вихователь збирає дітей у коло біля грядки і запитує:

«Що ми сьогодні садили?»

«Які дії ми виконували, щоб посадити горох?»

«Що потрібно гороху, щоб він ріс?»

«Як ми будемо доглядати за нашими горошинами?»

Вихователь показує щоденник спостережень:

«Щоб не забути, що ми посіяли, ми запишемо це в щоденник.

Вихователь:

«Ми будемо приходити до нашої теплиці, щоб перевірити, як росте горох. А коли він виросте, ми зможемо скуштувати смачні горошини!»

6. Заключна частина

Психогімнастика «Ми – горошини»:

«Уявіть, що ви – маленькі горошини. Спочатку ви спите, як маленькі горошинки у землі» (діти сідають навпочіпки), «потім сонечко вас зігріває, і ви починаєте рости» (діти повно встають, тягнуться вгору), «і ось ви стали великими гороховими кущами!» (діти розводять руки в сторони).

Вихователь:

«Ви були чудовими садівниками! Дякую вам за старанність. Діти разом із вихователем повертаються до групи.

№3

Конспект заняття «Перцевий старт»

Мета:

Познайомити дітей з процесом вирощування болгарського перцю з насіння. Ознайомити з умовами, необхідними для проростання насіння.

Розвивати навички спостереження за рослинами, дрібну моторику через практичну діяльність.

Виховувати любов до природи, відповідальність за живі організми.

Обладнання та матеріали:

-Насіння болгарського перцю .Грунт (спеціальний для розсади)

Кольорові глиняні або пластикові горщики. Лійки з водою. Лопатки для землі . Піддони .
Ілюстрації з етапами росту перцю

Хід заняття

1. Організаційний момент

Є солодкий, є гіркий,

Різні форми має.

Є худий, а є товстий,

Кожен його знає!

(Перець)

Бесіда:

- Вихователь: «Діти, сьогодні ми дізнаємося, як виростити смачний і корисний болгарський перець! Хто з вас його куштував? Який він на смак?» (Діти діляться враженнями.)

- Показ ілюстрацій перцю на різних стадіях росту.

- Коротке пояснення: «Перець росте з маленької насінинки, йому потрібні світло, вода і турбота».

Дидактична гра «Що потрібно рослині?» Ознайомити дітей з основними потребами рослин для росту (вода, сонячне світло, земля, повітря) через ігрову діяльність, формуючи уявлення про природні умови розвитку рослин.

Діти вибирають з набору карток (сонце, вода, ґрунт, повітря) те, що необхідно для росту рослин.

Фізкультхвилинка «Сіємо овочі!»

(Вихователь читає вірш, діти виконують відповідні рухи)

Сонце гріє, день ясний — (потягнулись вгору, руки до сонця)

Починаємо посів весняний! (показали руками навколо — «теплиця»)

Розпушили ми земельку, (нахиляємось, імітуємо розпушування руками)

І посіяли насіннечко маленьке. (імітуємо посів — пальцями «сіємо» у землю)

Полили водичкою з лійки, (імітуємо поливання з лійки)

Щоб росли маленькі насінинки. (показали руками як ростуть — піднімаємось, руки вгору)

Вітерець легенько віє — (махнули руками з боку в бік, наче вітер)

І листочками зелень мріє. («махаємо листочками» — ручки в сторони, легке погойдування)

Ось так сіємо ми грядку — (імітуємо посів — сідаємо навпочіпки)

Скоро буде в нас салатик! (встаємо, посміхаємось, руки вгору — «радіємо»)

2. Основна частина

Практична робота:

Висадка насіння

1. Підготовка ґрунту:

- Діти за допомогою граблів розпушують землю.
- Вихователь пояснює, що ґрунт має бути пухким, щоб насіння дихало.

2. Висадка насіння:

- Кожна дитина отримує 2–3 насінинки.
- Вихователь показує, як правильно заглибити насіння (на 1 см у землю).
- Діти роблять маленькі ямки пальчиками, кладуть насіння і присипають землею.

3. Полив:

- Діти акуратно поливають посадки з лійки (воду наливає вихователь, щоб не перезволожувати).
- Обговорення: «Чому не можна заливати рослини?» (Корені можуть згнити.)

3. Заклучна частина

- «Що ми сьогодні робили? Чи сподобалося садити перець?»
- Вихователь розповідає, що діти щодня будуть спостерігати за сходами, поливати їх.

№4

Тема: «Маленьке зернятко — великий томат»

(висівання насіння помідора)

Мета: Ознайомити дітей із процесом висівання насіння помідора, його особливостями та потребами для росту. Розвивати дбайливе ставлення до природи, спостережливість і трудові навички. Сприяти розвитку мовлення через описування дій і відповіді на запитання. Формувати уявлення про етапи росту рослин через практичну діяльність. Виховувати любов до природи.

Місце проведення: Теплиця

Матеріали та обладнання: Насіння помідора. Ґрунт. Лопатки, ложечки, розпилювачі або лійки. Посудини з водою. Ілюстрації або макети: будова рослини, етапи росту помідора. Ігровий персонаж — пані Насінинка Томатка. Серветки,

Хід заняття:

1. Організаційний момент:

Вихователь: «Діти, сьогодні ми вирушимо у подорож маленького насіннячка, яке мріє стати великим соковитим помідором! А допоможе нам у цьому особлива гостя!»

З'являється ігровий персонаж — пані Томатка (у вигляді насінини):

«Привіт, мої любі! Мене звати Томатка, і я хочу вирости у смачний плід. Але самотужки мені не впоратися. Допоможете мені?»

2. Мотиваційна бесіда + демонстрація :

Розглядання насіння:

«Ось така я маленька! Але в мені живе майбутнє життя — помідора!»

Перегляд ілюстрації етапів росту:

Насінина → Паросток → Розсада → Рослина з плодами.

Запитання:

Де ми можемо висіяти насіння?

Що потрібно для росту?

Чим ми можемо допомогти Томатці?

Фізкультхвилинка «Сіємо овочі!»

(Вихователь читає вірш, діти виконують відповідні рухи)

Сонце гріє, день ясний — (потягнулись вгору, руки до сонця)

Починаємо посів весняний! (показали руками навколо — «теплиця»)

Розпушили ми земельку, (нахиляємось, імітуємо розпушування руками)

І посіяли насіннечко маленьке. (імітуємо посів — пальцями «сіємо» у землю)

Полили водичкою з лійки, (імітуємо поливання з лійки)

Щоб росли маленькі насінинки. (показали руками як ростуть — піднімаємось, руки вгору)

Вітерець легенько віє — (махнули руками з боку в бік, наче вітер)

І листочками зелень мріє. («махаємо листочками» — ручки в сторони, легке погойдування)

Ось так сіємо ми грядку — (імітуємо посів — сідаємо навпочіпки)

Скоро буде в нас салатик! (встаємо, посміхаємось, руки вгору — «радіємо»)

Дидатична гра «Що потрібно помідору для росту?» - Ознайомити дітей з основними потребами рослини для росту (вода, сонячне світло, земля, повітря) через ігрову діяльність, формуючи у дітей уявлення про природні умови розвитку рослин. Виховувати дбайливе ставлення до природи, відповідальність за живі організми, а також зацікавленість у догляді за рослиною через створення позитивного емоційного настрою.

3. Пояснення технології висівання:

Покроково з демонстрацією:

Практична робота:

Висадка насіння

1. Підготовка ґрунту:

- Діти за допомогою граблів розпушують землю.
- Вихователь пояснює, що ґрунт має бути пухким, щоб насіння дихало.

2. Висадка насіння:

- Кожна дитина отримує 2–3 насінинки.
- Вихователь показує, як правильно заглибити насіння (на 1 см у землю).
- Діти роблять маленькі ямки пальчиками, кладуть насіння і присипають землею.

3. Полив:

- Діти акуратно поливають посадки з лійки (воду наливає вихователь, щоб не перезволожувати).

- Обговорення: «Чому не можна заливати рослини?» (Корені можуть згнити.)

- Уточнення правил:

з інструментами поводимося обережно, води беремо трішки, не заливаємо!

3. Заклучна частина

- «Що ми сьогодні робили? Чи сподобалося садити помідор?»

- Вихователь розповідає, що діти щодня будуть спостерігати за сходами, поливати їх.

«Щоб не забути, що ми посіяли, ми зафіксуємо це в щоденник спостережень.

Психогімнастика для дітей «Ми – маленькі помідорки»

Мета: Допомогти дітям розслабитися, зняти нервову напругу. Розвивати уяву, емоційну виразність і дрібну моторику через імітацію рухів. Сприяти розвитку емпатії та дбайливого ставлення до природи через перевтілення в «помідорці». Формувати позитивну настрій і цікавість у спільній діяльності.

Хід психогімнастики

1. Вступ (1 хвилина)

Вихователь створює атмосферу гри, говорить спокійним, лагідним голосом:

«Дітки, уявіть, що ми з вами – маленькі помідорки, які ростуть на грядці. Ми ще зовсім крихітні, але мріємо вирости великими, червоними і соковитими! Давайте сядемо навпочіпки – це ми, маленькі насінинки, сховалися в землі».

Діти сідають навпочіпки, обіймають колину ручками, опускають голівки – вони «насінинки».

2. Етап 1: «Ми прокидаємося» (1 хвилина)

Вихователь:

«Сонечко виглянуло з-за хмаринки і почало зігрівати землю. Ось так – гріє, гріє!» (показує іграшку-сонечко або картинку).

Діти плавно піднімають голівки, розплющуючи очі, усміхаються:

«Ми, маленькі помідорки, відчували тепло і починаємо прокидатися. Давайте потягнемось до сонечка!»

Діти повільно збільшують ручки вгору, тягнуться, роблять легкі похитування, ніби паростки, що пробиваються з землі.

3. Етап 2: «Дощик нас поливає» (1 хвилина)

Вихователь:

«А ось пішов маленький дощик – кап-кап-кап! Він поливає нас водичкою, щоб ми швидше вирости». (Вихователь імітує дощик, легенько бризкаючи уявною водою з лійки).

Діти імітують рухи: витягають ручки вперед, ніби ловлять крапельки, легенько похитуються, усміхаються.

Вихователь:

«Ми, помідорки, п'ємо водичку і станемо міцнішими. Давайте покажемо, як ми ростемо!»

Діти встають, розпрямляються, витягають ручки вгору, стають на носочки – вони «ростуть».

4. Етап 3: «Ми ростемо і радіємо» (2 хвилини)

Вихователь:

«Сонечко світить, дощик поливає, і ми, помідорки, стаємо все більшими! Давайте покажемо, які ми вже великі».

Діти розводять ручки в сторони, роблячи кілька легких обертів навколо себе, ніби листочки помідорного куща, що гойдаються на вітрі.

Вихователь дає емоційний елемент:

«Ми, помідорки, такі раді, що ростемо! Давайте покажемо, які ми щасливі – усміхнемося сонечку!»

Діти усміхаються, плескають у долоні, можуть легенько підстрибнути від радості.

5. Етап 4: «Ми стали стиглими помідорками» (1 хвилина)

Вихователь:

«Ось ми й вирости – стали великими, червоними, соковитими помідорками! Давайте покажемо, які ми гарні».

Діти надувають щічки (імітують круглу форму помідора), розводять ручки в сторони, показують, які вони «великі».

Вихователь:

«А тепер садівник прийшов до нас зібрати. Він обережно зриває нас із куща і кладе в кошик».

Діти імітують, як їх «зривають»: роблять легкий нахил вперед, потім сідають на підлогу, обіймають коліну – вони «у кошику».

6. Завершення та рефлексія (1 хвилина)

Вихователь:

«Ось які ми чудові помідорки! Вам сподобалося бути помідорками? Що вам найбільше запам'яталося? Що допомагало нам рости?»

Діти діляться емоціями

№5

Конспект заняття: «Сіємо огірочки – спостерігаємо та доглядаємо»

Мета заняття: Ознайомити дітей з процесом посіву насіння огірків; Закріпити знання про необхідні умови для росту рослин (грунт, тепло, світло, вода). Розвивати дрібну моторику, спостережливість, логічне мислення, мовлення (через опис процесу, повторення назв, пояснення дій). Виховувати інтерес до праці, бережне ставлення до рослин, бажання доглядати за посівами.

Матеріали та обладнання: насіння огірків, зволожений ґрунт, лійки з водою, Таблички з написом «Огірки», картки з етапами росту огірків (насінина → паросток → рослина → плід), серветки, ложечки або совочки.

Хід заняття:

1. Організаційний момент (2–3 хв):

Вихователь вітає дітей із посмішкою, тримаючи в руках кошик із огірком:

«Доброго дня, мої маленькі садівники! Сьогодні до нас завітав незвичайний гість. Здогадайтеся, хто це?» (Вихователь дістає з кошика ірашковий або справжній огірок і показує дітям). (відповідь дітей)

Вихователь надягає на огірок зелену хустинку, ніби це «шапочка», і говорить голосом «огірочка»:

«Привіт, дітки! Я – маленький огірочок, і я мрію вирости великим, зеленим і хрумким! Але мені потрібна ваша допомога. Чи хочете посадити мої насінини, щоб я міг рости на грядці?» (відповідь діте)

Вихователь (від себе):

«Тоді давайте допоможемо нашому огірочку

2. Мотивація до діяльності (2–3 хв):

Педагог розповідає невеличку казку:

«Як огірочок подорожував» – про насінину, яка захотіла стати смачним овочем.

У одному теплому городі, в самому центрі грядки, народилося маленьке зернятко Огірка. Він був дуже допитливий і мріяв побачити світ.

Одного дня до нього підлетіла Бджілка і розповіла:

— Є місце, де завжди тепло, навіть коли вітер гуляє. Там ростуть найсмачніші овочі, бо за ними дбають діти!

— Ой, як би я хотів там побувати! — захопився Огірок.

Тоді Сонечко послало промінчик і покликало Вітрець:

— Вітрець, допоможи Огірочку здійснити мрію!

І ось зернятко полетіло з вітерцем, обережно приземлилося в м'який чорний ґрунт... у теплиці! Тут було так затишно й сонячно! До Огірочка підійшли маленькі ручки — це були дітки з дитячого садка. Вони ніжно посадили його в землю, полили водичкою, побажали рости здоровим.

Минали дні, і Огірок проріс! Він тягнувся до світла, слухав дитячі голоси, і мріяв стати смачним, зеленим, щоб колись потрапити в дитячий салат!

А неподалік він помітив інші насінинки — і редька, і помідорчик, і цибулька... І зрозумів Огірок: найкраща подорож — це та, яка веде до добра і до турботливих рук!

3. Пояснення + демонстрація (5 хв):

Педагог демонструє дітям весь процес посіву:

1. Розпушуємо грабелями землю.
2. Робимо заглиблення пальчиком.
3. Кладемо туди насінину огірка.
4. Засипаємо тонким шаром землі.

5. Поливаємо водою.

Дидактична гра «Що потрібно рослині для росту» Ознайомити дітей з основними потребами рослини для росту (вода, сонячне світло, земля, повітря) через ігрову діяльність, формуючи у дітей уявлення про природні умови розвитку рослин. Виховувати дбайливе ставлення до природи, відповідальність за живі організми, а також зацікавленість у догляді за рослиною через створення позитивного емоційного настрою.

Фізкультхвилинка «Сіємо овочі!»

(Вихователь читає вірш, діти виконують відповідні рухи)

Сонце гріє, день ясний — (потягнулись вгору, руки до сонця)

Починаємо посів весняний! (показали руками навколо — «теплиця»)

Розпушили ми земельку, (нахиляємось, імітуємо розпушування руками)

І посіяли насіннечко маленьке. (імітуємо посів — пальцями «сіємо» у землю)

Полили водичкою з лійки, (імітуємо поливання з лійки)

Щоб росли маленькі насінинки. (показали руками як ростуть — піднімаємось, руки вгору)

Вітерець легенько віє — (махнули руками з боку в бік, наче вітер)

І листочками зелень мріє. («махаємо листочками» — ручки в сторони, легке погойдування)

Ось так сіємо ми грядку — (імітуємо посів — сідаємо навпочіпки)

Скоро буде в нас салатик! (встаємо, посміхаємось, руки вгору — «радіємо»)

4. Практична діяльність дітей (10–12 хв):

- Діти працюють у мінігрупах або індивідуально.
- Повторюють кожен крок за педагогом.
- Прикріплюють табличку «Огірки».

5. Заключна частина

- «Що ми сьогодні робили? Чи сподобалося садити огірочки?»

- Вихователь розповідає, що діти щодня будуть спостерігати за сходами, поливати їх.

«Щоб не забути, що ми посіяли, ми зафіксуємо це в щоденник спостережень».

№6

Конспект заняття: «Сіємо зелень – спостерігаємо та доглядаємо»

Мета заняття:

- Ознайомити дітей з процесом посіву зелені (кріп, петрушка, шпинат, салат, зелена цибуля);
- Закріпити знання про умови, необхідні для росту рослин (вода, тепло, світло, ґрунт).
- Розвивати спостережливість, дрібну моторику, мовлення (через опис дій і спостережень);
- Стимулювати пізнавальний інтерес до природних явищ.
- Виховувати бережливе ставлення до природи.

- Формувати навички колективної праці та послідовного виконання інструкції.

Матеріали та обладнання:

- Ґрунт (зволожений),
- Насіння зелені (кріп, петрушка, цибуля, шпинат, салат)
- Лійки з водою, серветки, ложечки або совочки,
- Таблички з назвами рослин,
- Картки «Умови росту рослин» (сонце, вода, тепло, земля)
- Щоденник спостереження

Хід заняття:

1. Організаційний момент (2–3 хв):

Зелені перинки ростуть на грядці,

У салаті – корисні й у кожній хатці.

Що це? (Зелень)

2. Мотивація (вступ у тему) (3–4 хв):

Читання або переказ короткої казки: «Як зелень виросла».

(Про насінинку, яка хотіла стати великою ароматною зеленню.)

Одного разу в теплиці прокинулись маленькі насінинки — петрушка, кріп і салат, шпинат, цибулька зелена. Вони були дуже малі, але мріяли стати красивою, запашною зеленню.

— Я хочу рости найшвидше! — казав кріп.

— А я — бути пишною, як букет! — мріяла петрушка.

— А я хочу, щоб мене поклали у смачний салат! — усміхався салатик.

- Так, так! – підтвердив шпинат.

- А я, а я – викрикнула цибулька, - бажаю, щоб у мене як найшвидше виросло довге, зелене волосся-перо

Їх посадили добрі діти: поклали в землю, полили водичкою, прикрили землею і побажали:

— Ростіть здоровими, зеленими, смачними!

І почалося чудо — сонце гріло, вода напувала, а дітки щодня приходили в теплицю, щоб перевірити, як ростуть їхні зелені друзі.

Минуло кілька днів — і з-під землі виглянули маленькі зелені листочки! Спочатку тоненькі, неслимиві, а потім — все сильніші й духмяніші!

Зелень виросла і шепотіла:

— Спасибі вам, діти! Ви — наші справжні друзі!

2. Пояснення + демонстрація (5 хв):

Педагог демонструє дітям весь процес посіву:

1. Розпушуємо грабелями землю.

2. Робимо заглиблення пальчиком.
3. Кладемо туди насінину огірка.
4. Засипаємо тонким шаром землі.
5. Поливаємо водою.

Дидактична гра «Що потрібно рослинці для росту» Ознайомити дітей з основними потребами рослини для росту (вода, сонячне світло, земля, повітря) через ігрову діяльність, формуючи у дітей уявлення про природні умови розвитку рослин. Виховувати дбайливе ставлення до природи, відповідальність за живі організми, а також зацікавленість у догляді за рослиною через створення позитивного емоційного настрою.

Фізкультхвилинка «Як росте зелень» (3 хв):

- Діти перетворюються на насіннячко (сідають),
- Проростають (повільно встають),
- Тягнуться до сонця (піднімають руки вгору),
- "Колишуться" на вітрі.

4. Практична діяльність дітей (10–15 хв):

Діти працюють у міні-групах:

- кожна дитина виконує всі етапи посіву під контролем вихователя;
- педагог допомагає, підказує, хвалить за акуратність.

5. Рефлексія, підсумок (5 хв):

- Обговорення:
 - «Що ми сьогодні сіяли?»
 - «Що потрібно рослинам, щоб рости?»
 - «Як будемо доглядати за нашою зеленню?»
- Висновок: діти спостерігатимуть за ростом і фіксуватимуть зміни щодня у щоденник спостереження

№ 7

«Айстрова історія: від насінини до квітки»

Мета заняття:

- Ознайомити дітей з послідовними етапами росту айстри: насінина → паросток → зелена рослина → бутон → квітка.
- Закріпити знання про умови, необхідні для росту квітки (грунт, тепло, вода, світло).
- Розширити уявлення дітей про декоративні квіти.
- Розвивати логічне мислення, мовлення, дрібну моторику, спостережливість.
- Формувати вміння порівнювати, класифікувати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.
- Виховувати любов до природи, бажання доглядати за рослинами, бережне ставлення до краси довкілля.

Матеріали та обладнання:

- Картки з етапами росту айстри (ілюстрації або фото);
- Насіння айстри
- Лійки з водою, серветки
- Музичний супровід для релаксації
- Сюжетна казка «Айстрова історія».

Хід заняття:

1. Організаційний момент (2–3 хв)

Доброго дня, любі діти!

Сьогодні на нас чекає чарівна подорож у теплицю, де народжується краса — де з маленького зернятка виростає чудова квітка — айстра.

— Але щоб усе вийшло добре, нам потрібно бути уважними, охайними, і слухати одне одного.

(Показує на картинки або справжнє насіння)

— Ось, подивіться — це насіння айстри. Маленьке, але в ньому захована велика краса. Хто хоче дізнатися, як із нього виростає яскрава квітка?

(Діти піднімають руки, реагують)

— Тоді запрошую вас у цікаву пригоду — посіємо нашу айстру в теплиці, і почнемо з казки «Айстрова історія». А далі — будемо справжніми садівниками!

2. Мотивація. Казка-оповідь (4–5 хв):

«Айстрова історія» — педагог розповідає або читає казку про маленьку насінинку айстри, яка потрапила в землю й поступово виростала, мріяла стати гарною квіткою.

Казка про маленьку айстру

Жила-була на краю великої теплиці маленька насінинка айстри. Вона дуже мріяла вирости красивою квіткою і дарувати людям радість.

Одного ранку садівниця Марічка прийшла в теплицю й ніжно посадила насінинку в пухкий ґрунт.

— Рости, айстронько, ти будеш зірочкою осіннього саду! — сказала вона.

День за днем айстрочка тягнулась до сонця, пила воду, слухала пісеньки вітерця й віталась з метеликами. Вона старанно розпускала свої пелюстки, і коли прийшла осінь, розцвіла на повну силу — яскрава, рожева, з ніжним ароматом.

Люди, що заходили до теплиці, зупинялись біля неї й усміхались.

— Я стала справжньою зіркою! — тихо прошепотіла айстра.

І з того часу щороку в теплиці з'являлись нові айстри — діти тієї самої маленької квітки, яка колись мріяла стати особливою.

3. Бесіда за змістом казки + узагальнення знань (5 хв):

- Що потрібно для росту квітки?
- Які етапи проходить айстра?

- Як виглядає насіння? А квітка?

Дидатична гра «Як росте квіточка» (етапи розвитку)

4. Практична частина (8–10 хв):

Сіємо айстри:

- діти розпушують землю грабелями.
- Роблять заглиблення.
- Кладуть насінину айстри.
- Засипають і поливають.
- Прикріплюють табличку «Айстра».

5. Підсумок. Рефлексія (2–3 хв):

- Що ми сьогодні дізналися?
- Що найбільше сподобалося?
- Як ми будемо доглядати за нашими айстрами?

«Щоб не забути, що ми посіяли, зафіксуємо це в щоденник спостережень.

№8

«Феєрія квітів: сіємо цинію разом

Мета заняття:

- Ознайомити дітей з квіткою цинією та її особливостями.
- Пояснити послідовність дій під час посіву насіння цинії.
- Закріпити знання про умови росту рослин (вода, світло, тепло, земля).
- Розвивати спостережливість, дрібну моторику, мовлення, логічне мислення.
- Формувати вміння слухати інструкцію, повторювати послідовність дій, називати об'єкти.
- Виховувати любов до природи, бажання доглядати за рослинами, відповідальність за квітку.

Матеріали та обладнання:

- Насіння цинії (кількох кольорів);
- Ложечки/совочки, лійки з водою, серветки;
- Підписи «Моя цинія» (іменні таблички);
- Зображення цинії (на всіх етапах розвитку);
- Картки «Умови росту рослини»;
- Музичний супровід (спокійна фоновая мелодія).
- Щоденник спостереження

Хід заняття:

1. Організаційний момент (2–3 хв):

Доброго дня, любі діти!

Сьогодні на нас чекає чарівна подорож у теплицю, де народжується краса — де з маленького зернятка виростає чудова квітка — цинія.

— Але щоб усе вийшло добре, нам потрібно бути уважними, охайними, і слухати одне одного.

(Показує на картинки або справжнє насіння)

— Ось, подивіться — це насіння циній. Маленьке, але в ньому захована велика краса. Хто хоче дізнатися, як із нього виростає яскрава квітка?

(Діти піднімають руки, реагують)

— Тоді запрошую вас у цікаву пригоду — посіємо нашу квіточку в теплиці, і почнемо з казки «Феєрія квітів: сіємо цинію разом». А далі — будемо справжніми садівниками!

2. Мотивація до діяльності (4 хв):

Казочка «Феєрія квітів: сіємо цинію разом»

Жили-були в чарівному саду три маленькі феї – Сонячна Фея, Дощова Фея та Земляна Фея. Кожа з ними мала свою магію, щоб допомогти квітам рости й радувати світ своєю красою. Одного дня вони зібралися біля старої кринички й почули тихий шепіт: «Допоможіть нам розквітнути!» Це були насінини циній, які мріяли стати яскравими квітами на клумбі.

Сонячна Фея, з її золотими крильцями, сказала: «Я дарую тепло й світло, але сама не можу посадити насінини. Нам потрібна допомога!» Дощова Фея, з краплинками на сукні, додала: «Я принесу воду, але хтось має підготувати землю». А Земляна Фея, з пахучими руками, зітхнула: «Моя земля готова, але я не знаю, як розподілити насінини». Феї задумалися, адже їм потрібен хтось, хто любить природу й уміє працювати разом.

Тим часом у сад прийшли діти – маленькі садівники. Вони побачили фей і почули свій шепіт. «Ми допоможемо вам!» – гукнули діти. Феї зрадили й запросили їх до чарівної справи. Сонячна Фея дала кожній дитині по золотому промінчику (іграшковому сонечку), щоб вони уявляли її тепло. Дощова Фея подарувала крихітні лійки з водичкою, а Земляна Фея розсипала перед ними м'яку землю й насінини циній.

Феї пояснили: «Цинії – це квіти-фарби! Вони можуть бути червоними, як ягоди, рожевими, як з ефіром, або жовтими, як сонце. Але щоб вони вирости, треба посадити насінини правильно. Спочатку розпушіть землю граблями, як я це роблю» (Земляна Фея показала рух). Потім зробіть ямки лопаткою, покладіть насінняну, присипте землю й полийте водичкою». Діти взялися до роботи, повторюючи за феями. Вони сміялися, коли Сонячна Фея гріла їх промінчиками, а Дощова Фея легенько бризкала водою.

Раптом із землі почувся тихий шепіт: «Дякуємо вам! Ми – цинії, і скоро розквітнемо!» Феї затанцювали від радості, а діти плескали в долоні. Земляна Фея сказала: «Ви такі чудові садівники! Давайте щодня приходити й доглядати за нами, щоб ми стали справжньою феєрією квітів». Сонячна Фея додала: «А я подарую вам кольори для малювання, щоб ви намалювали нашу красу». Дощова Фея пообіцяла поливати клумбу, коли діти будуть поруч.

Так діти й феї стали друзями. Вони посадили цинії разом, і з кожним днем клумба стала яскравішою. А коли цинії розквітли – червоними, рожевими й жовтими – сад перетворився на

справжню феєрію. Діти раділи, танцювали з феями й мріяли про нові пригоди в саду. І з того часу вони знали: **якщо працювати разом і любити природу, всі квіти будуть щасливими!**

3. Пояснення + демонстрація посіву (5 хв):

Педагог демонструє дії поетапно:

- розпушують землю грабелями.
- Роблять заглиблення.
- Кладуть насінину.
- Засипають і поливають.
- Прикріплюють табличку «Цинія».

Закріплення знань:

Дидактична гра «Як росте квіточка» (Етапи розвитку квітки)

4. Практична діяльність дітей (10–12 хв):

- Діти по черзі або в групах виконують усі дії за прикладом.
- Педагог допомагає, хвалить, підбадьорює.
- Усі встановлюють іменні позначки «Моя цинія».

5. Рефлексія, підсумок (3–5 хв):

- Бесіда:
 - «Що ми робили сьогодні?»
 - «Що нового дізналися?»
 - «Чого потребує наша квітка?»
 - «Як будемо за нею доглядати?»
- Коротка гра-руханка:
«Сонечко пригріло – цинія росте!»

Мета:

Розвивати координацію рухів, уяву, увагу та зняття напруження.

Закріпити знання про ріст рослини та умови, необхідні для її розвитку.

Хід гри:

Діти стають у коло або розсипом. Вихователь зачитує рядки, діти повторюють рухи:

«Насінинка спить у ґрунті — тиша навкруги...»

(Діти присідають, обіймають себе руками, «сплять»)

«Дощик землю зволожив — і прокинулась вона!»

(Імітують дощик пальчиками, потім повільно підводяться)

«Сонце гріє зверху ясно — цинія росте прекрасно!»

(Піднімають руки вгору, потягуються)

«Підростає, листя тягне, стебельце тонке й пружне»

(Імітують ріст рослини — повільно «ростуть» угору, розводять руки в боки)

«Розцвітає гарна квітка — цинія для всіх на свято!»

(Розкривають руки у формі квітки, усміхаються, повертаються навколо себе)

Завершення:

Всі разом хором кажуть:

«Ми – маленькі цинії, квітнемо для мрії!»

№ 9

«Чорнобривців насіяла мати...»

Мета заняття:

- Ознайомити дітей з квіткою чорнобривець як традиційним символом українського подвір'я та народної культури;
- Показати етапи розвитку рослини від насінини до квітки;
- Ознайомити з послідовністю дій під час посіву.
- Розвивати мовлення, мислення, дрібну моторику, естетичне сприйняття, музичний слух.
- Закріпити знання про умови росту рослин.
- Виховувати любов до українських традицій, шану до матері, турботливе ставлення до природи та праці.

Матеріали та обладнання:

- Насіння чорнобривців, горщики, ґрунт, вода, ложечки;
- Ілюстрації: насіння, паросток, квітуча рослина;
- Таблички «чорнобривець»;
- Запис пісні «Чорнобривці насіяла мати» (муз. В. Верменича, сл. М. Сингаївського)
- Щоденник спостережень

Хід заняття:

1. Організаційний момент (2–3 хв):

Привітання. Невеличка розмова:

- «Які квіти ростуть у вас вдома або у бабусі в селі?»
- «Чи чули ви про квіти чорнобривці?»

2. Вступ. Ліричний настрій (4–5 хв):

Педагог включає пісню «Чорнобривці насіяла мати...», діти слухають.

Після прослуховування — коротке обговорення:

- «Який настрій має ця пісня?»
- «Чому мати насіяла чорнобривці?»
- «Що означають для нас ці квіти?»

3. Мовленнєво-пізнавальна частина (5 хв):

Розповідь вихователя з показом ілюстрацій:

- Який вигляд має насіння чорнобривця;
- Як з'являється паросток;
- Як виглядає квітуча рослина.

Дидактична гра «Що потрібно рослинці для росту?»

Фізкультхвилинка «Сіємо квіти в теплиці»

(Діти повторюють рухи за вчителем)
Зайшли ми в теплицю — тепло і світло,
(Крокують на місці, усміхаються)
Взяли ми лопатку, щоб грядки зробити.
(Імітують копання лопаткою — нахили вперед)
Насіння квітів ми в землю кладемо,
(Присідання з рухом руки до землі)
Теплою водичкою ми їх полємо.
(Руки вгору — імітація поливу, рухи пальцями вниз)
Сонце пригріває — зростає зернятко,
(Піднімають руки вгору, повільно розтягуються, ніби ростуть)
Ось вже з'явилося маленьке стебельце.
(Руки вгору, плавно похитують ними)
А з нього — квітка, яскрава й красива!
(Кружляють на місці, «розкривають» руки — мов пелюстки)
Ось яка в нас виросла диво-рослина!
(Плескають у долоні, радіють)

4. Практична частина – Сіємо чорнобривці (10 хв):

Педагог демонструє послідовність посіву:

1. Розпушуємо землю.
 2. Робимо ямку.
 3. Кладемо насіння.
 4. Засипаємо.
 5. Поливаємо.
 6. Ставимо позначку.
- Діти працюють самостійно в парах або міні групах.

6. Рефлексія. Підсумок заняття (2–3 хв):

Обговорення:

- Що ми сьогодні дізналися?
- Яку квітку сіяли?
- Кому б ви подарували свій чорнобривець?

Повторення рядків з пісні.

№10

«Примула: перші вісники весни»

Мета заняття:

- Ознайомити дітей з первоцвітом — примулою як символом весни.
- Розширити знання про весняні квіти, особливості їх будови та зростання.
- Вчити порівнювати, встановлювати зв'язки між природними явищами.
- Розвивати мовлення, мислення, зорову пам'ять, естетичне сприйняття, фантазію.
- Закріплювати вміння описувати об'єкти природи.
- Виховувати любов до природи, бережливе ставлення до перших весняних квітів, інтерес до краси довкілля.

Матеріали та обладнання:

- Ілюстрації або живі примули (різних кольорів);
- Зображення інших первоцвітів (підсніжник, пролісок, мати-й-мачуха);
- Картки з частинами квітки (стебло, листя, пелюстки, корінь);
- Аудіозапис весняної мелодії (фонова музика)
- Щоденник спостереження

Хід заняття:

1. Організаційний момент (2–3 хв):
Гра «Весна прийшла»

Вихователь оголошує:

«Дітки, сьогодні ми пограємо в гру 'Весна прийшла'! Весна – це час, коли все оживає: сонечко гріє, квіти розквітають, пташки співають. Давайте уявимо, що ми – маленькі квіточки, які чекають весну, щоб вирости!»

Вихователь обирає одну дитину на роль Весни (надягає їй на голову зелену хустинку як символ весни) або сам стає Весною. Решта дітей – «квіточки».

На майданчику розкладаються обручі або кольорові стрічки – це «клумби», де «квіточки» будуть «рости».

Вихователь (або дитина-Весна) стоїть у центрі майданчика з іграшкою-сонечком у руках і дає команди:

«Весна прийшла, сонечко зіграло!»

Діти повільно встають із навпочіпок, тягнуться ручками вгору, гойдаються, усміхаються, імітуючи ріст квіточок.

«Ніч настала!»

Діти швидко сідають на свої «клумби», обіймають коліна і опускають голівки, ніби засинають.

«Пташки прилетіли!»

Діти бігають між клумбами, махають ручками, як крильцями, і весело співають: «Чік-чірік!»

Вихователь повторює команди в різному порядку 4-5 разів, змінюючи темп (іноді швидше, іноді повільніше), щоб діти не передбачали наступну дію.

Якщо хтось із дітей не встиг сісти на клумбу під час команди «Ніч настала!», він стає помічником Весни і допомагає давати команди.

Вихователь :

«Які ви чудові квіточки й пташки! Весна дуже задоволена, що ви так гарно грали. Давайте відпочинемо і підемо доглядати за нашими справжніми квітами»

2. Мотивація. Бесіда-загадка (3 хв):

Педагог читає загадку:

На весні я зацвітаю,

Сонце лагідно стрічаю,

Маленька, яскрава, у лісі росту —

Назви ти квіточку ось цю?

(Примула)

Показ живої примули або картинки.

3. Пізнавальна частина (5–7 хв):

Розповідь з демонстрацією:

- Як виглядає примула: колір, форма пелюсток, листя.
- Де росте, коли з'являється.
- Чому називається «першою» — зв'язок з весною.

Порівняння з іншими первоцвітами:

— Чим схожа/відрізняється примула від підсніжника або проліска?

Схема «Будова квітки»: Дидактична гра «Як квіточка росте» (етапи розвитку квіточки)

4. Мовленнєве завдання (3–4 хв):

Гра «Опиши квітку»:

— Якого вона кольору?

— Що ти бачиш?

— Як вона пахне, яка на дотик?

5. Рефлексія. Підсумок (2–3 хв):

- Що нового дізналися?
- Яку квітку вивчали?
- Чому примула — весняний вісник?

Музичне завершення: коротке слухання весняної мелодії.

№11

«Квіткові посмішки природи: сіємо братки» (анютині очі)

Мета заняття:

- Ознайомити дітей з квіткою братки (анютиними очками): зовнішній вигляд, особливості росту, умови проростання.
- Сформувати уявлення про етапи вирощування квітів із насіння.

- Навчити основам догляду за посівами.
- Розвивати мислення, мовлення, дрібну моторику, увагу, зорову пам'ять.
- Збагачувати словниковий запас (пелюстки, паросток, насінина, розсада, проросток).
- Виховувати любов до природи, акуратність, самостійність, дбайливе ставлення до рослин.

 Матеріали та обладнання:

- Насіння братків, ложечки, лійки;
- Зволожений ґрунт;
- Таблички з написом «братки»;
- Ілюстрації: анютини очі на різних етапах росту;
- Картки з умовами росту: вода, сонце, тепло, ґрунт;
- Щоденник постереження

Хід заняття:

1. Організаційний момент (2–3 хв):

Вітання в колі: «Я — насінина, в землі я сплю, коли весна — я проросту!»

Коротка бесіда:

- «Які весняні квіти ви знаєте?»
- «Чи бачили ви братки?»
- «На що схожа їхня квітка?»

2. Мотивація. Казка-вступ (3 хв):

Педагог читає коротку казку «Посмішка квітки» — про маленьке насіння братків, яке мріяло подарувати людям радість.

Жило-було в темній коробочці маленьке насіння братків. Воно було зовсім крихітне, але мало велику мрію — вирости у квітку, яка б дарувала людям посмішки.

Щоночі, коли всі інші насінинки спали, воно шепотіло зіркам:

— Я хочу, щоб мене побачили, і щоб хтось посміхнувся!

Одного весняного ранку добра садівниця висипала насінинки на долоньку й сказала:

— Ви станете найвеселішими квітами в саду!

Наше насіннячко потрапило в пухкий ґрунт, пило дощову воду, слухало спів пташок і кожного дня уявляло, як воно дарує радість. І ось нарешті з'явилися маленькі листочки, потім — стебельце, а згодом розквітла квітка з фіолетовими пелюстками і «усміхненим» личком.

Люди проходили повз і зупинялись:

— Які гарні братки! Такі веселі, наче посміхаються!

А маленька квітка раділа: її мрія здійснилась.

І з того часу в саду завжди ростуть братки, бо саме вони вміють дарувати посмішки навіть у похмурі дні.

3. Пізнавальна частина (5 хв):

Розповідь з демонстрацією:

- Показ фото або живої рослини: кольори, пелюстки у формі метелика.
- Пояснення, що братки — це однорічна або дворічна рослина, яку легко виростити.

Закріплення знань:

- Гра «Що потрібно рослині для росту»

Фізкультхвилинка «Сіємо квіти в теплиці»

(Діти повторюють рухи за вчителем)

Зайшли ми в теплицю — тепло і світло,

(Крокують на місці, усміхаються)

Взяли ми лопатку, щоб грядки зробити.

(Імітують копання лопаткою — нахили вперед)

Насіння квітів ми в землю кладемо,

(Присідання з рухом руки до землі)

Теплою водичкою ми їх полємо.

(Руки вгору — імітація поливу, рухи пальцями вниз)

Сонце пригріває — зростає зернятко,

(Піднімають руки вгору, повільно розтягуються, ніби ростуть)

Ось вже з'явилося маленьке стебельце.

(Руки вгору, плавно похитують ними)

А з нього — квітка, яскрава й красива!

(Кружляють на місці, «розкривають» руки — мов пелюстки)

Ось яка в нас виросла диво-рослина!

(Плескають у долоні, радіють)

4. Практична частина – Сіємо братки (10–12 хв):

Демонстрація педагога:

1. Розпушуємо землю грабелями
2. Робимо невелике заглиблення.
3. Висіваємо насіння братків.
4. Засипаємо тонким шаром ґрунту.
5. Поливаємо з лійки.
6. Встановлюємо табличку «братки».

Практика:

Діти самостійно виконують дії під наглядом педагога.

6. Підсумок. Рефлексія (2–3 хв):

- Що нового дізналися?
- Яку квітку сіяли?
- Як доглядати за братками?
- Повторення умов росту.

№12

Тема: «Флокси – кольорове натхнення» (висівання насіння у теплиці)

Мета: Ознайомити дітей із флоксами як декоративними квітами, їхньою красою та особливостями висівання у теплиці; розширити знання про ріст рослин. Розвивати спостережливість, дрібну моторику, уяву та творчі здібності через практичну діяльність (висівання); сприяти розвитку мовлення через описування кольорів і дій. Виховувати любов до природи, естетичний смак, дбайливе ставлення до рослин і відповідальність за їхній погляд; заохочувати до командної роботи.

Матеріали та обладнання:

Насіння флоксів (10-15 штук), субстрат універсальний, дитячі лопатки, лійки (2 л), граблі дитячі, табличка з написом «Флокси», щоденник спостережень,

Хід заняття

1. Організаційний момент (3 хвилини)

Вихователь вітає дітей:

«Доброго дня, мої маленькі художники природи! Сьогодні ми вирушимо до чарівної теплиці, щоб посіяти квіти, які будуть радувати нас кольорами. Як ви думаєте, які квіти ми посадимо?» (Вихователь показує ілюстрацію флоксів).

Діти: «Флокс!»

Вихователь:

«Так, це флокси! Вони такі гарні – рожеві, фіолетові, червоні, білі. Давайте візьмемося за руки і тихо підемо до теплиці, щоб не розбудити наші майбутні квіти».

2. Введення в тему (5 хвилин)

Вихователь показує ілюстрацію флоксів і пояснює:

«Флокси – це квіти, які ростуть у теплиці чи на грядці. Вони такі яскраві, наче намальовані фарбами! Їх можна висаджувати навесні, а потім вони цвітуть ціле літо. Подівитися, які вони різні: рожеві, як цукерки, фіолетові, як небо, червоні, як ягоди, і білі, як хмаринки».

Вихователь запитує:

- о «Який колір флоксів вам подобається найбільше?»
- о «Що потрібно флоксам, щоб вони вирости?» (Діти відповіді: «Земля, вода, сонечко»).

Дидактична гра «Що потрібно рослинкам для росту?»

Вихователь узагальнює:

«Щоб флокси вирости, нам потрібно посадити насінинки, полити водою і дати сонечку їх зігріти. Сьогодні ми пробуємо посіяти флокси у теплиці, а потім будемо за ними доглядати».

3. Пояснення та демонстрація (5 хвилин)

Вихователь демонструє процес висіву:

1. Підготовка ґрунту:

«Спочатку ми розпушимо землю граблями, щоб вона стала м'якою і пухкою. Ось так» (вихователь розпушує ґрунт).

2. Створення лунок:

«Тепер зробимо маленькі ямки лопаткою. Дивіться, ямка має бути невеликою – приблизно на два пальчики» (вихователь показує ямку глибиною 0,5-1 см).

3. Висівання:

«Кладемо в ямку одне насіння флокса і злегка присипаємо землю, як ковдрочкою» (вихователь кладе насіння і присипає).

4. Полив:

«А тепер поллємо воду з лійки, щоб насінині було затишно. Поливаємо обережно, щоб не розмити землю» (вихователь поливає).

Вихователь:

«Ми посадимо кілька насінин, щоб у нас був цілий килим із флоксів. А потім будемо спостерігати, як вони ростуть».

Вихователь поставив табличку «Флокси» біля грядки:

«Це наша табличка, щоб ми завжди пам'ятали, які квіти мене бачили».

4. Практична діяльність (10 хвилин)

Вихователь ділить дітей на групи (по 3-4 дитини):

Група 1: Розпушування землі. Діти беруть граблі і розпушують ґрунт на грядці. Вихователь: «Молодці, робіть легенько, щоб земля стала пухкою».

Група 2: Створення лунок і висівання насіння. Діти лопатками роблять ямки, кладуть по 1 насінні флокса і присипають землею. Вихователь нагадує: «Кладіть насіння обережно, як скарб».

3 група: Полив. Діти беруть лійки, набирають воду і поливають посіяні насінини. Вихователь стежить: «Поливайте потроху, щоб насінини почувалися добре».

•Вихователь:

«Ви такі старанні! Скоро наші флокси виростуть і стануть кольоровим натхненням для всіх!»

5. Закріплення та рефлексія (5 хвилин)

Вихователь збирає дітей у коло біля грядки і запитує:

- о «Що ми сьогодні садили?»
- о «Які дії ми виконували, щоб посіяти флокси?»
- о «Які кольори можуть бути у флоксів?»
- о «Як ми будемо доглядати за нашими насінинами?»

Вихователь показує щоденник спостережень: Ось тут ми фіксуватимемо усі результати спостереження за флоксами

- Вихователь:

«Ви були справжніми майстрами кольорів! Флокси будуть дуже вдячні за вашу працю. Давайте завтра прийдемо подивитися, як вони почуваються».

6. Заключна частина (2 хвилини)

Вихователь пропонує пограти в гру «Ми – флокси»:

«Уявіть, що ми – маленькі флокси. Первоначально ми спимо в землі» (діти сідають навпочіпки), «сонечко нас зігріває, і ми ростемо» (діти повільно встають, розводять ручки в сторони), «і ось ми розквітли в різних кольорах!» (діти показують уявні квіти руками, називають колір: «Я – рожевий флокс!»).

Вихователь:

«Дякую вам за вашу роботу! Ви зробили нашу теплицю яскравішою

Діти повертаються до групи з позитивними емоціями.

№13

Тема: «Чарівна цибулинка – золотава квіточка» (висаджування цибулин нарцисів у теплиці)

Мета:

Ознайомити дітей із нарцисами, їхньою будовою (цибулина, листя, квітка), особливостями висаджування цибулин у теплиці та умовами росту; розширити знання про весняні квіти. Розвивати спостережливість, дрібну моторику, уяву та мовлення через описування цибулин, квітів і дій; сприяти розвитку логічного мислення через розуміння причинно-наслідкових зв'язків (посадили цибулину – виросте квітка). Виховувати дбайливе ставлення до природи, естетичний смак, любов до весняних квітів; заохочувати до спільної праці та відповідальність за догляд за рослинами.

Місце проведення: Теплиця на території дитячого садка

Матеріали та обладнання:

Цибулини нарцисів, субстрат універсальний, дитячі лопатки, лійки (2 л), граблі дитячі, табличка з написом «Нарциси», щоденник спостережень, ілюстрації нарцисів (золото-жовті та білі квіти).

Хід заняття:

1.Організаційний момент (3 хвилини)

Вихователь:

- «Доброго дня, мої маленькі садівники! Сьогодні ми з вами вирушимо у чарівну подорож до теплиці, де посадимо справжню цибулинку, з якої виросте золотава квіточка. Згодиться, що це за квітка?» (Вихователь показує ілюстрацію нарциса).

Діти відповідають: «Нарцис!»

Вихователь:

«Так, це нарцис! Він має золотаві або білі квіти, які пахнуть весною. Давайте візьмемося за руки і підемо до теплиці, щоб посадити наші чарівні цибулинки».

2.Введення в тему

Вихователь показує цибулину нарциса та випускає:

«Подивіться, це цибулинка нарциса. Вона маленька, кругленька, із сухою золотавою шкіркою. Якщо ми посадимо в землю і будемо доглядати, з її виросте гарна квіточка – нарцис. Ось так він виглядає, коли розквітне» (показує ілюстрацію золотаво-жовтого нарциса).

Вихователь запитує:

«На що схожа цибулинка?» («На цибулю», «На кульку»).

«Що потрібно , щоб із неї виріс нарцис?» Діти відповідають: («Земля, вода, сонечко»).

Вихователь:

«Щоб нарцис виріс, ми посадимо цибулинку в землю, поллємо водою і дамо сонечку її зігріти. Нарциси – це весняні квіти, вони люблять тепло і світло».

3. Пояснення та демонстрація

Показати дітям етапи висаджування цибулин нарцисів, пояснити дії.

Вихователь демонструє процес висаджування:

1.Підготовка обґрунтування:

«Спочатку ми розпушимо землю граблями, щоб вона стала м'якою. Ось так (вихователь розпушує обґрунтування).

2.Створення лунок:

«Тепер зробимо ямки лопаткою, приблизно на три пальчики» (вихователь робить ямку глибиною 5-6 см).

3.Висаджування цибулин:

«Кладемо цибулинку в ямку гострим кінчиком догори, щоб вона могла пустити паросток. Ось так, і засипаємо землю» (вихователь кладе цибулинку і засипає).

4.Полив:

«А тепер поллємо воду з лійки, щоб цибулинці було затишно. Поливаємо обережно, щоб не розмити землю» (вихователь поливає).

Вихователь:

«Ми посадимо декілька цибулинок, щоб у нас виріс цілий букет нарцисів. А потім будемо спостерігати, як вони ростуть».

Вихователь поставив табличку «Нарциси» біля грядки:

«Це наша табличка, щоб ми пам'ятали, що ми посадили».

4. Практична діяльність (10 хвилин)

Вихователь ділить дітей на групи (по 3-4 дитини):

Група 1: Розпушування землі. Діти беруть граблі і розпушують ґрунт на грядці. Вихователь: «Молодці, робіть легенько, щоб земля стала пухкою».

Група 2: Створення лунок і висаджування цибулин. Діти лопатками роблять ямки, кладуть по 1 цибулині (гострим кінчиком догори) і засипають землею. Вихователь нагадує: «Ставте цибулинку правильно, щоб вона могла рости».

3 група: Полив. Діти беруть лійки, набирають воду і поливають посаджені цибулини. Вихователь стежить: «Поливайте потроху, щоб вода дійшла до цибулинок».

- Вихователь:

«Ви такі старанні! Скоро наші цибулинки пустять паростки, і ми побачимо золотаві квіточки!»

5. Закріплення та рефлексія (5 хвилин)

Вихователь збирає дітей у коло біля грядки і запитує:

- о «Що ми сьогодні садили?»
- о «Як ми висаджували цибулинки?»
- о «Якого кольору будуть наші нарциси?»
- о «Що потрібно насінинці, щоб із неї виріс нарцис?»

Вихователь показує щоденник спостережень: тут ми фіксуватимемо результати наших спостережень

Вихователь:

«Ви були справжніми садівниками! Нарциси скажу вам 'дякую' за вашу працю. Завтра ми прийдемо подивитися, як вони почуваються».

6. Заключна частина (2 хвилини)

Вихователь пропонує пограти в гру «Ми – нарциси»:

«Уявіть, що ми – маленькі цибулинки. Ми спимо в землі» (діти сідають навпочіпки), «сонечко нас зігріває, і ми починаємо рости» (діти встають, тягнуться вгору), «і ось ми розквітли – стали золотавими нарцисами!» (діти розводять ручки в сторони, усміхаються).

Вихователь:

«Дякую вам за вашу працю! Ви зробили нашу теплицю чарівною».

Діти повертаються до групи з позитивними емоціями.

№14

Тема: «Висадка розсади овочевих на городи»

Мета: Ознайомити дітей із процесом висадки розсади овочевих культур (наприклад, помідорів і перцю і т. д.) на грядки; розширити знання про овочі та їхній ріст. Розвивати спостережливість, дрібну моторику, уяву та мовлення через описування розсади і дії; сприяти розвитку логічного мислення через розуміння етапів росту рослин. Виховувати дбайливе ставлення до природи, відповідальність за догляд за рослинами, любов до праці; заохочувати до командної роботи. Навчити дітей базових навичок висадки розсади на грядки, формувати вміння доглядати за рослинами (посадка, полив).

Матеріали та обладнання:

- Розсада овочевих культур, підготовлені грядки, дитячі лопатки, лійки (2 л), граблі дитячі, таблички з написами, щоденник спостережень, кошик із ігровими овочами (для мотивації).

Хід заняття

1. Організаційний момент (3 хвилини)

Вихователь:

«Доброго дня, мої маленькі городники! Ось і настав той момент, коли час нам нашу розсаду пересаджувати із теплиці на город»

2. Введення в тему (5 хвилин)

Вихователь показує розсаду помідорів і перцю та плод:

«Подивіться, це наша розсада. Ось маленькі рослини помідорів – у них є листочки і міцне стебельце. А це розсада перцю – у нього листочки трохи інші, ширші. Якщо ми посадимо їх на грядку і будемо доглядати, вони виростуть великі, і ми зберемо смачні овочі. Ось такими вони стануть» (показує ілюстрацію дорослих рослин із плодами).

Вихователь:

о «Як ви думаєте, що потрібно розсаді, щоб вона виросла?» (Дити відповіді: «Земля, вода, сонечко»).

о «Які овочі ви любите їсти?»

Вихователь узагальнює:

«Щоб наша розсада виросла, ми посадимо її в землю, поллємо водою і дамо сонечку їх зігріти. Давайте станемо справжніми городниками і посадимо наші рослини!»

Вихователь показує кошик із грашковими овочами:

«Ось які гарні овочі у нас виростуть, якщо ми добре попрацюємо!»

3. Пояснення та демонстрація (5 хвилин)

Вихователь демонструє процес висадки:

1. Підготовка ґрунту:

«Спочатку ми розпушимо землю граблями, щоб вона стала м'якою і пухкою. Ось так» (вихователь розпушує обґрунтування).

2. Створення лунок:

«Тепер зробимо ямки лопаткою. Ямка має бути трохи глибшою, ніж корінці розсади, щоб їй було зручно» (вихователь робить ямку глибиною 10-15 см).

3. Висадка розсади:

«Обережно виймаємо розсаду з горщика, тримаємо за корінці і садимо в ямку. Ось так. Потім присипаємо землю і злегка притискаємо, щоб рослина трималася» (вихователь висаджує одну рослину).

4. Полив:

«А тепер поллємо воду з лійки, щоб розсада могла пити. Поливаємо обережно, щоб не залити» (вихователь поливає).

Вихователь:

«Ми посадимо помідори на одну грядку, а перець – на інше, щоб вони не плуталися. А потім будемо спостерігати, як вони ростуть».

Вихователь поставив таблички «Помідори» і «Перець» і т. д. біля грядки:

«Це наші таблички, щоб ми пам'ятали, де що росте».

4. Практична діяльність (10 хвилин)

Вихователь ділить дітей на групи (по 3-4 дитини):

- о Група 1: Розпушування землі. Діти беруть граблі і розпушують ґрунт на грядках. Вихователь праці: «Молодці, робіть легенько, щоб земля стала пухкою».
- о Група 2: Створення лунок і висадка розсади. Діти лопатками роблять ямки, обережно виймають розсаду з горщиків (з допомогою вихователя) і садять у ямки, присипаючи землю. Вихователь нагадує: «Садіть обережно, щоб не пошкодити корінці».
- о 3 група: Полив. Діти беруть лійки, набирають воду і поливають посаджену розсаду. Вихователь стежить: «Поливайте потроху, щоб вода дійшла до корінців».

Вихователь:

«Ви такі старанні! Наші рослини тепер будуть рости і радувати нашими смачними плодами!»

5. Закріплення та рефлексія (5 хвилин)

Вихователь збирає дітей у коло біля грядок і запитує:

- о «Що ми сьогодні садили?»
- о «Як ми висаджували розсаду?»
- о «Що потрібно нашим рослинам, щоб вони вирости?»
- о «Які овочі ми хочемо зібрати восени?»

Вихователь показує щоденник спостережень: ось тут фіксуватимуться наші спостереження

Вихователь:

«Ви були справжніми городниками! Наші рослини скажуть вам 'дякую' за вашу працю. Давайте завтра прийдемо подивитися, як вони почуваються».

6. Заключна частина (2 хвилини)

Вихователь пропонує пограти в гру «Ми – овочі»:

«Уявіть, що ми – маленькі рослини. ми стоїмо на грядці» (діти стають рівно, ручки опущені), «сонечко нас зігріває, і ми ростемо» (діти тягнуться вгору, розводять ручки в сторони), «і ось ми стали великими овочами!» (діти називати себе: «Я – помідор!», «Я – перець!»).

«Дякую вам за вашу працю! Ви зробили наш город чудовим. Давайте помиемо руки і підемо малювати наші овочі».

Діти повертаються до групи з позитивними емоціями.

№15

Тема: «Висадка розсади квітів на клумби»

Мета: Ознайомити дітей із процесом висадки розсади квітів (наприклад, петунії та чорнобривці) на клумбу; розширити знання про декоративні квіти та їхній рис. Розвивати спостережливість, дрібну моторику, уяву та мовлення через опис розсади, кольорів і дій; сприяти розвитку логічного мислення через розуміння етапів росту рослин. Виховувати дбайливе ставлення до природи, естетичний смак, любов до квітів; заохочувати до командної роботи та відповідальність за догляд за рослинами.

Місце проведення: Клумба на території дитячого садка

Матеріали та обладнання: Розсада квітів (петунія і чорнобривці, по 5-6 рослин у кожному вигляді), підготовлена клумба, дитячі лопатки, лійки (2 л), граблі дитячі, таблички з написами «Петунії» і «Чорнобривці», щоденник спостережень.

Хід зайняття

1. Організаційний момент

Вихователь :

«Доброго дня, мої маленькі садівники! Сьогодні ми зробимо нашу клумбу чарівною – посадимо на її квіти. Згадайтеся, які квіти ми будемо садити?» (Вихователь показує заміну петуній і чорнобривців).

Діти відповідають: «Петунії і чорнобривці!»

Вихователь:

«Так, це петунії і чорнобривці! Вони виростуть яскравими і гарними, якщо ми їх посадимо і будемо доглядати. Давайте візьмемося за руки і підемо до нашої клумби».

2. Введення в тему

Мета: Ознайомити дітей із розсадою квітів, їхньою будовою, кольорами та потребами для росту.

Вихователь показує розсаду петуній і чорнобривців та червоний:

«Подивіться, це наша розсада. Ось маленькі петунії – у них нижні листочки і вже є крихітні бутони. А це чорнобривці – у них листочки зубчасті, і вони будуть цвісти золотавими квітами. Якщо ми посадимо їх на клумбу і будемо доглядати, вони розквітнуть і прикрасять наш сад. Ось такими вони стануть» (показує ілюстрацію квітучих рослин).

Вихователь запитує:

«Якого кольору можуть бути петунії?» (Діти відповіді: «Рожеві, фіолетові, білі»).

«А чорнобривці?» («Жовті, помаранчеві»).

«Що потрібно розсади, щоб квіти вирости?» («Земля, вода, сонечко»).

Вихователь узагальнює:

«Щоб наші квіти вирости, ми посадимо розсаду в землю, поллємо водою і дамо сонечку їх зігріти. Давайте станемо справжніми садівниками і прикрасимо нашу клумбу!»

«Ось які гарні квіти у нас виростуть, якщо ми добре попрацюємо!»

3. Пояснення та демонстрація

Показати дітям етапи висадки розсади, пояснити дії.

Вихователь демонструє процес висадки:

1. Підготовка обґрунтування:

«Спочатку ми розпушимо землю граблями, щоб вона стала м'якою. Ось так» (вихователь розпушує ґрунт на клумбі).

2. Створення лунок:

«Тепер зробимо ямки лопаткою. Ямка має бути трохи глибшою, ніж корінці розсади, щоб їй було зручно» (вихователь робить ямку глибиною 5-7 см).

3. Висадка розсади:

«Обережно виймаємо розсаду з горщика, тримаємо за корінці і садимо в ямку. Ось так. Потім присипаємо землю і злегка притискаємо, щоб рослина трималася» (вихователь висаджує одну рослину).

4. Полив:

«А тепер поллємо воду з лійки, щоб розсада могла пити. Поливаємо обережно, щоб не залити» (вихователь поливає).

Вихователь додає:

«Ми посадимо петунії в одну куточку клумби, а чорнобривці – в іншу, щоб вони гарно виглядали разом. А потім будемо спостерігати, як вони цвітуть».

Вихователь поставив таблички «Петунії» і «Чорнобривці» біля відповідних ділянок:

«Це наші таблички, щоб ми пам'ятали, де квіти ростуть».

4. Практична діяльність

Мета: Закріпити знання через практичні дії, розвивати трудові навички.

Вихователь ділить дітей на групи (по 3-4 дитини):

Група 1: Розпушування землі. Діти беруть граблі і розпушують ґрунт на клумбі. Вихователь праці: «Молодці, робіть легенько, щоб земля стала пухкою».

Група 2: Створення лунок і висадка розсади. Діти лопатками роблять ямки, обережно виймають розсаду з горщиків (з допомогою вихователя) і садять у ямки, присипаючи землю. Вихователь нагадує: «Садіть обережно, щоб не пошкодити корінці».

3 група: Полив. Діти беруть лійки, набирають воду і поливають посажену розсаду. Вихователь стежить: «Поливайте потроху, щоб вода дійшла до корінців».

Після виконання завдань групи міняються грами, щоб усі діти спробували різні дії.

Вихователь:

«Ви такі старанні! Наша клумба вже виглядає чарівною, а коли квіти розквітнуть, вона стане ще гарнішою!»

5. Закріплення та рефлексія

Узагальнити знання, підбити підсумки, заохотити до подальшої діяльності.

Вихователь збирає дітей у коло біля клумби і запитує:

«Які квіти ми сьогодні садили?»

«Як ми висаджували розсаду?»

«Якого кольору будуть наші петунії і чорнобривці?»

«Що потрібно нашим квітам, щоб вони розквітли?»

Вихователь показує щоденник спостережень: діти фіксують результати спостережень.

Вихователь:

«Ви були справжніми садівниками! Наші квіти скажуть вам дякую за вашу працю. Давайте завтра прийдемо подивитися, як вони почуваються».

6. Заклучна частина

Завершити заняття на позитивній ноті.

Вихователь пропонує пограти в гру «Ми – квіти»:

«Уявіть, що ми – маленькі квіти. Спочатку ми стоїмо на клумбі» (діти стають рівно, ручки опущені), «сонечко нас зігріває, і ми ростемо» (діти тягнуться вгору, розводять ручки в сторони), «і ось ми розквітли!» (діти називати себе: «Я – петунія!», «Я – чорнобривець!»).

Вихователь дякує дітям:

«Дякую вам за вашу працю! Ви зробили нашу клумбу чарівною.

Діти повертаються до групи з позитивними емоціями.

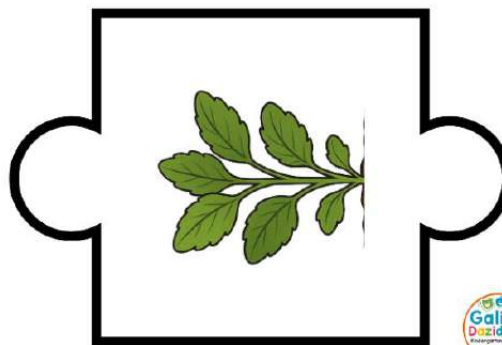
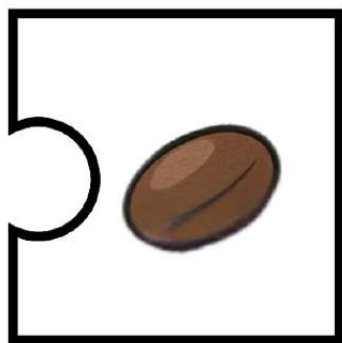
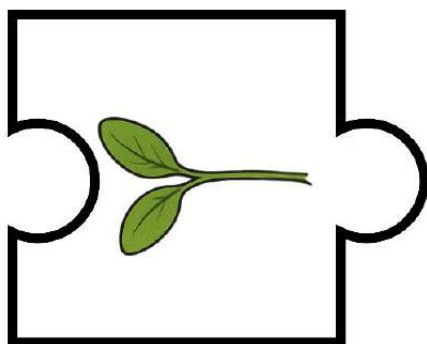
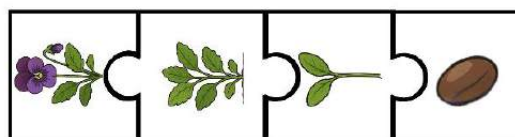
Авторські дидактичні ігри

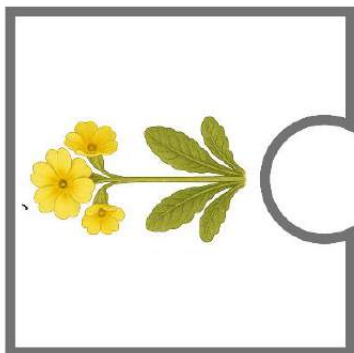
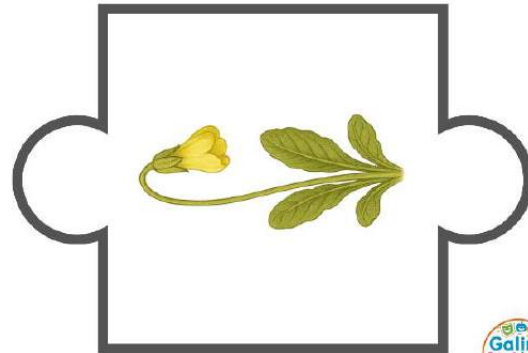
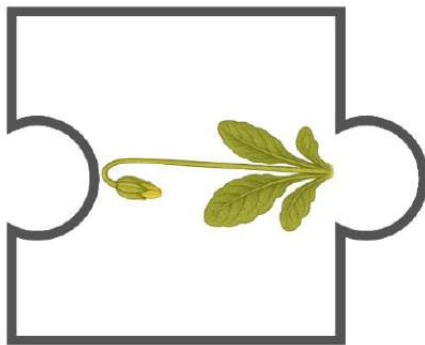
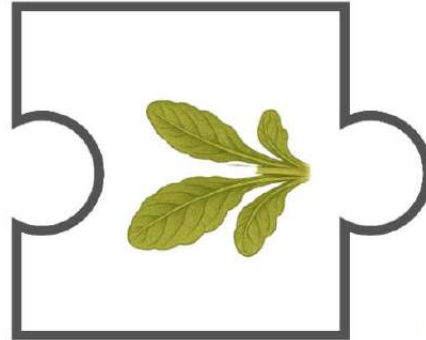
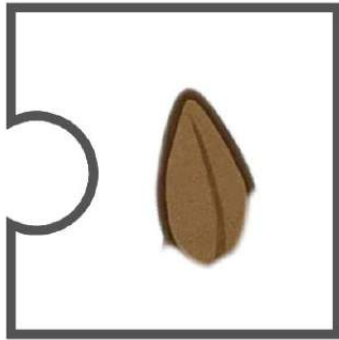
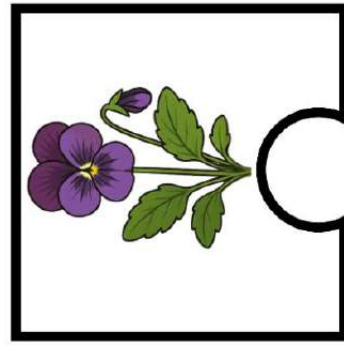
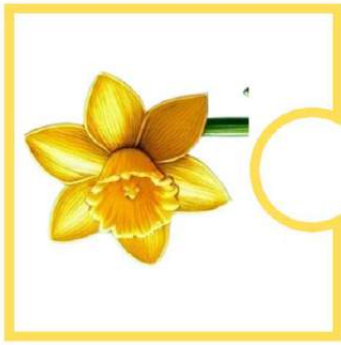
ДИДАКТИЧНА GRA "ЕТАПИ РОЗВИТКУ КВІТОЧКИ" (ПАЗЛИ)

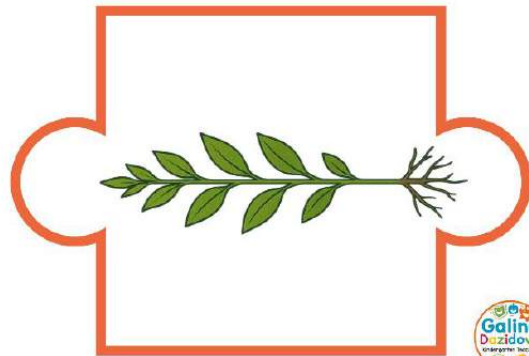
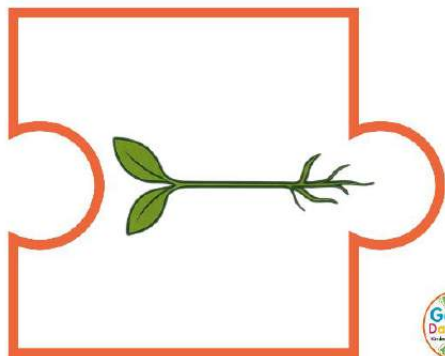
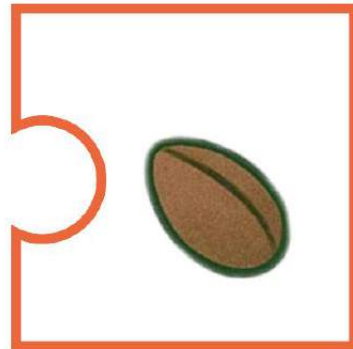
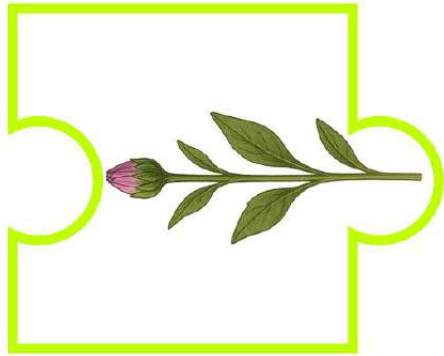
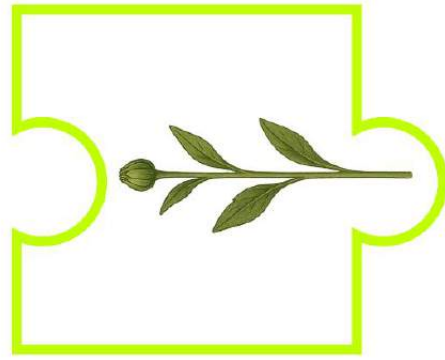
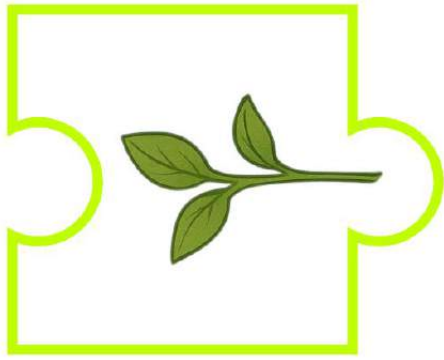
1. флокси
2. чорнобривці
3. цинія
4. тюльпан
5. нарцис
6. аїстри
7. примула
8. брестки

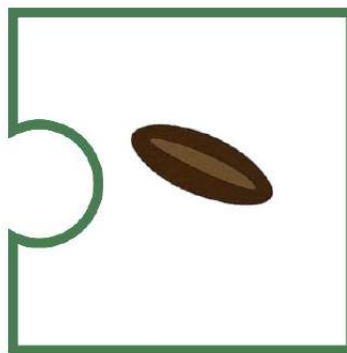
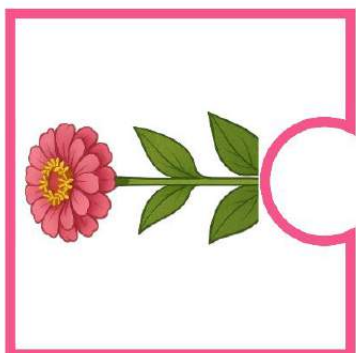
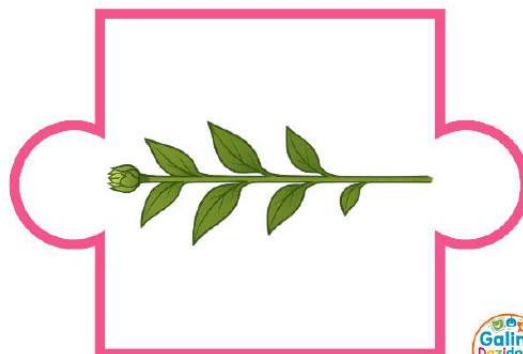
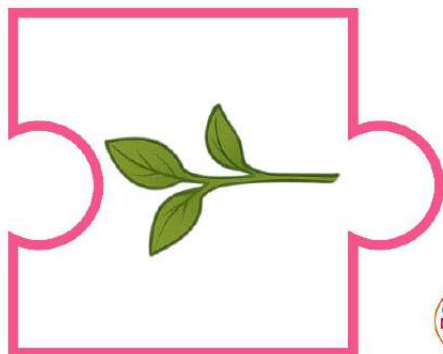
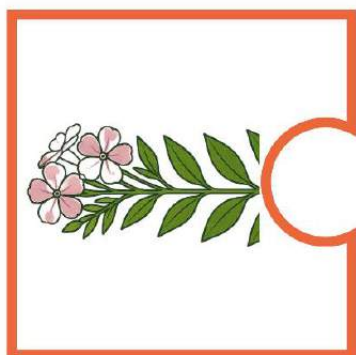
Мета гри:
Формувати у дітей уявлення про послідовність етапів росту рослини: насіння до квітучої рослини.
Розвивати логічне мислення, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, увагу та дрібну моторику. Виховувати інтерес до природи, турботливе ставлення до рослин та бажання досліджувати світ навколо. Закріпити знання про необхідні умови для росту рослин: світло, вода, тепло та турбота.

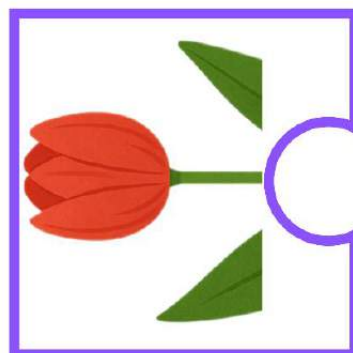
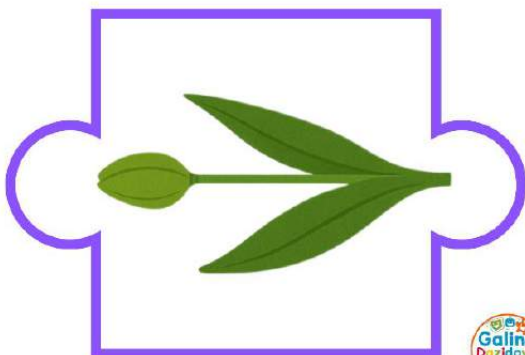
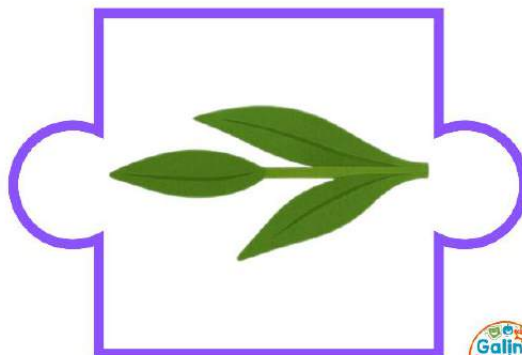
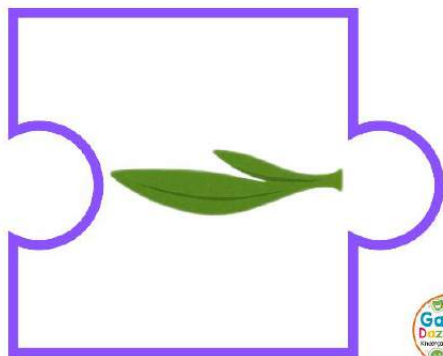
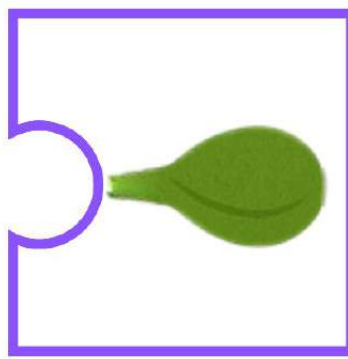
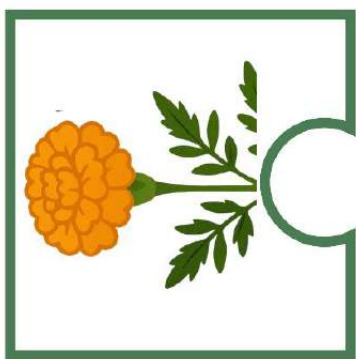
Хід гри:
Розкладіть усі елементи пазлу на столі у довільному порядку. Запропонуйте дитині уважно розглянути картинки та визначити, який етап розвитку квіточки зображений на кожному фрагменті. Завдання дитини — скласти пазли у правильній послідовності: насіння, проростання, паросток, рослина з листочками, бутон, квітуча рослина. Після складання пазлу обговоріть із дитиною: Що потрібно рослині для росту? Які зміни відбуваються на кожному етапі?

ДИДАТИЧНА ГРА

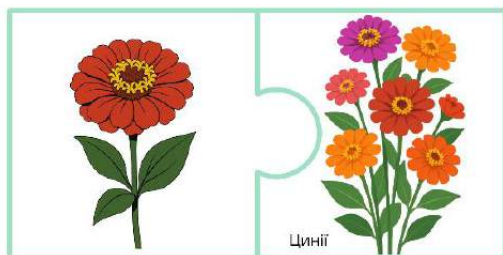
"КОЛИ ЯКА КВІТОЧКА ЦВІТЕ?"

1. флокси
2. чорнобривці
3. цинія
4. тюльпан
5. нарцис
6. айстри
7. примула
8. бегонія

Мета гри:
 Ознайомити дітей з сезонністю цвітіння різних квітів (весна, літо, осінь).
 Розвивати спостережливість, логічне мислення, пам'ять, мовлення.
 Формувати екологічну свідомість і інтерес до природи, вміння узагальнювати та класифікувати об'єкти.

Хід гри:
Матеріали: ігрове поле із зображеннями різних квітів та картки з назвами пір року позначеними відповідними символами.
 Дитині (чи групі дітей) потрібно уважно розглянути квітку, зображену на одному із фрагментів поля та прикріпити картку із зображенням пори року, коли цвіте дана квітка.
Ускладнення: провести у вигляді командної гри або естафети.

Тюльпани

Айстри

Галіна Дзідова
Кваліфікований педагог

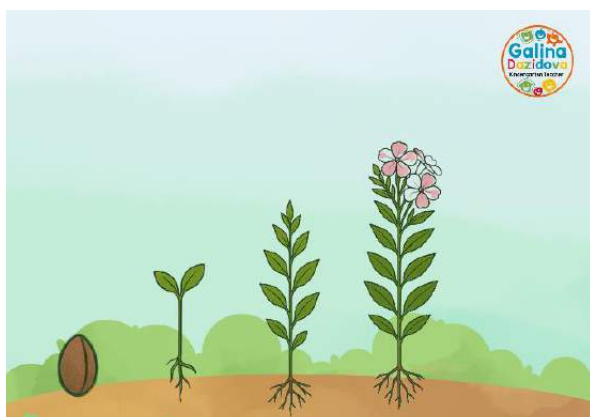
Мета гри:
Формувати у дітей дошкільного віку початкові уявлення про процес росту і розвитку квіткових рослин, зокрема – етапи розвитку від насіння до дорослої квітки. Розвивати вміння встановлювати послідовність природних змін, тренувати уважність, пам'ять, логічне мислення та мовлення через активну пізнавальну діяльність. Сприяти вихованню бережливого ставлення до природи, пробуджувати цікавість до світу рослин і формувати основи екологічної свідомості.

Завдання гри:
Ознайомити дітей із послідовністю росту квітки (насіння – паросток – бутон – квітка). Розвивати навички спостереження, порівняння та узагальнення. Стимулювати розвиток дрібної моторики рук через маніпулятивні дії (розкладання карток, малювання, спілкування тощо). Збагачувати словниковий запас дітей назвами частин рослини та назвами етапів розвитку.
Формувати емоційно-позитивне ставлення до природи та дощ. людини, пов'язані з доглядом за рослинками.

Правила гри:
Гравцям пропонується набір карток (або зображень), що ілюструють різні етапи розвитку квітки: насіння, паросток, бутон, квітка. Завдання – правильно розташувати картки у хронологічній послідовності. Можна грати індивідуально або в командою. Дитина називає кожен етап та коротко описує, що на ньому відбувається. Для ускладнення гри можна додати зайві зображення або провести гру на час.

Дидактична гра “Як росте квіточка” (етапи розвитку)

Етапи розвитку флоксів

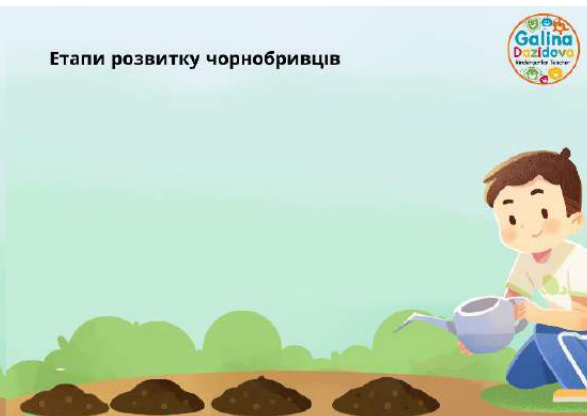

Етапи розвитку циній

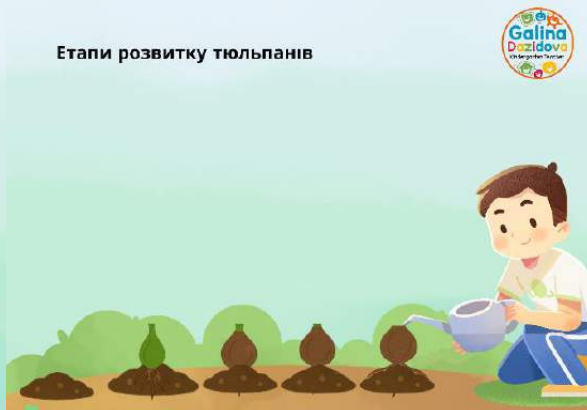

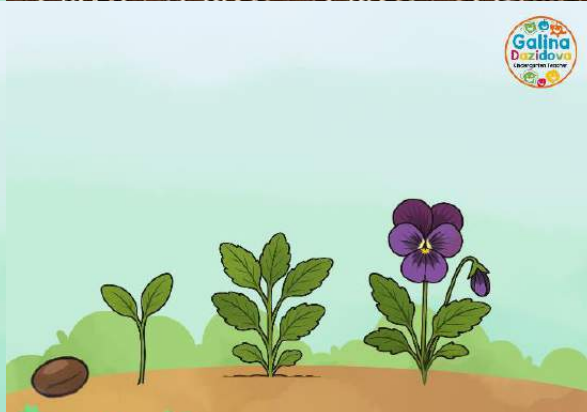
Етапи розвитку чорнобривців

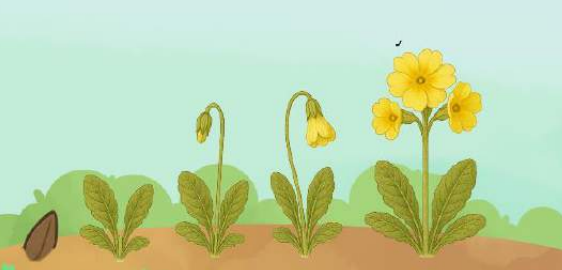
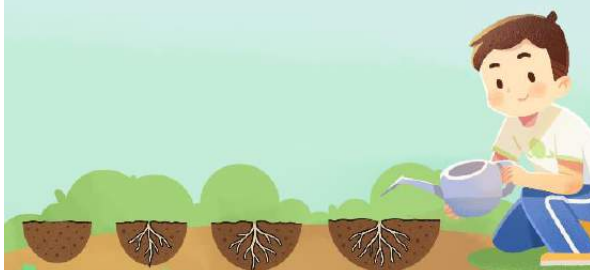
Етапи розвитку тюльпанів

Етапи розвитку нарцизів

Етапи розвитку братиків

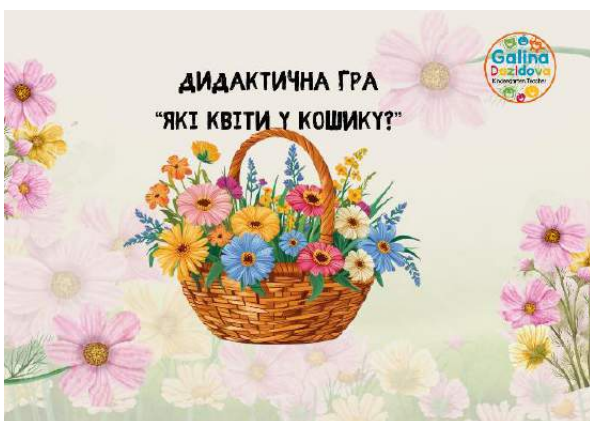
Етапи розвитку примули

Етапи розвитку айстр

ДИДАКТИЧНА ГРА "ЯКІ КВІТИ У КОШИКУ?"

МЕТА: ЗАКРІПИТИ З ДІТЬМИ НАЗВИ КВІТІВ, ВМІТИ
ЗНАХОДИТИ ЦІ КВІТИ В БУКЕТІ, РОЗВИВАТИ УВАГУ,
МИСЛЕННЯ, МОВЛЕННЯ, ПАМ'ЯТЬ, ВИХОВУВАТИ
СПОСТЕРЕЖЛИВІСТЬ, АКТИВНІСТЬ, ІНІЦІАТИВНІСТЬ.

ХІД ГРИ : ВИХОВАТЕЛЬ ПРОПОНУЄ ДІТЯМ РОЗГЛЯНУТИ КОШИК
З КВІТАМИ ТА НАЗВАТИ, ЯКІ КВІТИ ВХОДЯТЬ ДО БУКЕТУ, В
ЯКУ ПОРУ РОКУ ВОНИ ЦВІТЮТЬ ТА ПРОПОНУЄ ЗНАЙТИ ЇХ НА
ОКРЕМИХ КАРТКАХ.

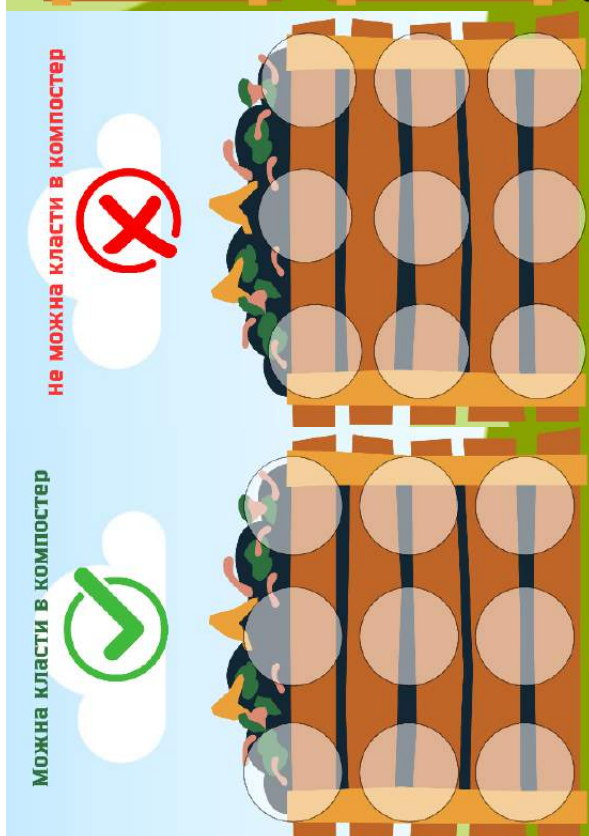

Мета: формувати у дітей уявлення про природний процес компостування, закріпити знання про органічні та неорганічні відходи; розвивати навички екологічного мислення, увагу, пам'ять та мовлення. Виконувати дбайливе ставлення до природи та навколишнього середовища.

Хід: Педагог показує зображення різних предметів та відходів. Діти по черзі обирають один один предмет.

Завдання: прикріпити її на липучку у відповідну секцію: якщо це органічне — в «можна», якщо неорганічне — в «не можна».

Після кожного ходу педагог запитує: чому саме туди? — таким чином розвивається логічне мислення й мовлення.

ДИДАКТИЧНА ГРА

“ІНСТРУМЕНТ І ТІНЬ”

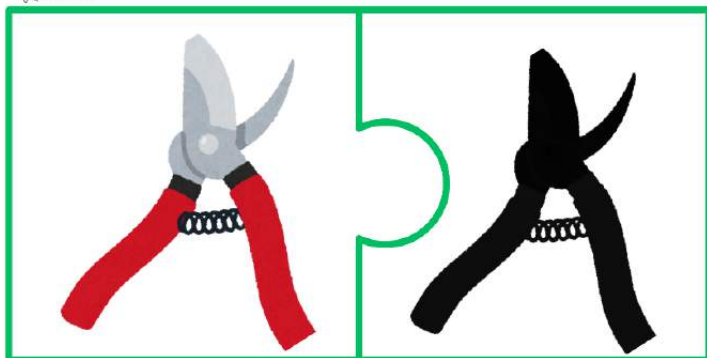
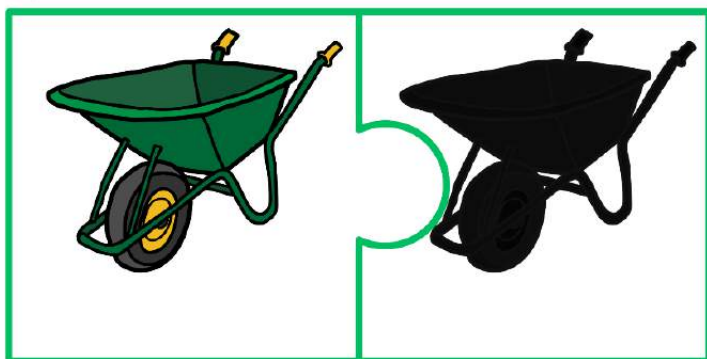

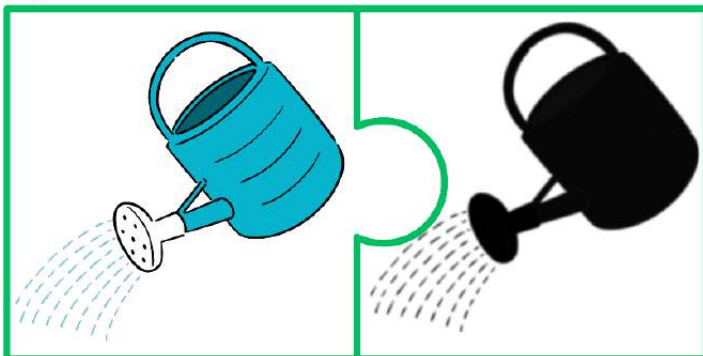
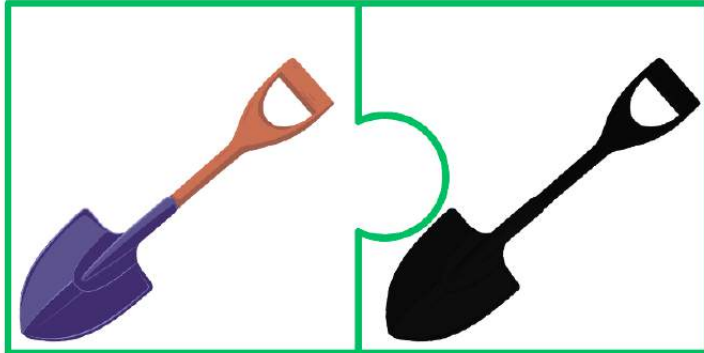
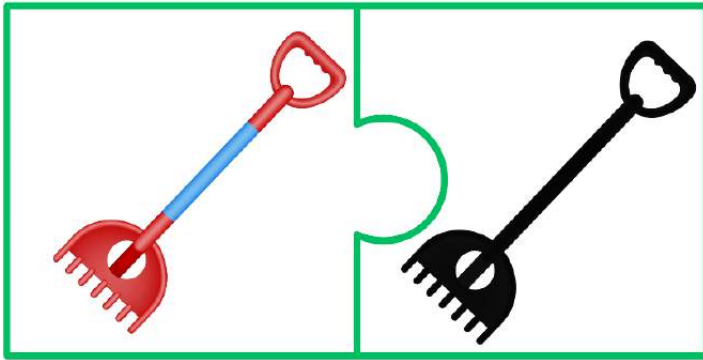
Мета: закріпити знання дітей про вигляд городніх інструментів; вчити розпізнавати та співвідносити предмети за формою; розвивати зорову увагу, логічне мислення, спостережливість та вміння аналізувати. Збагачувати словниковий запас назвами знарядь праці, сприяти ознайомленню з працею дорослих на городі; вивчувати інтерес до природи та праці.

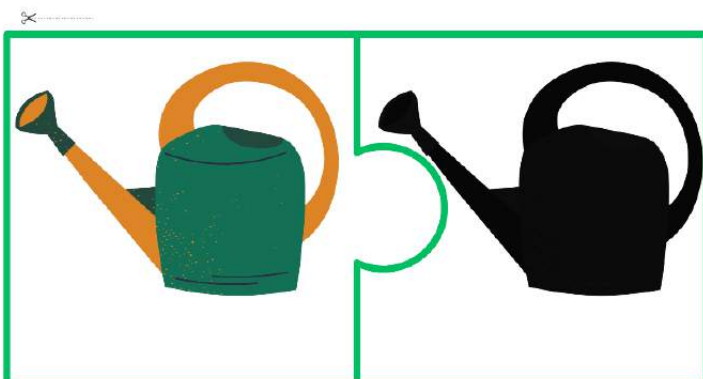
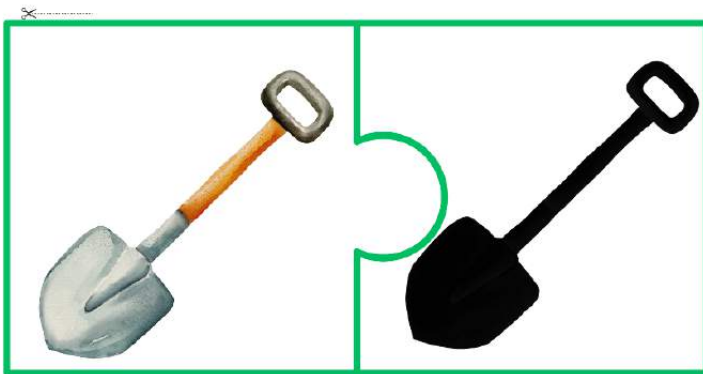
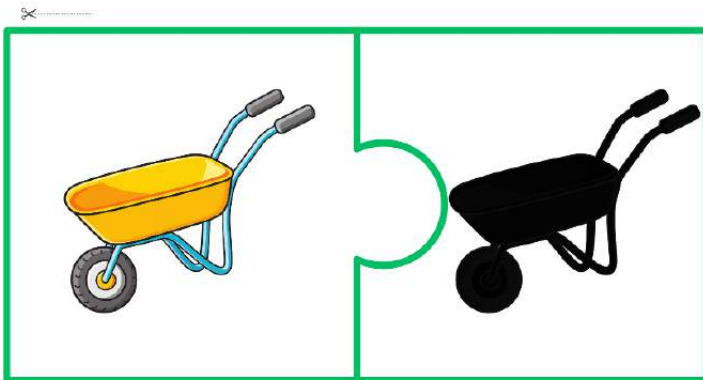
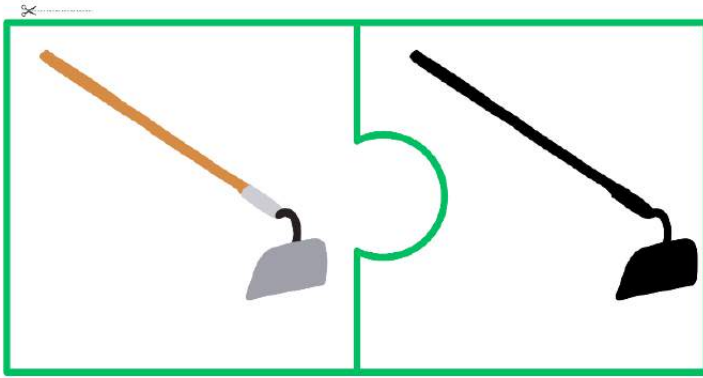
Хід гри:

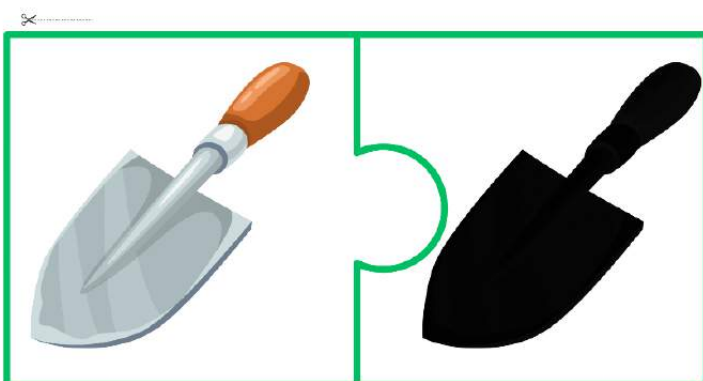
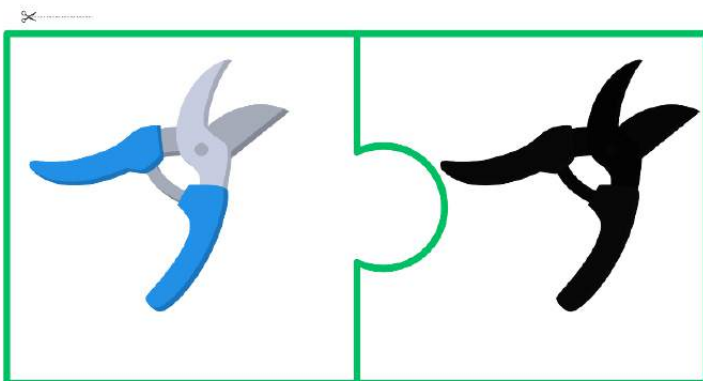
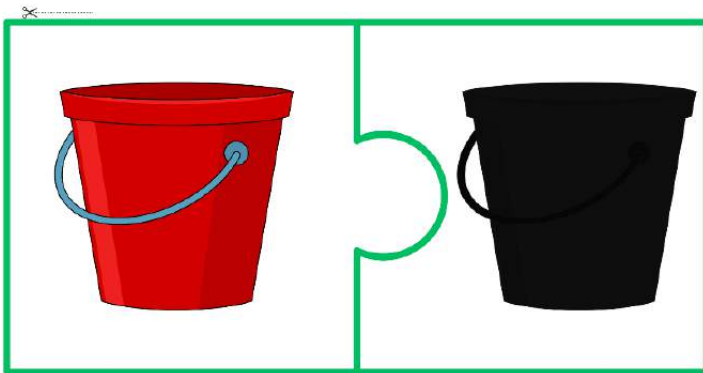
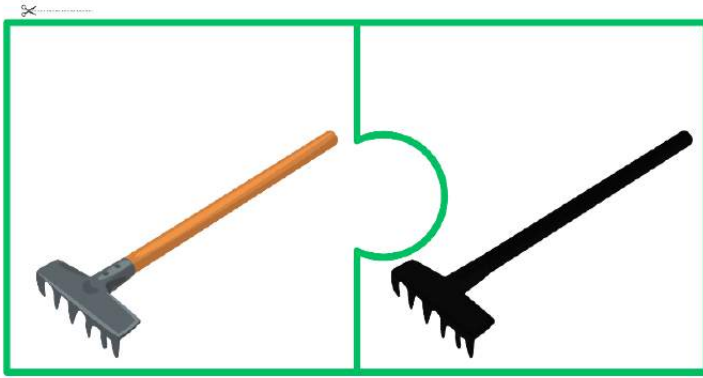
Діти разом з вихователем пригадують назви городніх інструментів та обирають будь-яку тінь на картці. Дитина називає який це інструмент може бути. Серед кольорових картинок дитина знаходить відповідний інструмент та поєднує між собою картки. Можна грати навпаки- спочатку обирати кольоровий інструмент, а потім знайти його тінь.

Ускладнення: діти можуть доповнити свої відповіді описом зовнішнього вигляду предмета.

Дидактична гра з прищипками "Насіння та овочі"

Мета: закріпити знання дітей про овочі та відповідне до них насіння; розвивати мислення, пам'ять, увагу, спостережливість та дрібну моторику рук через маніпуляції з прищипками; виховувати екологічну культуру, пізнавальний інтерес.

Хід гри:
Діти уважно розглядають овочі, називають їх, описують форму та колір. Серед зображень насіння (прикріплених до прищіпок) дитина обирає відповідне та чіпляє до овоча.

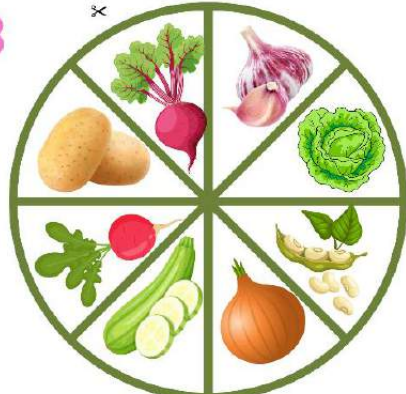

"Що потрібно рослині для росту"

Дидактична гра

МЕТА: Сформувати в дітей уявлення про необхідні умови для росту рослин (світло, вода, тепло, ґрунт, повітря); розвивати вміння розрізняти корисні та шкідливі фактори; тренувати логічне мислення, зорове сприймання, увагу; виховувати дбайливе ставлення до природи та відповідальність за живі об'єкти.

ХІД:
Дитина розглядає картку з різними елементами (сонце, вода, сміття, комахи тощо) та визначає, які з них потрібні рослині для росту. Біля кожного елемента дитина кладе фішку «Так» або «Ні» відповідно до його користі чи шкоди для рослини.

МЕТА: Розширити та закріпити знання дітей про овочі та зелень, які вирощуються в умовній теплиці.
Формувати вміння класифікувати рослини за місцем вирощування (теплиця або відкритий ґрунт).

Розвивати логічне мислення, спостережливість, мовлення, пам'ять.
Збагачувати словниковий запас назвами овочів, зелених та пов'язаними з ними поняттями (теплиця, грядки, горщики тощо). Виявляти цікавість до світу природи, повагу до праці людей, які вирощують овочі та зелень.

КІД ГРИ

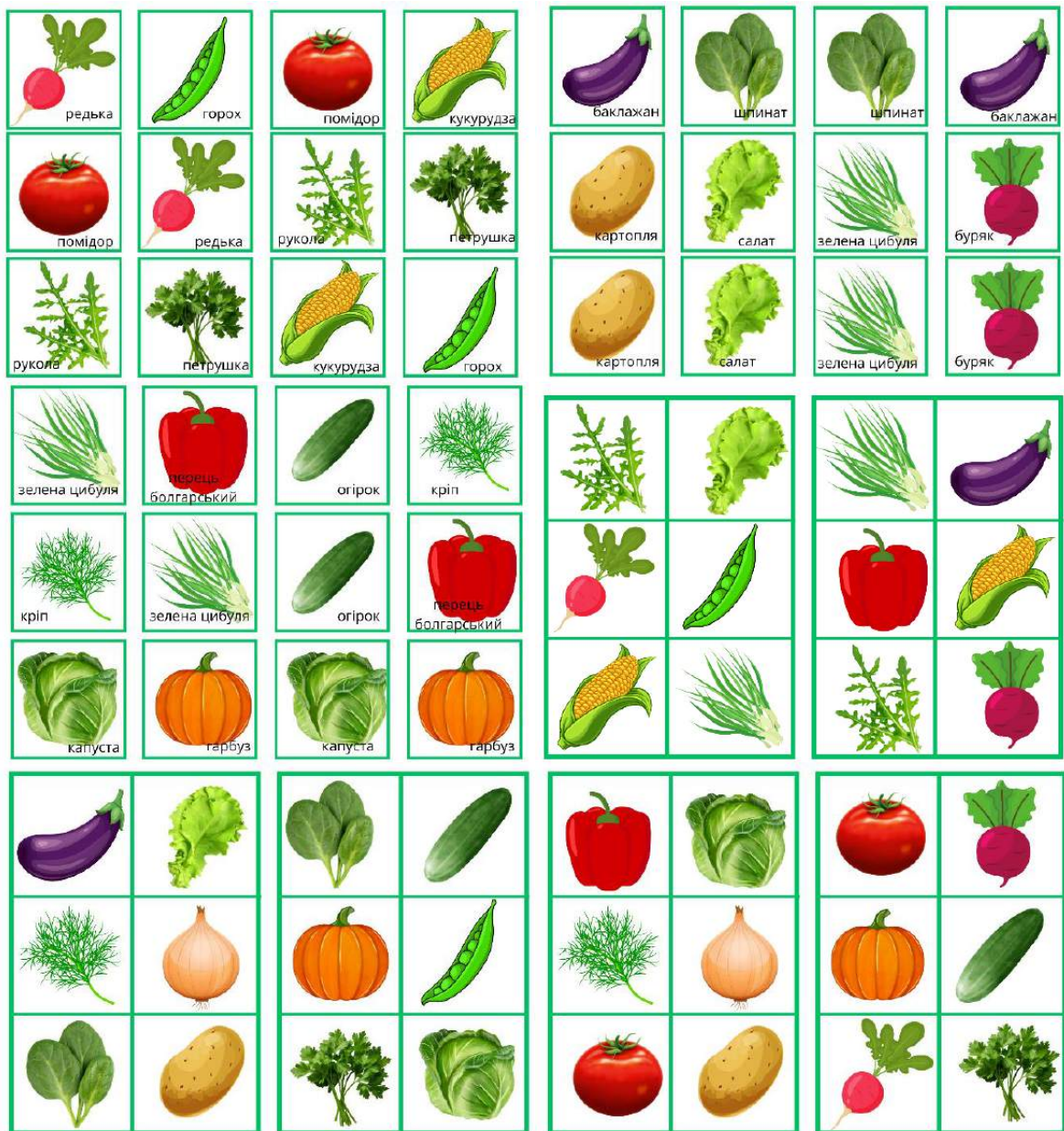
Кожна дитина отримує ігрову картку-лото з овочами та зеленню (тепличними й нетепличними).

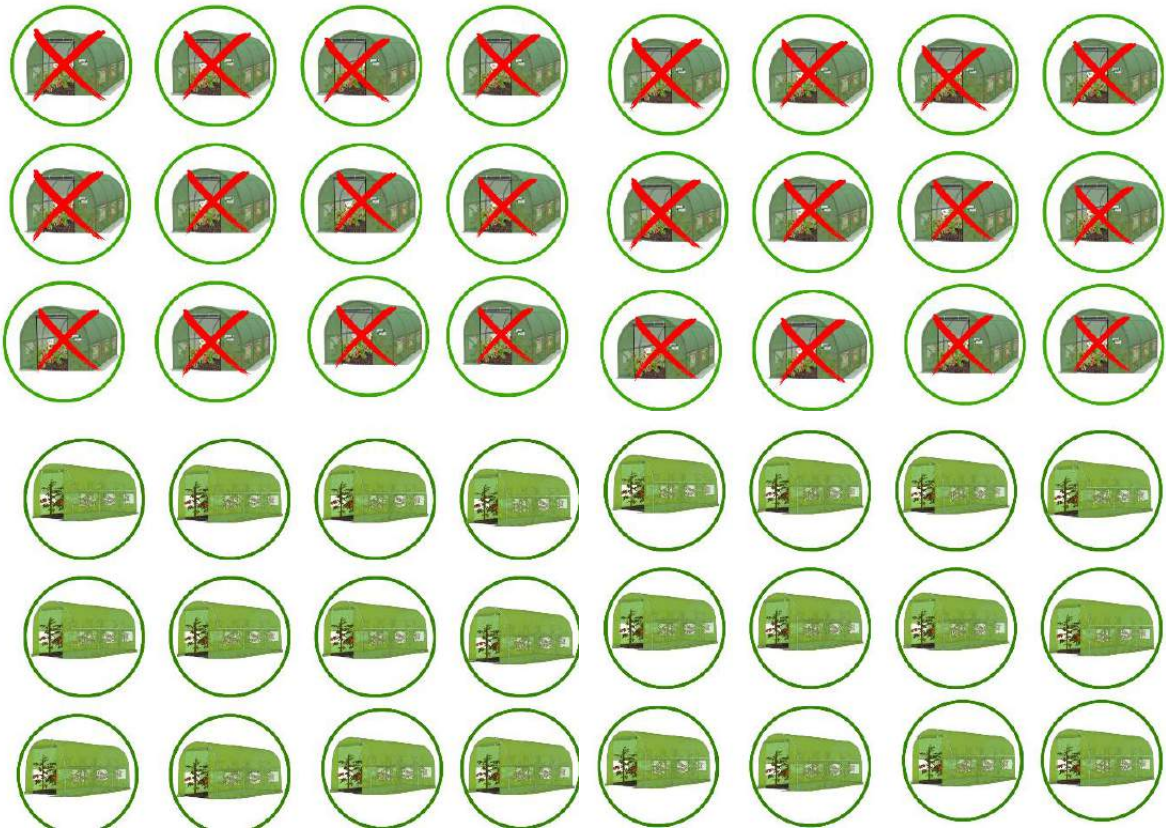
Ведучий або дитина по черзі тягне картку-фішку з рослиною і називає що на ній зображено.

Діти шукують її на своїй картці:

Якщо це теплична рослина — накривають фішкою з тепличкою.
Якщо це нетеплична — накривають фішкою з перекресленою тепличкою.
Перемагав той, хто першим правильно накриве всі рослини на своїй картці.

Ускладнення: Гра без зображень — лише за списком.
Ведучий не показує картинку, а лише описує овоч або зелень словами (наприклад: «Я зелений, расту довгим рядком, накручую змійкою — мене додають до салату» — кріп).

Дидактична гра
“Пазли.Квіти”

1. цинія
2. чорнобривці
3. примула
4. айстри
5. братки
6. космел
7. маршмал
8. флокси
9. настурція

МЕТА: Формувати в дітей уявлення про будову квітки, закріпити назви квітів, розвивати зорове сприймання, увагу, логічне мислення та дрібну моторику рук через складання зображень квітів з частин.

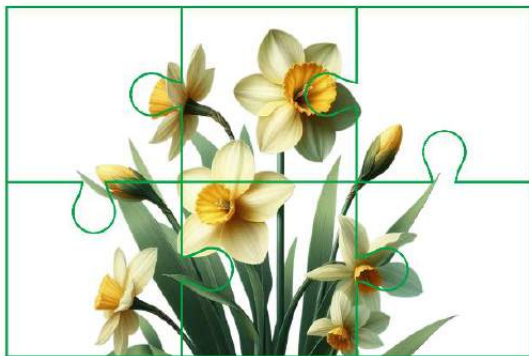
ХІД

Дитина обирає набір із 6 частин пазла та маленьку картинку-зразок квітки. Орієнтуючись на зразок, складає повне зображення квітки, поєднуючи частини правильно.

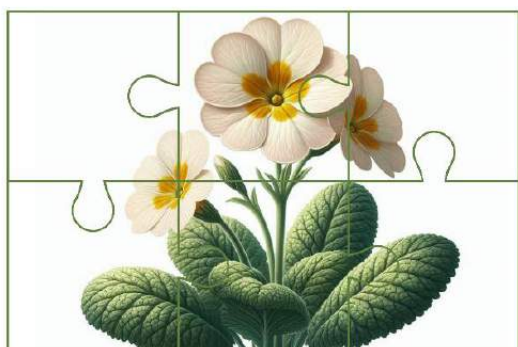
Ускладнення:

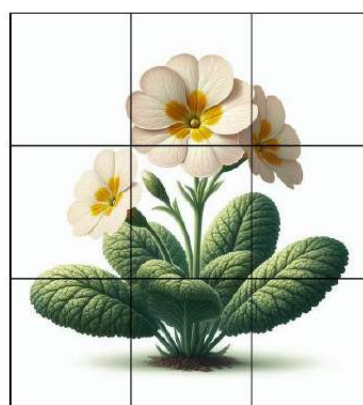
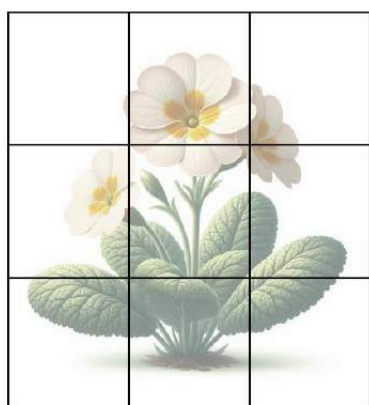
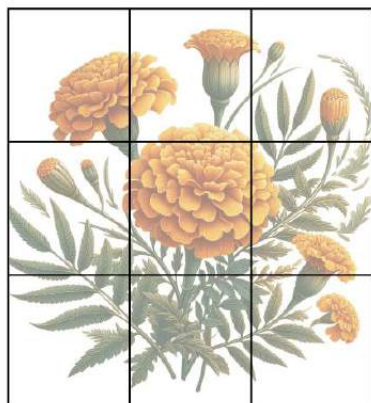
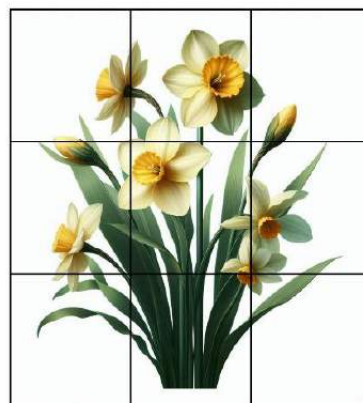
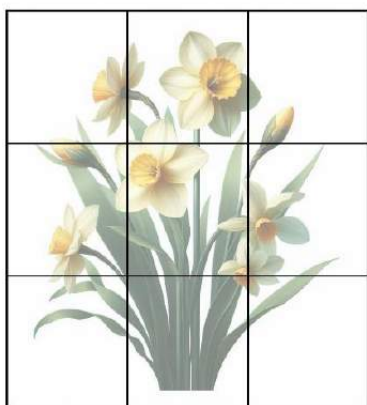
Без зразка: – Дитина складає квітку без маленької картинки-зразка.

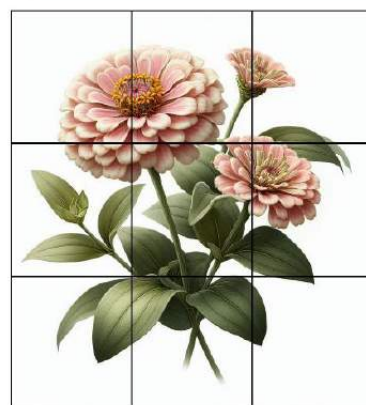
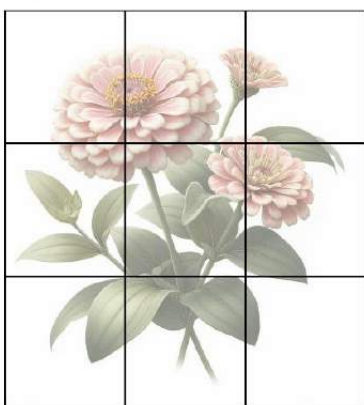
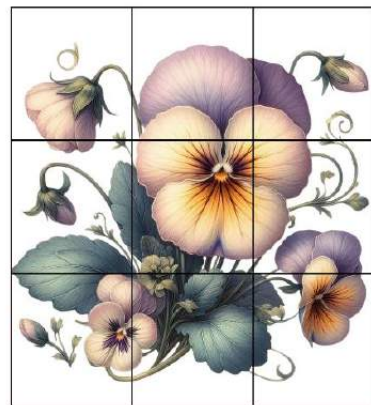
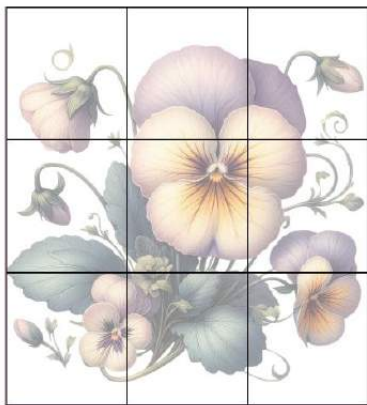
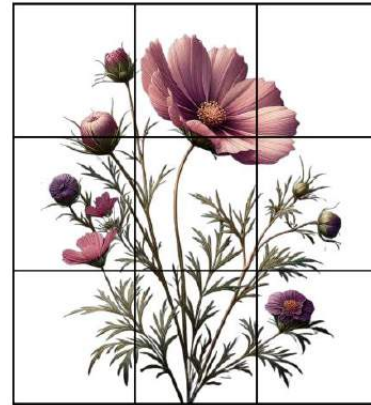
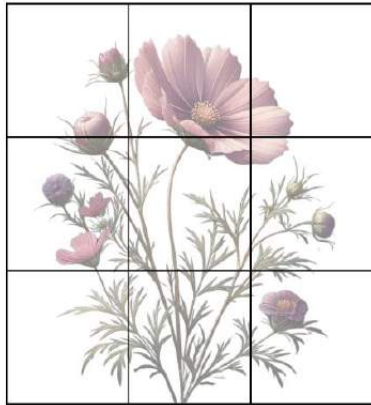
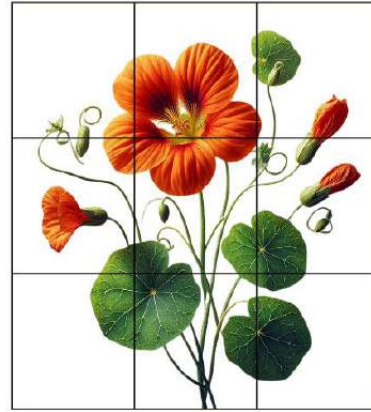
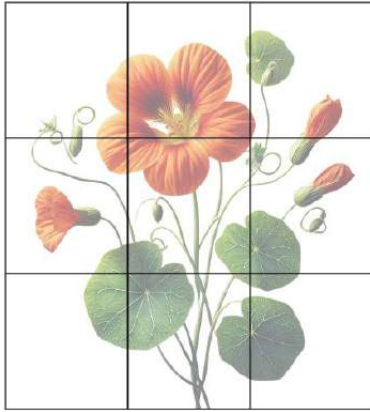
Змішані пазли: – Частини кількох квітів змішані, дитина має знайти та зібрати лише одну квітку.

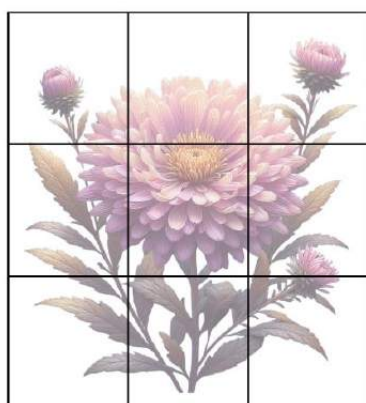
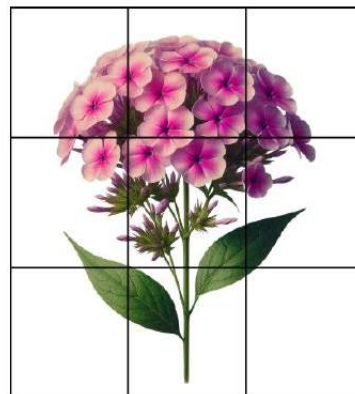
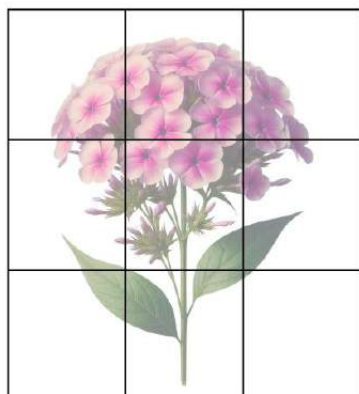

Дидактична гра

“Допоможемо рослинці!”

Мета: Сформувати у дітей початкові уявлення про потреби рослини для росту та розвитку.

Розвивати вміння розпізнавати проблеми та знаходити способи їх вирішення.

Виховувати дбайливе ставлення до природи, уважність, емоційну чутливість і відповідальність.

Хід: Дитина розглядає картку, на якій зображено рослину з певною проблемою (засохла, зламаний листок, мало світла, є шкідники тощо). Із набору фішок вона обирає ту, що допоможе вирішити проблему (вода, світло, підв'язка, прибирання тощо), та кладе її у позначене колом місце біля рослини. Під кожною проблемною рослиною є липучка. Коли дитина знімає липучку після правильно підбраної фішки, під нею відкривається малюнок здорової, щасливої рослини.

Це створює ефект гри, сюрпризу й радості від правильного догляду.

Ускладнення: Зайві фішки у наборі;

– Серед фішок є ті, що не підходять (наприклад, сміття, лід, лампа для тварин). Дитина має відкинути непотрібні.

КАРТИНКА НАКЛАДАЄТЬСЯ НА ОСНОВНУ КАРТКУ (ЛИПУЧКОЮ)!

КАРТИНКА НАКЛАДАЄТЬСЯ НА ОСНОВНУ КАРТКУ (ЛИПУЧКОЮ)!

КАРТИНКА НАКЛАДАЄТЬСЯ НА ОСНОВНУ КАРТКУ (ЛИПУЧКОЮ)!

КАРТИНКА НАКЛАДАЄТЬСЯ НА ОСНОВНУ КАРТКУ (ЛИПУЧКОЮ)!

КАРТИНКА НАКЛАДАЄТЬСЯ НА ОСНОВНУ КАРТКУ (ЛИПУЧКОЮ)!

КАРТИНКА НАКЛАДАЄТЬСЯ НА ОСНОВНУ КАРТКУ (ЛИПУЧКОЮ)!

КАРТИНКА НАКЛАДАЄТЬСЯ НА ОСНОВНУ КАРТКУ (ЛИПУЧКОЮ)!

КАРТИНКА НАКЛАДАЄТЬСЯ НА
ОСНОВНУ КАРТКУ (ЛИПУЧКОЮ)!

Вирішення проблеми

КАРТИНКА НАКЛАДАЄТЬСЯ НА
ОСНОВНУ КАРТКУ (ЛИПУЧКОЮ)!

Вирішення проблеми

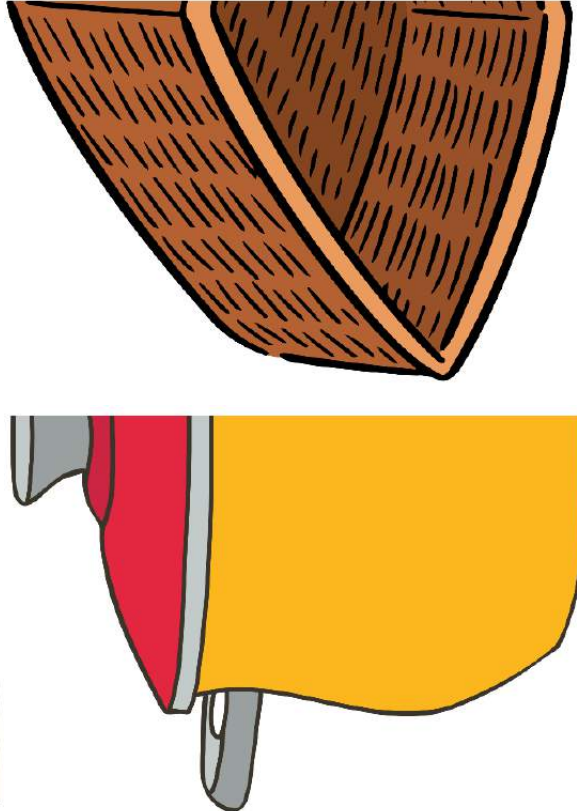

МЕТА:

Закріпити знання дітей про овочі, їхні назви, зовнішній вигляд та властивості; ознайомити з поняттям «рецепт». Розвивати пам'ять, увагу, логічне мислення, мовлення; формувати вміння слухати, аналізувати інформацію, зіставляти підказки з об'єктами; стимулювати уяву й пізнавальний інтерес. Виховувати вміння працювати в колективі, дотримуватись правил гри, радіти успіхам інших.

ХІД:

На дошці розміщено дві зони: «Кошик» (усі овочі) і «Каструля» (порожня). Овочі прикріплені на магнітах або липучках. Дитина тягне картку з секретним рецептом супу (тримає в секреті). Вихователь читає загадки про овочі, що входять до рецепту. Після кожної відгадки дитина знаходить овоч у кошику та переносить його в каструлю, прикріплюючи на дошці з Кошика всі інгредієнти зібрано — оголошується назва супу, і страва вважається готовою.

СЕКРЕТНИЙ РЕЦЕПТ СУП ЕНЕРГІЇ

Хто кустиньку свою
Влітку покريمас?
І по двадцять хустин
На теплу хаті?
(Капуста)

На куці ниво не сам —
є у нього братишки.
Добрий у коноти мам,
У барці, салатик...
(Помідор)

СЕКРЕТНИЙ РЕЦЕПТ СУП СУПЕРСИЛИ

У кожній хаті мене
знають,
Мені і марить, і смакати,
І печуть.
Росту я під землею,
Але дуже мене люблять!
(Картопля)

Буваю я червоний, яскравий,
І зелений — дуже модний.
Солодкий, а смакочивий —
Дуже гарний і рум'яний!
(Перець)

СЕКРЕТНИЙ РЕЦЕПТ СУП РОЗУМУ

На горді мовляв
Пшані коси розплеті,
У зелені хустинки
Золоті хова зеринки.
(Кукурудза)

Є солодкий, є гіркий,
Різні форми має.
С худий, а є товстий,
Кожні його знає!
(Перець)

СЕКРЕТНИЙ РЕЦЕПТ СУП ЗДОРОВ'Я

Борці із мною
варить ченька,
В нього
шкурочка
тоненька,
Солодкий
він на смак,
Фіолетовий
(Буряк)

Він біленький і пахучий,
такий зубастий, і
пекучий.
(Часник)

Був зеленим, молоденьким,
Став великим і
червоненьким.
(Помідор)

СЕКРЕТНИЙ РЕЦЕПТ ЧАРІВНИЙ СУП

Фіолетовий,
яскравий,
Борці без мене не
цкаються.
(Буряк)

В теплий дощик народився,
Нараспливо накрився.
Можу б з лісу погостити,
Аби друку носу мав.
(Гриб)

СЕКРЕТНИЙ РЕЦЕПТ СУП НАСТРОЮ

На жаркому сонечку
підсох
І рветься із стручків
...
(Горох)

Гострий я, хоч і малий,
Маю запах трохи злий.
Але в стравах я корисний —
Проти вірусів відчинений!
(Часник)

СЕКРЕТНИЙ РЕЦЕПТ ВЕСЕЛИЙ СУП

Той, хто їсть його,
той знає —
Всіх мікробів він
вбиває.
Смак цей
морисний дуже,
Та від нього смак
важко...
(Цибуля)

В суцї зелений стоїть на горді,
Дуже довготіс всі її верші.
Коси дівчї, зуби б'є,
Хто ж це є в самоту ділі?
(Кукурудза)

СЕКРЕТНИЙ РЕЦЕПТ СУП ДОБРОТИ

Під землю
нарапилась
І для борщиків
зодилась.
Мене чистять,
ріжуть, труть,
Смакати, варять і
печуть.
(Картопля)

Росте собі у лісочку,
У лісочку в холодиному.
Калінах на собі має,
Та ніколи не знімає
(Грибачик).

Носить вона по сто одежинок,
Пряже, немач на них дорібок.
Якщо буряк їз нимати,
Сльози станеш проливати.
(Цибуля)

СЕКРЕТНИЙ РЕЦЕПТ ВІТАМІННИЙ СУП

Кажуть, щоб хвороб не знати,
Треба всім мене вживати.
Тонкі гілочки мають,
Але не хлима.
Тільки смаком пролетіє.
Буде паштети в салаті
Ця чудова рослинка. (Кріп)

Висять стручки зелені,
Круглі бачиш в середині.
Рівні струки роблять з них,
Хто живе в стручках цих?
(Горох)

КЗ "ДНЗ №46 ВМР"

СТАРШИЙ ДОШКІЛЬНИЙ ВІК

ЦИКЛОГРАМА ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ “ПРАЦЯ В ТЕПЛИЦІ”

ТРАВЕНЬ-СЕРПЕНЬ

Циклограма праці в теплиці на травень

Тиждень	Завдання	Діяльність з дітьми	Час
1-й тиждень (травень)	Підготовка теплиці (встановлення та завезення ґрунту)	Очищення території від сміття та каміння. Діти маленькими відерцями носять ґрунт. Вчити правильно засипати ґрунт, розрівнювати його та готувати до висадки рослин. Формувати у дітей практичні навички по догляду за теплицею. Розвивати екологічне мислення; виховувати відповідальність та вміння працювати в команді.	15 хвилин
	Розпушування ґрунту	Розпушування ґрунту, підготовка до посадки (за допомогою лопат і ручних інструментів). Формувати у дітей уявлення про значення розпушування ґрунту. Розвивати практичні навички по догляду за рослинами. Виховувати дбайливе ставлення до природи.	15 хвилин
	Підготовка вермікомпостера	Розповідаємо дітям про користь вермікомпостера. Даємо завдання збирати ограничені відходи. Заселяємо дощових хробаків у контейнер. Вчити дітей екологічно відповідальному підходу до утилізації органічних відходів. Формувати уявлення про природні процеси ґрунтоутворення та роль дощових хробаків. Виховувати бажання доглядати за рослинами.	15 хвилин
2-й тиждень (травень)	Сортування та підготовка насіння	Діти допомагають сортувати насіння, вихователь розповідає про різні види насіння та їх особливості. Вчити дітей правильно відбирати, сортувати та готувати насіння до висівання; розвивати допитливість, спостережливість і відповідальність у догляді за рослинами; виховувати цікавість до садівництва.	20 хвилин
	Посів овочів та зелені	Вихователь разом із дітьми висіває насіння зелені (петрушка, шпинат, кріп, салат,) та овочів (горох, редька, цибуля, помідор, баклажан, перець, огірки) показує, як правильно робити лунки і сіяти насіння. Формувати у дітей практичні навички висіву насіння овочів і зелені. Розвивати спостережливість, виховувати відповідальність та любов до природи.	

	Полив та догляд за теплицею	Діти поливають зібраною дощовою водою рослини, допомагають підтримувати рівень вологості. Вчити дітей основ догляду за рослинами в теплиці. Розвивати спостережливість. Виховувати працелюбність та відповідальне ставлення до природи	20 хвилин
3-й тиждень (травень)	Посів квітів для прикраси теплиці (цинія, флокс однорічний,, космея, братки, настурція, чорнобривці, примула, айстри)	Висівання насіння квітів, діти вчать робити лунки, розповідаємо про особливості кожної рослини. Вчити дітей правильному посіву квітів, розвивати в них естетичний смак, працелюбність та виховувати любов до природи.	20 хвилин
	Підживлення рослин органічними добривами	Підживлення органічними добривами з компостера ґрунту для покращення росту рослин. Вчити дітей використовувати органічні добрива для покращення росту рослин, розвивати спостережливість та практичні навички садівництва; виховувати відповідальне ставлення до догляду за природою.	15 хвилин
	Висаджування нарцисів у теплицю	Діти самостійно викопують лунки у підготовленому ґрунті в теплиці, висаджують цибулини відповідно вказівкам вихователя, Сформувати у дітей початкові навички догляду за рослинами через практичне знайомство з процесом висаджування цибулинних квітів (нарцисів) у тепличних умовах; розвивати інтерес до природи, виховувати дбайливе ставлення до живого.	15 хвилин
4-й тиждень (травень)	Огляд та догляд за першими паростками	Діти спостерігають за проростанням насіння, поливають та перевіряють стан рослин. Фіксують результати в щоденник спостережень. Вчити дітей доглядати за першими сходами рослин, розвивати спостережливість, відповідальність. Виховувати бережливе ставлення до природи.	15 хвилин
	Продовження догляду за рослинами	Регулярний полив, підживлення (за необхідності), спостереження за ростом рослин та фіксування в щоденник спостережень. Вчити дітей основ догляду за рослинами в теплиці, сформувати відповідальне ставлення до природи,	15 хвилин

		розвивати спостережливість. Виховувати любов до природи.	
	Прополка бур'янів та формування простору для росту рослин	Прополка бур'янів та складання в компостер, розпушування ґрунту. Вчити дітей розпізнавати бур'яни, правильно їх видаляти, щоб рослини мали більше простору для розвитку, виховувати дбайливе ставлення до природи.	20 хвилин

Циклограма праці в теплиці на червень

Тиждень	Завдання	Діяльність з дітьми	Час
1-й тиждень (червень)	Підживлення рослин органічними добривами	Підживлення органічними добривами з компостера ґрунту для покращення росту рослин. Вчити дітей основам догляду за рослинами в теплиці, сформувати відповідальне ставлення до природи, розвивати спостережливість. Виховувати любов до рослин.	15 хвилин
	Огляд і догляд за рослинами	Огляд стану попередньо висіяних рослин, фіксування результатів в щоденник спостережень, полив зібраною дощовою водою, прополкування. Навчити дітей правильно доглядати за рослинами, проводити огляд їх стану, виявляти ознаки хвороб чи шкідників. Виховувати відповідальність та любов до природи.	20 хвилин
	Підв'язування огірків на шпалери	Ознайомлення з матеріалами та інструментами, показ вихователем, як правильно обв'язати стебло мотузкою не перетискаючи його, самостійна спроба дітей підв'язати рослину. Навчити дітей правильно підв'язувати огірки до шпалер, ознайомити з основними методами підв'язування; розвивати практичні навички догляду за рослинами. Виховувати відповідальність і уважність.	20 хвилин
2-й тиждень (червень)	Обрізка та формування рослин	Діти допомагають формувати рослини, обрізаючи сухі гілки чи листя, щоб стимулювати ріст нових пагонів. Вчити дітей основам обрізки та формування рослин, пояснити, як це сприяє здоровому росту, розвитку та високому врожаю; виховувати працелюбність та бажання дбати про рослини.	15 хвилин
	Полив і провітрювання теплиці	Полив рослин зібраною дощовою водою. Вчити дітей важливості правильного поливу та провітрювання теплиці, пояснити, як ці процедури сприяють здоров'ю рослин, їхньому росту та розвитку; виховувати	15 хвилин

		відповідальність за підтримку оптимальних умов у теплиці.	
	Підготовка до висаджування розсади у відкритий ґрунт.	Діти допомагають розпушувати ґрунт, підготовка до висаджування квітів та овочів на городи та клумби. Вчити дітей основам підготовки ґрунту для висаджування розсади, ознайомити з етапами та технікою висаджування; розвивати практичні навички по догляду за рослинами на етапі пересадки. Виховувати відповідальність та уважність.	15 хвилин
3-й тиждень (червень)	Пересадка розсади на городи та клумби	Діти допомагають обережно переносити рослини та під наглядом вихователя пересаджують розсаду. Вчити основним принципам пересадки розсади у відкритий ґрунт, пояснити важливість цього етапу для росту рослин; розвивати практичні навички садівництва; виховувати працелюбність та любов до природи.	20 хвилин
	Прополкування бур'янів і розпушування ґрунту	Прополка бур'янів та складання в компостер, розпушування ґрунту. Вчити дітей розпізнавати бур'яни, правильно їх видаляти, щоб рослини мали більше простору для розвитку; виховувати дбайливе ставлення до природи.	15 хвилин
	Огляд і догляд за рослинами	Перевірка стану рослин: полив, коригування умов (привітрювання, освітлення). Фіксування результатів в щоденник спостережень. Вчити дітей правильно доглядати за рослинами, проводити огляд їх стану, виявляти ознаки хвороб чи шкідників. Виховувати відповідальність та любов до природи.	15 хвилин
4-й тиждень (червень)	Посів зелені	Висівання насіння зелені (петрушка, кріп, цибуля, листя салату, шпинат) у спеціальні лунки. Діти допомагають висівати насіння. Вчити принципам посіву зелені, пояснити важливість зеленої рослинності для здоров'я людини; розвивати практичні навички догляду за зеленню; виховувати працелюбність.	20 хвилин
	Продовження догляду за квітами та овочами	Полив, прополка, підживлення. Діти спостерігають за ростом рослин і вчать доглядати за ними. Фіксують результат в щоденник спостережень. Вчити дітей основ догляду за рослинами в теплиці, сформувати відповідальне ставлення до природи; розвивати спостережливість; виховувати любов до рослин.	20 хвилин

	Збір врожаю першого	Діти збирають перші врожаї, сортують у кошики. Вчити акуратно збирати зелень та овочі не пошкоджуючи рослини, формувати навички організованого процесу збору врожаю; виховувати у дітей відповідальне ставлення до природи та праці.	20 хвилин
--	----------------------------	--	-----------

Циклограма праці в теплиці на липень

Тиждень	Завдання	Діяльність з дітьми	Час
1-й тиждень (липень)	Полив і догляд за рослинами	Поливаємо рослини, розповідаємо про важливість регулярного поливу, та як підтримувати вологість ґрунту. Вчити дітей основам поливу і догляду за рослинами, формувати практичні навички догляду за культурами в теплиці; виховувати відповідальність за життя рослин і розуміння важливості регулярного поливу та правильного догляду.	15 хвилин
	Прополювання бур'янів	Прополювання бур'янів та складання в компостер, щоб рослини мали достатньо простору для росту. Закріпити вміння дітей розпізнавати бур'яни, правильно їх видаляти, щоб рослини мали більше простору для розвитку; виховувати дбайливе ставлення до природи.	15 хвилин
	Збір врожаю зелені та овочів	Вихователь з дітьми збирають зелень та овочі, очищають від зайвих листків, оглядають їх на наявність хвороб або шкідників та сортують у кошики. Вчити дітей важливості збору врожаю та зелені, а також проводити огляд рослин на наявність шкідників, щоб забезпечити здоров'я рослин і отримати хороший врожай; розвивати спостережливість; виховувати працелюбність.	20 хвилин
2-й тиждень (липень)	Підживлення рослин	Підживлення рослин з компостера для покращення росту, пояснюємо, чому це важливо. Вчити дітей використовувати органічні добрива для покращення росту рослин, формувати відповідальне ставлення до догляду за природою, розвивати спостережливість та практичні навички садівництва.	15 хвилин
	Збір врожаю зелені та овочів	Вихователь з дітьми збирають зелень та овочі, очищають від зайвих листків, оглядають їх на наявність хвороб або шкідників та сортують у кошики. Вчити дітей важливості збору врожаю та зелені, а також проводити огляд рослин на наявність шкідників, щоб забезпечити здоров'я рослин і отримати хороший врожай; розвивати спостережливість; виховувати працелюбність.	20 хвилин

	Полив і провітрювання теплиці	Полив рослин зібраною дощовою водою, та провітрювання теплиці для покращення циркуляції повітря. Вчити дітей важливості правильного поливу та провітрювання теплиці, пояснити, як ці процедури сприяють здоров'ю рослин, їхньому росту та розвитку, виховувати відповідальність за підтримку оптимальних умов у теплиці.	15 хвилин
3-й тиждень (липень)	Обрізка та формування рослин	Діти допомагають формувати рослини, обрізаючи сухі гілки чи листя, щоб стимулювати ріст нових пагонів. Вчити дітей основам обрізки та формування рослин, пояснити, як це сприяє здоровому росту, розвитку та високому врожаю, виховувати відповідальність за догляд за рослинами.	15 хвилин
	Збір врожаю зелені та овочів	Вихователь з дітьми збирають зелень та овочі, очищають від зайвих листків, оглядають їх на наявність хвороб або шкідників та сортують у кошики. Вчити дітей важливості збору врожаю та зелені, а також проводити огляд рослин на наявність шкідників, щоб забезпечити здоров'я рослин і отримати хороший врожай; розвивати спостережливість; виховувати працелюбність.	20 хвилин
	Оцінка стану рослин, коригування догляду	Оцінка росту культур та фіксування в щоденник спостережень, визначення потреб у додатковому поливі або підживленні. Вчити дітей оцінювати стан рослин, визначати їх потреби у догляді, вчасно виявляти проблеми (шкідники, хвороби, дефіцит поживних речовин) та коригувати догляд для підтримки здоров'я рослин; розвивати спостережливість та уважність; виховувати любов до природи.	15 хвилин
4-й тиждень (липень)	Полив і догляд за посадженими рослинами	Полив рослин, розповідаємо про важливість регулярного поливу та як підтримувати вологість ґрунту. Вчити дітей основам поливу і догляду за рослинами, формувати практичні навички догляду за культурами в теплиці; виховувати відповідальність за життя рослин і розуміння важливості регулярного поливу та правильного догляду.	15 хвилин
	Збір врожаю овочів та зелені	Вихователь з дітьми збирають зелень та овочі, очищають від зайвих листків, оглядають їх на наявність хвороб або шкідників та сортують у кошики. Вчити дітей важливості збору врожаю та зелені, а також проводити огляд рослин на наявність шкідників, щоб забезпечити здоров'я рослин і отримати хороший врожай; розвивати спостережливість та уважність; виховувати працелюбність.	20 хвилин

	Оцінка стану рослин, коригування догляду	Оцінка росту культур та фіксування в щоденник спостережень, визначення потреб у додатковому поливі або підживленні. Вчити дітей оцінювати стан рослин, визначати їх потреби у догляді, вчасно виявляти проблеми (шкідники, хвороби, дефіцит поживних речовин) та коригувати догляд для підтримки здоров'я рослин; розвивати спостережливість та уважність; виховувати любов до природи.	15 хвилин
--	---	--	-----------

Циклограма праці в теплиці на серпень

Тиждень	Завдання	Діяльність з дітьми	Час
1-й тиждень (серпень)	Регулярний полив і догляд за рослинами	Діти продовжують поливати рослини, стежать за їх станом і допомагають обрізати мертві частини рослин. Вчити дітей правильному поливу та догляду за культурами; розвивати спостережливість; виховувати почуття відповідальності за живі організми.	15 хвилин
	Збір врожаю зелені та овочів	Вихователь з дітьми збирають овочі та зелень, очищають від зайвих листків, оглядають їх на наявність хвороб або шкідників та сортують у кошики. Вчити дітей важливості збору врожаю та зелені, а також проводити огляд рослин на наявність шкідників, щоб забезпечити здоров'я рослин і отримати хороший врожай; розвивати спостережливість та уважність; виховувати працелюбність.	20 хвилин
2-й тиждень (серпень)	Збір врожаю овочів та зелені	Вихователь з дітьми збирають овочі та зелень, очищають від зайвих листків, оглядають їх на наявність хвороб або шкідників та сортують у кошики. Закріпити знання дітей про важливість збору врожаю та зелені, а також вміння проводити огляд рослин на наявність шкідників; розвивати спостережливість та уважність; виховувати працелюбність.	20 хвилин
	Продовження догляду за рослинами та збір врожаю	Діти продовжують збір зелені, овочів і квітів, проводять остаточний огляд рослин, фіксуючи результати в щоденник спостережень. Закріпити знання дітей про важливість збору врожаю та зелені, а також вміння проводити огляд рослин на наявність шкідників; розвивати спостережливість та уважність; виховувати працелюбність.	20 хвилин

3-й тиждень (серпень)	Продовження догляду за рослинами та збір врожаю	Діти продовжують збір зелені, овочів і квітів, проводять остаточний огляд рослин, фіксуючи результати в щоденник спостережень. Закріпити знання дітей про важливість збору врожаю та зелені, а також вміння проводити огляд рослин на наявність шкідників; розвивати спостережливість та уважність; виховувати працелюбність.	20 хвилин
	Збір залишків врожаю, остаточне прибирання	Завершення збору врожаю, діти з вихователем прибирають залишки овочів квітів та зелені. Вчити дітей важливості остаточного прибирання в теплиці, правильного збору залишків врожаю та утилізації відходів. Розвивати у дітей навички відповідальності, акуратності та уважності під час роботи з рослинами. Виховувати повагу до праці та природи, розуміння важливості підтримки порядку в теплиці та збереження природних ресурсів.	20 хвилин
4-й тиждень (серпень)	Підготовка та очищення інструментів для зимового зберігання	Діти допомагають мити та зберігати інструменти, щоб вони не пошкодились протягом зими. Вчити правильному очищенню та зберіганню інструментів після роботи в теплиці. Розвивати навички догляду, відповідальності та обережності при роботі з ними. Виховувати повагу до праці та дбайливе ставлення до матеріалів.	20 хвилин
	Демонтаж теплиці.	Збирання гвинтів, гайок, шурупів у коробку, очищення території від залишків матеріалу. Ознайомити дітей із процесом демонтажу теплиці. Розвивати у дітей уважність, акуратність, під час демонтажу, а також розуміння важливості збереження інструментів та матеріалів. Виховувати відповідальність та вміння працювати в команді.	15 хвили

Казки (автори Дазідова Г.М., Колеснік О.В)

«Як огірочок подорожував» – про насінину, яка захотіла стати смачним овочем.

У одному теплому городі, в самому центрі грядки, народилося маленьке зернятко Огірка. Він був дуже допитливий і мріяв побачити світ.

Одного дня до нього підлетіла Бджілка і розповіла:

— Є місце, де завжди тепло, навіть коли вітер гуляє. Там ростуть найсмачніші овочі, бо за ними дбають діти!

— Ой, як би я хотів там побувати! — захопився Огірок.

Тоді Сонечко послало промінчик і покликало Вітрець:

— Вітрець, допоможи Огірочку здійснити мрію!

І ось зернятко полетіло з вітерцем, обережно приземлилося в м'який чорний ґрунт... у теплиці! Тут було так затишно й сонячно! До Огірочка підійшли маленькі ручки — це були дітки з дитячого садка. Вони ніжно посадили його в землю, полили водичкою, побажали рости здоровим.

Минали дні, і Огірок проріс! Він тягнувся до світла, слухав дитячі голоси, і мріяв стати смачним, зеленим, щоб колись потрапити в дитячий салат!

А неподалік він помітив інші насінинки — і редька, і помідорчик, і цибулька... І зрозумів Огірок: найкраща подорож — це та, яка веде до добра і до турботливих рук!

Казка «Як зелень виросла».

(Про насінинку, яка хотіла стати великою ароматною зеленню.)

Одного разу в теплиці прокинулись маленькі насінинки — петрушка, кріп і салат, шпинат, цибулька зелена. Вони були дуже малі, але мріяли стати красивою, запашною зеленню.

— Я хочу рости найшвидше! — казав кріп.

— А я — бути пишною, як букет! — мріяла петрушка.

— А я хочу, щоб мене поклали у смачний салат! — усміхався салатик.

- Так, так! — підтвердив шпинат.

- А я, а я — викрикнула цибулька, - бажаю, щоб у мене як найшвидше виросло довге, зелене волосся-перо

Їх посадили добрі діти: поклали в землю, полили водичкою, прикрили землею і побажали:

— Ростіть здоровими, зеленими, смачними!

І почалося чудо — сонце гріло, вода напувала, а дітки щодня приходили в теплицю, щоб перевірити, як ростуть їхні зелені друзі.

Минуло кілька днів — і з-під землі виглянули маленькі зелені листочки! Спочатку тоненькі, несливі, а потім — все сильніші й духмяніші!

Зелень виросла і шепотіла:

— Спасибі вам, діти! Ви — наші справжні друзі!

Казочка «Айстрова історія»

Педагог розповідає або читає казку про маленьку насінинку айстри, яка потрапила в землю й поступово виростала, мріяла стати гарною квіткою.

Жила-була на краю великої теплиці маленька насінинка айстри. Вона дуже мріяла вирости красивою квіткою і дарувати людям радість.

Одного ранку садівниця Марічка прийшла в теплицю й ніжно посадила насінинку в пухкий ґрунт.

— Рости, айстронько, ти будеш зірочкою осіннього саду! — сказала вона.

День за днем айстрочка тягнулась до сонця, пила воду, слухала пісеньки вітерця й віталась з метеликами. Вона старанно розпускала свої пелюстки, і коли прийшла осінь, розцвіла на повну силу — яскрава, рожева, з ніжним ароматом.

Люди, що заходили до теплиці, зупинялись біля неї й усміхались.

— Я стала справжньою зіркою! — тихо прошепотіла айстра.

І з того часу щороку в теплиці з'являлись нові айстри — діти тієї самої маленької квітки, яка колись мріяла стати особливою.

Жили-були в чарівному саду три маленькі феї – Сонячна Фея, Дощова Фея та Земляна Фея. Кожна з них мала свою магію, щоб допомогти квітам рости й радувати світ своєю красою. Одного дня вони зібралися біля старої кринички й почули тихий шепіт: «Допоможіть нам розквітнути!» Це були насінини циній, які мріяли стати яскравими квітами на клумбі.

Сонячна Фея, з її золотими крильцями, сказала: «Я дарую тепло й світло, але сама не можу посадити насінини. Нам потрібна допомога!» Дощова Фея, з краплинками на сукні, додала: «Я принесу воду, але хтось має підготувати землю». А Земляна Фея, з пахучими руками, зітхнула: «Моя земля готова, але я не знаю, як розподілити насінини». Феї задумалися, адже їм потрібен хтось, хто любить природу й уміє працювати разом.

Тим часом у сад прийшли діти – маленькі садівники. Вони побачили фей і почули свій шепіт. «Ми допоможемо вам!» – гукнули діти. Феї зрадили й запросили їх до чарівної справи. Сонячна Фея дала кожній дитині по золотому промінчику (іграшковому сонечку), щоб вони уявляли її тепло. Дощова Фея подарувала крихітні лійки з водичкою, а Земляна Фея розсипала перед ними м'яку землю й насінини циній.

Феї пояснили: «Цинії – це квіти-фарби! Вони можуть бути червоними, як ягоди, рожевими, як з ефіром, або жовтими, як сонце. Але щоб вони вирости, треба посадити насінини правильно. Спочатку розпушіть землю граблями, як я це роблю» (Земляна Фея показала рух). Потім зробіть ямки лопаткою, покладіть насінину, присипте землю й полийте водичкою». Діти взялися до роботи, повторюючи за феями. Вони сміялися, коли Сонячна Фея гріла їх промінчиками, а Дощова Фея легенько бризкала водою.

Раптом із землі почувся тихий шепіт: «Дякуємо вам! Ми – цинії, і скоро розквітнемо!» Феї затанцювали від радості, а діти плескали в долоні. Земляна Фея сказала: «Ви такі чудові садівники! Давайте щодня приходити й доглядати за нами, щоб ми стали справжньою феєрією квітів». Сонячна Фея додала: «А я подарую вам кольори для малювання, щоб ви намалювали нашу красу». Дощова Фея пообіцяла поливати клумбу, коли діти будуть поруч.

Так діти й феї стали друзями. Вони посадили цинії разом, і з кожним днем клумба стала яскравішою. А коли цинії розквітли – червоними, рожевими й жовтими – сад перетворився на справжню феєрію. Діти раділи, танцювали з феями й мріяли про нові пригоди в саду. І з того часу вони знали: **якщо працювати разом і любити природу, всі квіти будуть щасливими!**

Братки «Квіткові посмішки природи: сіємо братки»

Педагог читає коротку казку «Посмішка квітки» — про маленьке насіння братків, яке мріяло подарувати людям радість.

Жило-було в темній коробочці маленьке насіння братків. Воно було зовсім крихітне, але мало велику мрію — вирости у квітку, яка б дарувала людям посмішки.

Щоночі, коли всі інші насінинки спали, воно шепотіло зіркам:

— Я хочу, щоб мене побачили, і щоб хтось посміхнувся!

Одного весняного ранку добра садівниця висипала насінинки на долоньку й сказала:

— Ви станете найвеселішими квітами в саду!

Наше насіннячко потрапило в пухкий ґрунт, пило дощову воду, слухало спів пташок і кожного дня уявляло, як воно дарує радість. І ось нарешті з'явилися маленькі листочки, потім — стебельце, а згодом розквітла квітка з фіолетовими пелюстками і «усміхненим» личком.

Люди проходили повз і зупинялись:

— Які гарні братки! Такі веселі, наче посміхаються!

А маленька квітка раділа: її мрія здійснилась.

І з того часу в саду завжди ростуть братки, бо саме вони вміють дарувати посмішки навіть у похмурі дні.

Казка «Горохова пригода»

Одного весняного ранку маленький горошок Пік надумав оселитися в теплиці. «Тут тепло і затишно!» — радісно гукнув він, коли господиня Оля висадила його в м'яку землю. Пік зручно вмовстився в ямці, прикритій пухкою ковдрою ґрунту.

Та раптом поряд загуркотів старий Кротик: «Гей, малюк, не спочивай! Пробивайся до сонця, інакше не станеш міцною рослиною!» Пік злякався, але згадав, як Оля полила його водичкою, і відчув силу. Він потягнувся вгору, розсуваючи землю своїм крихітним паростком.

Минали дні. Пік щодня пив сонячне світло і слухав шепіт вітру крізь тепличні стіни. Незабаром він став високим кущиком, а на ньому з'явилися пузаті стручки. «Я зробив це!» — гордо сказав Пік, гойдаючись на гілці.

Оля збрала стручки, а Пік усміхнувся: його пригода завершилася, але нові горошинки вже мріяли про свою подорож у теплиці.

Казка «Перцевий старт»

Одного сонячного весняного дня крихітне насіннячко перцю на ім'я Пеппі готувалося до великої пригоди. Господиня Марта принесла його до теплиці, де пахло свіжою землею і гуділи бджоли. «Тут буде твій дім, маленький сміливцю!» — сказала Марта, обережно висіваючи Пеппі в теплу грядку.

Пеппі затишно вмовстилося в землі, але раптом почуло бурчання старого Корінця, що жив поруч: «Не розлягайся, малече! Тягнися до світла, інакше не станеш міцним перцем!» Пеппі трохи зникло, та теплі промені сонця, що проникали крізь скло теплиці, додали йому відваги.

Щодня Пеппі пило воду, яку лила Марта, і тягнулося догори, пробиваючи тверду землю. «Я зможу!» — шепотіло насіннячко, відчуваючи, як у ньому прокидається сила. Незабаром з'явився ніжний зелений паросток, а за ним — перші листочки, що гойдалися від легкого вітерця.

Минали тижні. Пеппі виросло в міцний кущик, а на його гілках засяяли яскраві перці — червоні, жовті й зелені, наче маленькі ліхтарики. «Я зробив це! Моя пригода вдалася!» — радісно гукнуло Пеппі, пишаючись своїм стартом.

Марта збрала стиглі перці, а Пеппі знало: його подорож у теплиці була лише початком. Нові насінини уже мріяли про свій «перцевий старт».

Казка «Маленьке зернятко – великий томат»

У затишній теплиці, де сонце гріло землю крізь прозорі стіни, жило маленьке зернятко томата на ім'я Тім. Одного весняного дня господиня Софія поклала його в м'яку грядку, шепочучи: «Рости, маленький, станеш великим томатом!» Тім зрадів, але й затремтів від хвилювання.

«Як я, таке крихітне, стану великим?» — думав Тім, гріючись у теплій землі. Раптом старий Корінь, що гудів під землею, пробурчав: «Не бійся, малюк! Пий воду, тягнися до сонця — і все вдасться!» Тім набрався сміливості, відчувши, як краплі води від Софії наповнюють його силою.

Дні минали. Тім пробивався крізь ґрунт, викинувши ніжний паросток. Сонячні промені гладили його листочки, а теплий вітерець співав колискові. «Вище, вище!» — підбадьорювало себе зернятко. Незабаром Тім став міцним кущем, а на його гілках зарожевіли пухкі томати.

Коли Софія прийшла збирати врожай, вона здивовано вигукнула: «Яке диво! З маленького зернятка — такий великий томат!» Тім усміхнувся, гойдаючись на гілці. Його пригода завершилася, але він знав: у кожному новому зернятку ховається мрія про великий томат.

Художнє слово

Зміст

- 1. Цибуля
- 2. Горох
- 3. Помідор
- 4. Баклажан
- 5. Перець
- 6. Огірок
- 7. Редька
- 8. Петрушка
- 9. Кріп
- 10. Шпинат
- 11. Салат
- 12. Цинія
- 13. Нарцис
- 14. Жоржини
- 15. Флокси
- 16. Маргаритки
- 17. Нагідки
- 18. Чорнобривці
- 19. Примула
- 20. Айстра
- 21. Космея

**"ХУДОЖНІ ВИТВОРИ ПРИРОДИ:
ВІД ВРОЖАЮ ДО ПЕЛЮСТКІВ "
(ВІРШІ, ЗАГАДКИ, ОПОВІДАННЯ,
ПРИКАЗКИ, КАЗКИ В РУХАХ,
МНЕМОТАБЛИЦІ)**

Цибуля

"Загадка:"

Кругла, біла, в шкірці живе,
У салаті, в супі завжди є. (Цибуля)

"Прислів'я":

"Цибуля – в кожній страві, смак додає."

"Без цибулі – не той смак."

"Цибуля – сльози радості та смаку."

"Коротке оповідання":

Цибуля завжди допомагала іншим овочам стати смачнішими. Вона мріяла про те, щоб її додали до найкращих страв на святковому столі. -

**Вивчення вірша за схемою
"Цибулінка-здоровинка"**

І. Савицька

**Кругленька, жовта цибулина,
В ній вітамінів є гора!
Хто їсть її той не хворіє
Та про застуду забуває.
Хоч і пахне вона різко,
Та корисна-це вже звісно!
Тож цибулю поважайте і з
доров"ячко тримайте!**

Одного теплого весняного ранку, коли останній сніжок розтанув під сонячними променями, на лісовій галявині прокинулася маленька примула. Вона баязко розправила свої ніжні пелюстки та подивилася навколо.

Усю зиму вона спала під пухким шаром листочків, а тепер, нарешті, могла зустріти перші теплі дні. Раптом повз пробіг зайчик. Він радісно стрибав по галявині, шукаючи смачні паростки.

— Я примула, — відповіла квітка. — Я перша весняна квітка!

— Ти дуже ніжна і м

— Ти дуже ніжна і мила. А я думав, що весна ще не прийшла. Але якщо ти вже тут, значить, теплі дні зовсім близько!

Примула щасливо

Раптом прилетів метелик. Він легенько п

— Я шукав, де розквітли перші квіти! І ось знайшов тебе!

— Ти можеш залишитися тут, — сказала примуда, — я дж

Метелик закружляв над квіткою, а зайчик весело підстрибнув ще вище.

Незабаром на галявину прийшов вітерець. Він лагідно торкнувся пелюсток примули і сказав:

— Я допоможу тобі розказати всім, що весна вже прийшла!

І він поніс аромат квітки лісовими стежками.

З того часу всі знали: примула – це справжнє весняне диво, що приносить тепло, світло та радість кожному, хто її бачить!

ГОРОХ

Круглий, маленький, зелений мов ліс,
В борщі та в каші — справжній сюрприз.
Що це? (Горох)

Без праці й гороху не звариш.

Горох котився по доріжці

Сховався хитро у мисці.
Потрапив в суп, в зелений борщ —
Смачна трапеза ось!

Примула

"Загадка"

Рання квітка, ніжна, мила,
Першою весну зустріла.
Жовта, рожева, мов зірка сія,
Що за квітка? Як її ім'я? (Примула)

"Приказки"

Примула цвіте – весна усміхається.
Як примула розквітла – холод відступив.
Перші квіти весни – радість природи.
Де примула росте, там весна живе.

"Віршик"

"Примула весняна"

Примула першою вийшла з тепла,
Сонцю радіє, красу рознесла.
Пелюстки ніжні, як промінь ясний,
Дарує весну нам кожен день свій!

"Чорнобривці золоті"

Чорнобривці, мов жаринки,
Розцвітають край стежинки.
Осінь барви їм дарує,
Вітер листям їх цілує.
Сонце лагідно гойдає,
Квітка щастя посилає!

Чорнобривці

"Загадка"

На клумбі квітка золота,
Її всі знають — вона проста.
Пелюстки хвилясті, барви ясні,
Що це за квітка? Хто скаже мені?
(Чорнобривці)

"Приказки"

Де чорнобривці квітнуть – там тепло і
затишок.
Чорнобривці – золота окраса саду.
Як чорнобривці розквітли – осінь прийшла.

"Віршик"

"Чорнобривці запашні"
Чорнобривці у садочку,
Розцвіли в яснім куточку.
Пелюстки, мов сонця блиск,
Золотий вогонь їх зріє!

Казка "Нагідка – сонячна подруга"

На зеленій галявині серед трави росла маленька нагідка. Вона була яскраво-жовта,
мов маленьке сонце, і завжди усміхалася кожному промінчику світла.

Одного ранку прилетів метелик. Він плавно кружляв над квіткою й запитав:

— Чому ти завжди така радісна?

Нагідка засміялася.

— Я люблю сонце! Його тепло дарує мені силу, а я дарую всім гарний настрій!

Метелик замислився і сказав:

— Твої пелюстки такі золоті, що нагадують сонячні промені.

Раптом прибіг зайчик.

— Ой, яка ти гарна! — сказав він. — Я теж люблю сонце!

Нагідка радісно закивала своїм листочками.

— Давай будемо друзями! Ти можеш приходити щодня, щоб отримати трішки сонячного тепла.

І з того дня зайчик, метелик і нагідка стали друзями. Щоранку квітка розкривала свої пелюстки, а її друзі приходили до неї, щоб зігрітися під її золотими листочками. Відтоді всі знали: нагідка — це не просто квітка, а справжнє маленьке сонечко, яке приносить радість всім навколо!

Нагідки

"Загадка"

Жовта квітка у саду,
Сонцю усміхається!
Лікує, гріє, захищає,
Як вона називається? (Нагідка)

"Приказки"

Де нагідка квітне – та"м здоров'я живе.
Жовта нагідка – сонця подруга.
Як нагідка розцвітає, то сад засяє.
Нагідка – квітка тепла й доброти.

"Вірши"

"Нагідка сонячна"

Нагідка цвіте у полі,
Гріє сонечком довкола.
Жовті квіти розпускає,
Всіх красою надихає!

Казка "Маргаритка – квітка радості"

На зеленому лузі, серед м'якої трави, росла маленька маргаритка. Вона була тендітною, білосніжною, а її жовте сердечко сяло, мов маленьке сонечко. Щоранку маргаритка розкривала свої пелюстки і усміхалася теплому промінню. Але одного дня вона задумалася:

— Чи я справді потрібна? Я така маленька...

Вітерець почув її сумніви і лагідно прошепотів:

— Ти приносиш красу! Без тебе луг не був би таким чудовим.

Тим часом прибіг зайчик. Він підстрибнув поряд і весело сказав:

— Маргаритко, я завжди приходжу сюди саме до тебе! Ти робиш луг затишним.

А потім прилетів метелик. Він кружляв навколо і шепотів:

— Твої пелюстки, мов зірочки, прикрашають нашу галявину.

Маргаритка зрозуміла: нехай вона маленька, але приносить радість всім навколо! І з того дня вона більше ніколи не сумувала, а щодня розкривала свої пелюстки і дарувала світові красу.

Маргаритки

"Загадки"

Білосніжна, мов перлина,
Жовтим серцем всім зрина.
Луг прикрасить, в сонці сяє,
Хто ця квітка? Хто впізнає? (Маргаритка)

"Приказки"

Де маргаритка росте – там луг усміхається.
Маргаритка маленька, а радості багато.
Пелюстки маргаритки – усмішка природи.

"Вірши"

Маргаритка чарівна
Маргаритка у траві,
Луг прикрасила собі.
Сонце гріє пелюстки,
Всі радіють красі її!

◆ Приходить метелик

Прилетів метелик (махають руками, як крильцями).

Він кружляв навколо квітки (повільно обертаються навколо себе).

Сів на флокси й відпочив (присідають, руки розводять убік).

◆ Веселий танок у саду

Флокси гойдаються, обіймаючи сонце (рухи плавні, руки простягають догори).

Метелик танцює (легкі стрибки).

Вітерець грається в листочках (руками малюють хвилі в повітрі).

◆ Фінал

Квіти розцвіли ще більше (всі плавно піднімаються).

Сад став яскравим і запашним (розводять руки широко, усміхаються).

І тепер усі знають: флокси дарують красу та радість саду!

Завершення

Всі разом кажуть: "Флокси – квітка радості!"

Казка в руках "Флокси – квіткова родина"
(Діти стають у коло та повторюють рухи разом із дорослим.)

- ♦ Прокидання квітки
На клумбі прокинулися флокси (діти повільно піднімаються, руки плавно розводять убік, як пелюстки).
Вони потягнулися до сонечка (руки тягнуться вгору).
Змахнули листочками (легко хитають руками з боку на бік).
- ♦ Гойдає вітерець
Вітерець прилетів і погойдав квіти (похитують корпусом з боку на бік).
Флокси ніжно танцювали (кружляють на місці).
Пелюстки розкривалися все ширше (розводять руки в сторони, ніби розпускають квітку).

Флокси

"Загадка"
В саду розквітла, мов зірки,
Пелюстки рожеві, духмяні такі.
Кущик стрункий, аромат чарівний,
Що це за квітка? Хто її знає? (Флокс)

"Приказки"
Флокс цвіте — сад оживає.
Де флокс розквіт — там пахощі й краса.
Флокси — мов зірки саду.
Коли флокси квітнуть, то барви оживають.

"Флокс чарівний"
Флокси вранці прокидаються,
До сонця листям простягаються.
Вітер лагідно гойдає,
Аромат їх розливає!

Мнемотабліця до вірша про жоржину

	Жоржина в саду розцвітає
	Барвами осінь вона зустрічає
	Сонце пелюстки її зігріває
	Вітер ніжно листочки гойдає
	Квітка дарує красу навкруги
	Всім посміхається з ранку й до ночі!

"Загадка"

На клумбі розквітла пишна краса,
Пелюстки, мов сонце, розкрила вона.
Червона, рожева, жовта буває,
Що це за квітка, хто її знає? (Жоржина)

"Приказки"

Жоржина цвіте – сад чарує.
Якщо жоржина розквітла, то осінь вітає.
Де жоржина розцвітає – там барвисто й радісно.
Жоржина – королева осіннього квітника.

Жоржини

Казка про нарцис: "Сонячна квітка"

Одного весняного ранку на лісовій галявині прокинувся маленький нарцис. Його золоті пелюстки ніжно розкрилися, вітаючи тепле сонечко.
— Який гарний день! — радісно сказав нарцис, потягуючи свої листочки.
Раптом до нього підлетів метелик.
— Ой, яка ти красива! — сказав він, кружляючи навколо квітки.
— Дякую! — відповів нарцис. — Я хочу дарувати радість весні!
Метелик усміхнувся.
— Я теж! Давай будемо разом приносити красу!
Нарцис погодився, і відтоді вони стали справжніми друзями. Квітка радувала всіх своєю красою, а метелик весело танцював навколо неї.
І так кожного весняного дня нарцис розквітав, даруючи теплу усмішку всім, хто приходив на галявину!

Нарцис

"Загадка"

Весною квітка розцвітає,
Жовтим сонечком заграє.
Пелюстки ніжні, мов зірки,
Що за квітка? Назви ти! (Нарцис)

"Приказки"

Нарцис цвіте – весна прийде.
Як нарциси розквітли – сад радіє.
Де нарцис розквітає, там краса оживає.
Золоте серце нарциса гріє душу весни.

"Віршик"

"Нарцис золотий"

Нарцис цвіте під промінням дня,
Золотий, як сонце, його краса!
Вітерець пелюстки легенько колише,
Весняне диво — сонечко ближче!

◆ Прихід бджілки

До квітки прилетіла бджілка (роблять "жужання", рухаючи пальцями, як крильцями).

Вона кружляла навколо (кружляють на місці),
Сіла на пелюстки (присідають, руки розводять убік).

◆ Веселий танок у саду

Цинія раділа своїм кольорам (плескають у долоні, рухаються плавно),
Бджілка танцювала (роблять легкі стрибки),
Вітерець грався з листочками (руками малюють хвилі в повітрі).

◆ Фінал

Квітка розцвіла ще більше (всі плавно піднімаються),
Вона принесла радість усім у саду (розводять руки широко, усміхаються).
І тепер кожен знає: цинія – це квітка, що дарує посмішки!

Завершення

Всі разом кажуть: "Квітка цинія – радість у кожному дні!"

Казка в рухах "Цинія – квітка радості"

(Перед початком діти стають у коло. Вони виконуватимуть рухи разом із дорослим, повторюючи їх у грі.)

◆ Пробудження квітки

Одного дня на грядці прокинулася маленька цинія (діти повільно піднімаються, руки плавно розводять убік, як розкриті пелюстки).
Вона потягнулася до сонечка (руки тягнуться вгору).
Змахнула листочками (легко хитають руками з боку на бік).

◆ Зустріч з вітерцем

Прилетів вітерець і легко торкнувся цинії (діти роблять кругові рухи руками, як вітер).

Він погойдав її пелюстки (нахиляються з боку на бік).

Цинія радісно засміялася! (імітують веселий сміх, піднімаючи руки догори).

Цинія

"Загадка"

Сонцю радію, до неба тягнусь,
Пелюстки барвисті всім усміхнусь.
В саду я красуня, росту наче диво,
Хто я така? Назвіть мене мило! (Цинія)

"Прислів'я"

Цинія квітне – сад оживає.
Якщо в садку цинія розквітла – усмішка
не зникає.

Де цинія стоїть – там радість живе.

"Віршик"

"Цинія веселкова"

Ціную сонце, до нього расту,
Барвами граю, красу я несу.
Бджілки літають, метелики теж,
Цинія квітне – і світ навколо теж!

"Коротке оповідання"

На грядці ріс маленький салатний листочок. Він тягнувся до сонця та дружив з морквою і кропом. Одного дня повз них пробіг кролик. "Ой, який ніжний зелений салат!" – зрадів він. "Який же ти корисний!" – додав кріп. І всі погодилися, що зелень робить їжу смачнішою та здоровішою!

Салат

"Загадка"

Листячко ніжне, зелене, пухке,
Вітаміни у ньому — це благо таке!
У салаті – головний,
Що це? (Салат)

"Прислів'я"

Зелень на столі – здоров'я для душі.

"Віршик"

"Салатний листочок"

Сонечко вранці мене зігріває,
Дощик водою мене напуває.
Я підростаю, міцнішаю враз,
Вітаміни несу для всіх вас!

Казка про шпинат: "Сильний листочок"

На одному зеленому городі ріс маленький листочок шпинату. Він був молодий і ніжний, але часто чув від інших овочів, що йому не вистачає сили. "Ось морква — вона рум'яна й міцна! А картопля велика і тверда!" – говорили вони.

Шпинат дуже засмутився. Він хотів бути корисним, як його друзі. Та одного дня на город прийшов зайчик. "Ой, який зелений листочок!" – зрадів він. "Ти мене зробиш швидким і сильним?"

Шпинат здивувався. "Справді?" – запитав він.

"Так!" – відповів зайчик. "В шпинаті багато сили! Якщо я з'їм тебе, то буду спритним і зможу швидко бігати!"

Листочок усміхнувся і зрозумів: він не просто ніжний, а ще й дуже корисний! Відтоді шпинат пишався собою, адже він допомагав малюкам і звірятам ставати здоровими та сильними!

Шпинат

"Загадка"

Зелений хрумкий, як міцний карапуз,
До салату чудовий, до супу – картуз!
Вітамінний заряд для всіх вас, малята,
Хто ж він такий? (Шпинат)

"Прислів'я"

Шпинат їж — силу наживеш!

"Віршик"

"Шпинат – сила росте!"
Шпинат зелененький,
Свіжий та смачненький!
Листочки міцні, духмяні,
Як справжні вітаміни ранні.
Їж – і станеш ти сильним,
Як велетень невтомний, стильний!

Казка про кріп: "Чарівний аромат"

На зеленій грядці ріс маленький кріп. Його листочки були пухнасті, мов хмаринки, і він дуже пишався своїм запашним ароматом. Одного ранку вітерець легенько пролетів над городом. "Ой, як тут пахне!" – здивувався він. "Це я!" – радісно вигукнув кріп. "Я дарую аромат борщу, картопельці й навіть пиріжкам!" Вітерець поніс запах кропу далеко-далеко. Його відчув зайчик. "Ой, який чудовий запах!" – сказав він. "Я знайду його джерело!" Зайчик прибіг на грядку і побачив кріп. "Ти чарівний!" – захоплено сказав він. "Будеш мені другом?" "Звісно!" – відповів кріп. "Я не тільки запашний, але й корисний!" І з того дня кріп став улюбленим ароматом зайчика. А ще він потрапляв у смачні страви, роблячи їх запашними й смачними.

"Загадки"

Наче хмарка ніжно-вічна,
Запашна, пухка, ароматична.
До борщу й вареників —
Завжди корисний чарівник! (Кріп)
Я зелений, запашний,
Всюди — завжди головний!
Огортаю ароматом,
Страви роблю неперевершеним даром!
(Кріп)

"Прислів'я"

Кріп запашний — кухарю друг.
Без кропу борщ — як без сонця день.
Хто кріп додає — той страву шанує.
Запашний кріп — смак усім на диво.
З кропом і хліб духмяніший.

Казка про петрушку: "Пригоди Западної Королеви"

На веселій грядці, серед кропу та салату, росла маленька петрушка. Вона була зелена, духмяна і мріяла про те, щоб її запах мандрував далеко-далеко. Одного дня легенький вітерець пробіг над грядкою. "Ой, який тут чудовий аромат!" – вигукнув він. "Це я!" – гордо сказала петрушка. "Я хочу подорожувати і дарувати свою свіжість!" Вітерець обережно підняв її листочки і поніс запашний аромат через поле. Його відчула маленька бджілка. "Що це за чудовий запах?" – здивувалася вона. "Я хочу ближче роздивитися!" Бджілка прилетіла на грядку і побачила петрушку. "Ти справжня королева зелені!" – сказала вона. Петрушка радісно засміялася. Вона зрозуміла, що її запах робить світ трішки щасливішим! З того часу всі знали: петрушка не тільки прикрашає страви, а ще й приносить гарний настрій та свіжість!

Петрушка

“Загадка”

Зелена, духмяна, у борщі головна,
Страву оздобить — їсти сповна!
Хто це? (Петрушка)

“Прислів'я”

Без петрушки страва скучна.
Петрушка до обіду — здоров'я і сила.
Зелень на столі — радість для душі.

“Віршик”

“Петрушка зелена”

Петрушка в полі виростає,
Сонце листячко ласкає.
До салату, до борщу —
Вітамінів нам несучи!

“Коротке оповідання”

Одного дня маленька редька в ґрунті почула, як поруч щось розмовляє. Це були морква й буряк! “Я руденька!” — сказала морква. “А я бордовий,” — усміхнувся буряк. “А я маю білий, рожевий і зелений одяг!” — гордо промовила редька. І всі разом вони вирішили, що зроблять найсмачніший овочевий салат!

Редька

“Загадка”

Росте в землі, як борщова сестричка,
Кругла, хрустка, вітамінна, міцна!
Що це? (Редька)

“Прислів'я”

Без редьки й борщ не такий смачний.

“Віршик”

Редька хрумка
Редька в ґрунті підростає,
Сонце листя зігріває.
Вийшла кругла і міцненька,
Хрумка, соковита, свіженька!

“Мнемотабліця”

“Веселий огірочок”

На грядці виріс огірок,
Хрумкий, зелений – просто шок!

У салаті він мастак,
Смачний, корисний – ще й хрумтяк!

"Загадка"

Він зелений, смугастий,
У садку такий прекрасний.
Хоч водичку полюбляє,
Та у спеку нас спасає!
(Огірок)

"Прислів'я"

Огірок – хрумкий друг літа.

"Коротке оповідання"

Одного дня маленький огірочок прокинувся і вирішив перевірити, хто живе поруч. Він побачив поряд помідор, що червонів від сонця, і моркву, яка ховала своє руденьке тіло під землею. "Я такий соковитий та хрумкий!" – огірочок радісно засміявся. "Ідеально для літнього салату!" – сказав помідор. "А я додам трішки солодкої нотки!" – усміхнулася морква. Так народився чудовий овочевий салат!

Огірок

Де росте
перець?

Якого кольору
може бути перець

У яких стравах
можна зустріти
перець?

Чому корисно
їсти перець?

"Мнемотабліця"

"Перець-рясний господар"
Росте на грядці перець мій,
Червоний, жовтий, такий
живий.
Він в салаті і в борщі,
Смачний, корисний —
хоч куди!

Перець

"Загадка"

Зелений, жовтий, червоний,
Вітамінів повен, смачний, не сумний.
(Перець)

"Прислів'я":

- "Перець на столі – здоров'я в сім'ї."
- "Хто перець їсть, той здоровий росте."
- "Кольоровий перець – радість на тарілці."

"Коротке оповідання":

Перець завжди вражав всіх своїми кольорами. Він мріяв, що стане зіркою на святковому столі і принесе усім радість. *

"Віршик"

Перець яскравий, кольоровий,
На столі я – завжди новий!
Вітаміни в мені живуть,
Здоров'я всім вони несуть!

♦ Веселий танок овочів

Всі овочі почали танцювати (повільно кружляють, руки в боки),
Стрибати (підстрибують),
І весело співати (руки вгору, вдають спів).

♦ Фінал

Баклажан зрозумів, що разом вони можуть зробити найсмачнішу страву!
(плескають у долоні)
Всі овочі стали дружніми (діти беруться за руки),
А потім всі разом повернулися на грядку (повільно сідають навпочіпки).
Завершення
Всі разом кажуть: "Ми дружні овочі, з нами смачно і весело!"

Казка в рухах "Пригоди Баклажана"

(Перед початком діти стають у коло. Вони будуть виконувати рухи, повторюючи за дорослим.)

◆ Початок

Жив собі баклажан (всі кладуть руки на живіт, ніби трішки округлюючи його, як баклажан).

Він ріс на грядці, під сонечком (діти піднімають руки до неба, тягнуться до сонця).
Одного дня баклажан вирішив вирушити в подорож (повільно йдуть на місці).

◆ Зустріч з помідором

По дорозі він зустрів помідор (зображають круглий помідор, руки перед собою, як м'яч).

Помідор підстрибнув (стрибають на місці) і сказав:

"Ти куди?" - "У подорож!" - відповів баклажан.

◆ Зустріч з морквою

Далі баклажан зустрів моркву (руки гостро перед собою, як морква).

Морква махнула зеленими листочками (махують руками над головою).

"Я теж хочу з тобою!" - сказала морква.

Баклажан

"Загадка":

Він овальну форму має. На
городі виростає. Гадзині його консервують, і
рагу смачне готують. Цей фіолетовий пан-
тонкошкурий.....(Баклажан)

"Коротке оповідання

Баклажан завжди мріяв про кулінарні
шедеври. Він хотів, щоб його
приготували на великій вечірці, де всі б
будуть смакувати його смачні страви. -

"Віршик"

Баклажан коли зростає,
Дуже дивний колір має:
Наче літечко розлило
Фіолетове чернило.

◆ Зустріч з салатом

Далі помідор зустрів зелене листя салату (руки плавно розводять убік, як листя).

Салат захитався на вітрі (легко хитаються з боку на бік).

"Разом ми зробимо чудовий салат!" - сказав він.

◆ Веселий танок овочів

Всі овочі почали танцювати (кружляють на місці),

Підстрибувати (стрибають)

І веселитися (розмахують руками)!

◆ Фінал

Помідор зрозумів: разом вони найкращі (беруться за руки),

Всі овочі стали дружніми (плескають у долоні),

А потім повернулися на грядку (присідають).

Завершення

Всі разом кажуть: "Ми дружні овочі, з нами смачно і весело!"

Казка в рухах "Сміливий Помідор"

(Перед початком діти стають у коло. Вони будуть виконувати рухи, повторюючи за дорослим.)

◆ Початок

На грядці ріс маленький помідор (діти присідають, уявляючи, що вони маленькі помідори).

Сонечко гріло його листочки (піднімають руки до неба, тягнуться до сонця).

Дощик поливав його (імітують краплі дощу, рухаючи пальцями вниз).

◆ Помідор підростає

Помідор ставав круглим і червоним (повільно підводяться, руки перед собою, як круглий помідор).

Він мріяв бути найсмачнішим (руки на серці, показують, як він гордо мріє).

◆ Зустріч з огірком

Раптом на доріжці він побачив огірок (руки витягують вперед, зображаючи довгий огірок).

Огірок хитнувся (погойдуються з боку на бік).

І сказав: "Ти такий круглий і червоний!"

“Коротке оповідання”

Маленький помідорчик мріяв про пригоди. Одного дня він випав із кошика й покотився садом. Він зустрів зайчика, який здивовано подивився на нього, і метелика, що сів йому на маківку. Нарешті помідорчик потрапив до мами в руки, і вона приготувала з нього запашний соус для вечері. Він зрозумів: бути корисним – теж велика пригода!

Помідор

“Загадка”

Росте в городі, влітку дозріває,
Червоні щічки він має.
В салаті він смачний герой,
Хто ж це? (Помідор)

“Прислів'я”

Помідор червоненький – їж його гарненько!

“Віршик”

Помідорчик кругленький,
Сонечком зігрітий,
Він у борщику, в салаті –
Скрізь такий смачненький!

Зелений горошок
сидить у стручку
Це хатинка, де сидить
горошок.

Шукай на городі
хатинку таку
На городі росте хати-
нка – стручок із горошком

В хатині багато
братів горошин
Усі горошини живуть
разом, як брати.

Усі круглолиці
Усі, як один!
Всі однакові, веселі
й круглолиці.

“Мнемотабліця”

Зелений горошек
сидить у стручку,
Шукай на городі
хатинку таку,
В хатинці багато
братів горошин,
Усі круглолиці,
Усі як один.

“Коротке оповідання”

Одного разу маленький горошок випав з торбинки бабусі. Він покотився по землі й потрапив прямо в грядку. Сонечко зігрівало його, дощик напував, і незабаром він перетворився на струнку зелену рослину. Коли прийшла осінь, на ній з'явилися багато нових горошин, які бабуся збирала, щоб знову зварити смачний суп. Так маленький горошок дізнався, що іноді навіть випадкові пригоди можуть привести до великих змін!

Казка в руках "Космея – танок вітру"

(Діти стають у коло та виконують рухи разом із дорослим.)

• Прокидання квітки

Космея прокидається (повільно піднімають руки, розкриваючи "пелюстки").

Сонце лагідно зігріває (протягають руки догори, мов ловлять сонячне світло).

• Гойдається вітром

Вітерець прилетів, гойдає квітку (похитують корпусом з боку на бік).

Пелюстки ніжно танцюють (руками роблять плавні хвильові рухи).

• Приходить метелик

Метелик летить до космеї (махають руками, як крильцями, кружляють на місці).

Сів на квітку, відпочив (присідають, руки розводять убік).

• Дощик освіжає

Кап-кап, падає дощик (легко постукують пальчиками по плечах, імітуючи дощові краплинки).

Космея розкриває пелюстки ще ширше (руки розводять в сторони, ніби квітка розцвітає).

• Фінал

Сонце знову усмінулося (всі піднімають руки догори).

Космея танцює у вітрі (легке кружляння, плавні рухи руками).

Сад усміхається – квітка дарує радість! (діти усміхаються, протягають руки вперед).

Завершення

Всі разом кажуть: "Космея – танець природи!"

Космея

"Загадка"

В саду тендітна, мов зірка, сіяє,
Рожевими ніжними барвами грає.
Легка, повітряна, в сонці бринить,
Що це за квітка? Хто назве вміть? (Космея)

"Приказки"

Коли космея квітне – сад усміхається.
Космея росте – легкість вітру несе.
Барвиста космея – танок осінніх барв.
Де космея сяє – там радість літа зостається.

"Віршик"

"Космея легка"
Космея вітру промінці,
Гойдає вітер пелюстки.
Рожева, біла, мов казка,
Легка, повітряна, прекрасна!

"Айстра"

Айстра в осінньому саду,
Розцвітає на виду.
Фіолетова, рожева,
Грає барвами чудово.
Сонце ніжно зігріває,
Осінь казку нам складає!

	Айстра в осінньому саду
	Розцвітає на виду
	Фіолетова, рожева
	Грає барвами чудово
	Сонце ніжно зігріває

"Загадка"

Осінній квітник я прикрашаю,
Рожевим, синім, пурпуровим буваю.
На сонце схожа, хоч осінь вже тут,
Як мене звати? Хто скаже, мабуть?
(Айстра)

"Приказки"

Де айстра цвіте – там осінь сяє.
Айстра розцвітає – сад барвами грає.
Як айстра квітне, то осінь чарівна.
Айстри – осіннє сонце саду.

"Віршик"

"Айстра барвиста"
Айстра квітне в саду,
Наче зірка у вінку.
Осінь барви розгортає,
Айстра світлом всіх вітає!

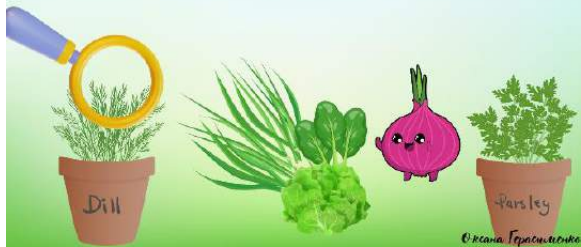
Айстра

Щоденник спостережень

Щоденник спостереження за зеленню

Щоденник спостереження — це інструмент для формування в дітей навичок систематичного спостереження за рослинами та розвитку дослідницьких здібностей.

Оксана Герасименко

Як працювати з щоденником спостереження

Вихователь пропонує малечі взяти участь у захопливому експерименті — спостерігати за фазами росту рослин, починаючи від посадки насіння і аж до збору насіння. Дітям пояснюється, як кожен етап життя рослини є важливим, і вони стають маленькими дослідниками, які спостерігають за змінами, що відбуваються.

Оксана Герасименко

Основна мета "Щоденника спостереження за зеленню" — це плекання в дошкільнят допитливості та системного мислення через практичне ознайомлення з різноманітними рослинами. Щоденник допомагає дітям вивчати етапи росту й розвитку 8 видів зелені за допомогою інтерактивних інструментів: ігрового поля, липучок для моделювання процесів, сторінок для фотозвітів, позначення місць вирощування та передбачення росту. Це чудове поєднання навчання через практику та гру, що сприяє ефективному засвоєнню знань і формує любов до природи.

Оксана Герасименко

Інтерактивне ігрове поле

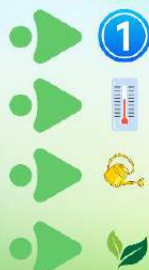
На ігровому полі використовуються картинки на липучках, які додають інтерактивності в процес. Уся інформація у позначках у картинках в структурованій формі.

Такий підхід робить процес спостереження цікавим та захоплюючим для дітей, дозволяючи їм активно взаємодіяти з навчальними матеріалами.

Оксана Герасименко

Структура спостережень

1

День спостереження

Діти вчаться фіксувати, в який саме день вони проводили спостереження.

Температура повітря

Вихователь допомагає дітям визирати температуру повітря, визначити стан погоди, вологість ґрунту та відповідною картинкою позначити, сприяючи усвідомленню її впливу на розвиток рослин.

Полів

Маленькі садівники стежать за тим, чи достатньо рослина отримала води для росту.

Зміни рослини

Діти аналізують, які нові зміни з'явилися, наприклад, поява паростка чи листочка. Якщо рослинка росте у відкритому ґрунті, додаються ще спостереження за станом погоди (Дощ, сонце, вітер тощо).

Оксана Герасименко

Процес спостереження

Поява паростків

Посадка насіння

Спостереження за розвитком стебла та листя

Завершальні етапи розвитку рослини

Оксана Герасименко

Розвиток навичок через спостереження

Розвиток уважності
Діти вчаться помічати найменші зміни в рослинах, що розвиває їхню спостережливість.

Формування відповідальності
Регулярний догляд за рослинами виховує почуття відповідальності.

Стимулювання допитливості
Процес спостереження викликає багато запитань, що сприяє розвитку природної допитливості дітей.

Оксана Герасименко

Переваги методу спостереження

Екологічна освіта

Цей метод сприяє екологічній освіті дошкільнят, формуючи розуміння природних процесів та важливості добайового ставлення до природи.

Розвиток особистісних якостей

Спостереження за рослинами розвиває уважність, відповідальність та допитливість у дітей.

Практичні навички

Діти набувають практичних навичок догляду за рослинами, які можуть застосовувати в повсякденному житті.

Цей метод сприяє не лише екологічній освіті дошкільнят, а й розвитку уважності, відповідальності та допитливості.

Оксана Герасименко

План спостереження за листям салату

- Вибір рослини:**
 - Назва: Листя салату (Lactuca sativa).
 - Сорт салату (наприклад, Айсберг, Ромейн, Баттерхед).
- Дата посадки:**
 - Вказати дату висадки насіння та їх зовнішній виглядом.
- Етапи розвитку рослини:**
 - Проростання насіння.
 - Час появи перших паростків.
- Спостереження за кількістю пророслого насіння та їх зовнішнім виглядом:**
 - Формування першого справжнього листка.
 - Дата появи першого справжнього листка.
 - Опис форми, кольору та розміру листка.
- Розвиток листової розетки:**
 - Динаміка росту рослини.
 - Кількість нових листків та їхній стан.
 - Готовність до збору.
 - Час, коли салат досягає зрілості.
- Оцінка розміру листової розетки, стану листя (хрусткість, колір, щільність).**
- Умови середовища:**
 - Температура повітря.
 - Освітленість (сонячні години або використання штучного освітлення).
 - Вологість та структура ґрунту.
 - Частота поливу.

Оксана Герасименко

5. Догляд за рослинами:

- Підживлення (за потреби органічними або мінеральними добривами).
- Виділення бур'янів і розпушування ґрунту.
- Спостереження за шкідливими та шкідниками:
 - Опис можливих проблем (наприклад, плями на листі, «гніття»).
 - Методи боротьби (гігієнічній або хімічній засоби).
- Фотодokumentація:
 - Фото кожного ключового етапу розвитку салату.
- Висновки:
 - Закладний час від насіння до збору врожаю.
 - Висновки щодо умов, які найкраще сприяли росту.
 - Рекомендації для майбутніх посадок.

Оксана Герасименко

Умови Для Вирощування Листя Салату

Хоча технологія вирощування салату передбачає низьку температуру та легку тінь, найбільш швидка ця культура росте в умовах повного сонячного освітлення. Разом з цим, ключовим фактором гарного врожаю є полив салату у відкритому та безпечному ґрунті, оскільки рослина потребує значної кількості азоту і калію.

Температурні та світлові вимоги для вирощування салату

Як культура зимового сезону, салат має певні особливості вирощування. Найкраще він росте при температурах від 16 до 18°C. У межах від 7 до 18°C його ріст також є нормальним, а за належного догляду вирощування салату-петушка можливе навіть в спекоті до 29°C. За умови прохолодних ночей, кілька днів спекоту від 21 до 29°C не заважають зростанню культури. Цвітіння та утворення насіння відбуваються при температурі 21-22°C. А для розуміння як правильно вирощувати салат в залежності від освітлення, треба мати на увазі, що для здорового розвитку листя wymagająть 3-4 годин прямого сонячного світла на добу, але при підвищенні температури до небезпечної рівня у другій половині дня, необхідно забезпечити частіше полив для уникнення теплового стресу рослини.

Як садити салат: поради та умови

Перед посадкою знайдіть відстань з достатньою кількістю сонячного світла, щоб уникнути в'янення або стримування рослин. Хоча вирощування з насіння у відкритому ґрунті є можливим, перевага розсади є безліччю варіантів, особливо в умовах весняних заморозок або відкритої літньої спекоти у відкритому ґрунті.

<https://www.comet4high/medicinal-herbs-vegetables>

Оксана Герасименко

Цибуля на перо – одна з найпопулярніших культур, що вирощуються в теплицях. Його масове вирощування в зосередженому ґрунті під спеціальним городищем, а для отримання максимальних урожаїв достатньо дотримуватися простих правил та враховувати особливості технології.

Основні умови для вирощування цибулі на перо

У теплицях зелень цибулі вирощують із жовтня до квітня-травня. Ця культура невибаглива, але гідний урожай дає за дотримання низьких умов.

Температурний режим

Сприяючи активному зростанню цибулі температура перебуває в діапазоні +16-20°C (+18-20°C – вдень і +12-15°C – вночі). Зниження температури до +16-18°C призводить до уповільнення темпів нарощування пера і продовження терміну вегетації до 35-40 днів. При 26-28°C урожай стримується лише через 22-25 днів.

За більш високих температур стебла витягуються і вилізують. Крім того, активується сплячка бруньки, розвиток якої призводить нарощування листової маси.

Освітлення

Оптимальна тривалість світлового дня для цибулі на перо становить 12 годин. Особливо важливо підтримувати необхідний режим освітлення у другій половині вегетації, інакше перо буде витягнутим, тонким і не буде.

Вологість

При висадці цибулі на перо підтримувати субстрат у зволоженому стані, при цьому оптимальний рівень відносної вологості повітря становить 70-80%.

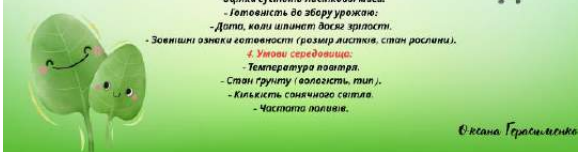
Розміщення посадок

Зелень цибулі вирощують як у звичайних земляних ємкостях, у спеціальних піддонах, які встановлюють у кілька ярусів і наповнюють субстратом. Другий варіант дозволяє розширити посадкову площу в кілька разів. Як піддон підійдуть ємкості глибиною не менше 10 см.

Оксана Герасименко

План спостереження за шпинатом

- Вибір рослини:**
 - Назва: Шпинат (Spinacia oleracea).
 - Сорт шпинату, якщо відомо (наприклад, Монард, Боя).
- Записати дату, коли насіння шпинату було висаджено в ґрунт.**
- Етапи розвитку рослини:**
 - Проростання насіння.
 - Час появи перших паростків.
 - Опис зовнішнього вигляду.
 - Формування перших листків.
 - Кількість листків.
 - Опис форми та кольору листків.
- Розвиток основної стебла та листової маси:**
 - Зміни у висоті рослини.
 - Оцінка густоти листової маси.
 - Готовність до збору урожаю.
 - Дата, коли шпинат досяг зрілості.
- Зовнішні ознаки готовності (розмір листків, стан рослини).**
- Умови середовища:**
 - Температура повітря.
 - Стан ґрунту (вологість, тип).
 - Кількість сонячного світла.
 - Частота поливу.

Оксана Герасименко

5. Фотодokumentація:

- Фото кожного ключового етапу розвитку.
- Спостереження за шкідливими та шкідниками:
 - Опис можливих уражень.
 - Заходи боротьби, якщо застосовувалися.
- Висновки:
 - Тривалість повного циклу розвитку шпинату.
 - Умови, які сприяли найбільшому росту.
 - Рекомендації для наступного вирощування.

Оксана Герасименко

4. Доглядання зрілої маси

Характеристика: Петрушка досить зрілиста, й маса зрілости для ажіотажу.
Тривалість: 2-2,5 місяці після посіву.
Умови: Регулярний догляд, зберігання вологості ґрунту, хороше освітлення.
Ознаки: Великі, соковиті, яскраво-зелені листки.
6. Цвітіння і при необхідності насіння
Характеристика: Утворюєна квітконіс і насіння.
Тривалість: Друга половина липня (за вологості від чою посіву).
Умови: Оптимальна температура (20-25°C), регулярний полив.
Ознаки: З'являються катаноса з дрібними біло-зеленими квітками.

Оксана Грисиченко

Вирощування петрушки

Ця харсина ярно-ароматична рослина мистить, власне, складові, такі як білки, вуглеводи та різноманітні вітаміни, серед яких вітаміни А, В1, В2, В5, В6, С, К, Е. Вони сприяють як у здоров'ю, так і у ґрунті, який їм в основному використовується для підвищення стійкості, якості стов. Крім того, П ефірні олії знаходяться ширше застосування в медичній. Ця рослина передбачено трьома видами: дикорослими, листовими і кореневими. Українським поширені друш і стреліш олії.
Петрушка листкова характеризується стрижневим коренем, який може бути слабо або сильно розгалуженим, тоді як коренеплідна петрушка утворює кінцевий коренеплід із розгалуженим квітконісом.
Листки петрушки утворюють прихорешту розетку, висотою від 15 до 45 см, що складається з 7-8 черешкових листків. Вони мають трикутну форму з розчираними на зубчасті сегменти та можуть мати відтінки від світло до жовто-зеленого кольору.
Петрушка відмінно росте на родючих суглинчастих та супіщаних ґрунтах, але не витримує засолює ґрунту. Для досягнення хороших врожів рекомендується додати повне комплексне мінеральне то органічне добриво до ґрунту.
Як попередники Петрушки рекомендується використовувати ранні, білокачанну та калерозу копуску, ефірні, таріш, раніше кореняла та часник. Після попередника петрушку варто невисаджувати на роки, ніж через 1-2 роки.
Для отримання оптимальних доз добрив і співвідношення між елементами мінерального живлення краще використовувати різноманітні фактори, такі як родючість ґрунту, наявність рухомих форм поживних речовин, попередні висадки добрив і особливості конкретного сорту Петрушки. Холодо- та жаростійкі культури. Насіння починає проростати вже при температурі 2-3°C. При посіві насіння перші соди з'являються приблизно 15-20 днів і можуть витримувати заморозки до -5°C.

Оксана Грисиченко

План спостереження за кропом

1. Вибір рослини:
 - Назва: Кріп / Зелений цукор.
 - Сорт (наприклад, Грибосквас, Вулицей, Алігатор).
2. Дата посіву:
 - Зависав дату посіву насіння у відкритий ґрунт або контейнери.
3. Вимоги до рослини:
 - Підприємства насіння:
 - Час появи перших паростків.
 - Зовнішній вигляд паростків (висота, колір).
 - Формування ажіотажу сприяє зростанню листків.
 - Дати появи паростків.
 - Опис листків (розмір, форми, колір).
 - Ажіотажний ріст.
 - Спостереження за висотою рослини.
 - Зміни в кількості листків.
4. Формування ґрунту (для дорослих рослин):
 - Час сіяння ґрунту.
 - Опис ажіотажної структури.
 - Готовність до збору.
 - Дата, коли листя, насіння або свіжі паростки для використання.
- Опис зрілості (смак, аромат, колір).
4. Умови вирощування:
 - Температура повітря.
 - Освітленість (світло, тінь).
 - Вологість ґрунту (регулярний полив).
 - Наявність або відсутність шкідників.

Оксана Грисиченко

Оксана Грисиченко

5. Догляд за рослиною

- Застосування відкриття (за необхідності).
- Для забезпечення доступу повітря до кореня (розпушування ґрунту).
- Спостереження за шкідниками та хворобами:
 - Ознаки можливих проблем (визначення, ураження листків, шкідники).
 - Методи запобігання їм борються.
- 7. Фотографування:
 - Фото кожної кліматичної етапу розвитку кропу.
- 8. Висновок та висновок:
 - Застосовувати час від посіву до збору.
 - Уважно, які найкраще сприяли розвитку.
 - Рекомендації для покращення вирощування кропу у майбутньому.

Оксана Грисиченко

Опис стадій росту кропу

1. Проростання:
 - Характеристика: Насіння починає проростати, утворюються перші корінці.
 - Тривалість: 7-10 днів.
 - Умови: Температура ґрунту 3-5°C, вологий ґрунт, глибина заглиблення насіння 1-2 см.
 - Ознаки: Поява проростків, корінь спрямовується вниз.
2. Фаза сильної зростаючої:
 - Характеристика: Розвиток верхніх пар листків (сильно зростаючих).
 - Тривалість: 10-15 днів після проростання.
 - Умови: Достатнє освітлення, температура 10-15°C, ажіотажний полив.
 - Ознаки: Маленькі зелені листочки на поверхні ґрунту.
3. Вегетативний ріст:
 - Характеристика: Інтенсивне зростання стебла і формування листя.
 - Тривалість: 20-30 днів.
 - Умови: Температура 16-22°C, регулярний полив, підвищення ажіотажу добривами.
 - Ознаки: Формування розетки, довший зелені листки.
4. Фаза бутонізації:
 - Характеристика: Формування квітконісних бруньок.
 - Тривалість: 7-10 днів.
 - Умови: Сонячне світло, добриво, полив вологість.
 - Ознаки: З'являються маленькі бутони, потім і цвітіння.

Оксана Грисиченко

5. Цвітіння і плодонісання

Характеристика: Відкриття квітня, формування плодів (перікарпій з стилісним насінням).
Тривалість: 2-3 тижні.
Умови: Сонячна погода, постійне зволоження.
Ознаки: Жовті квітня, палим дозрівання насіння.

Оксана Грисиченко

Особливості вирощування кропу

У кропу, мистить ряд харсних речовин, включуючи аскорбінову кислоту (до 15 мг/100 г), вітаміни В1, В2, В6, каротин, флавоноїди, фолієва кислота, ефірна олія (до 2%), а також солі калію, кальцію, фосфору і заліза. Цінність аскорбінової кислоти, обо вітаміні С, у кропу єтричі перевищує її кількість у лимоні.
Кріп, відзначається своєю холодолюбивістю та невибагливістю. Найвищою висотою зрілої маси та ажіотажу зазвичай отримувати на супіщаних ґрунтах, які багаті переносом та добривами. Найбільш швидко при температурі 3-5°C з'являються перші паростки весняні заморозки. Оптимальна температура для зростання та розвитку рослин знаходиться у межах 15-18°C, особливо теплолюбні під час цвітіння та формування насіння.
На ділянках, які отримують достатньо сонячного світла, зелений кропу росте з більш високим ажіотажом. Рослина потребує гарної зволоженості, проте її переволоження може негативно вплинути на якість врожаю та концентрацію ефірної олії.
Рекомендовані кількості добрив та їх відношення визначаються з урахуванням природних характеристик ґрунту та наявності доступних форм поживних речовин.
Зовнішній проростання насіння відбувається протягом 10-12 днів. Щоб отримати більш швидкі соди, рекомендується перш посівом попередньо замочувати насіння. Також можна додати їм певну кількість під час посіву кропу, оскільки салат швидше проростає і позначка радко.
Для прискорення проростання насіння їх окислюють світлопроточною пастою, яку змішують, як тільки з'являються перші паростки.
Глибина заглиблення насіння - 1,5-2,5 см, з ажіотажу ґрунту кріп, потрібно до цвітіння, зазвичай створюючи навіс: як попередник для теплолюбних культур, таких як огірки та помідори, або з використанням для того, щоб створити укриття.
Мінімальна температура для нормального розвитку рослин становить 15°C. ґрунт потрібно постійно забезпечувати вологістю: поливати лише теплою водою.

Оксана Грисиченко

Якщо цибуля буде м'якшати, кріп може почати цвісти, що призведе до зниження його якості. Крім цього, догляд за вирощуванням включає регулярне розпушування ґрунту та виділення бур'янів.

Починаючи збирати зелень кріпу, як тільки рослини досягнуть висоти 16-20 см. Через швидке висихання зелених, її слід розпушувати якнайшвидше. Кріп можна збирати у поліетиленовому пакеті протягом 1-5 днів, або кілька тижнів при температурі 1-2°C.

Для використання в якості спеції кріп рекомендується збирати після цвітіння, на етапі формування насіння, коли єфірно олії досяг своє піку.

<https://youtu.be/0m0j9a0i-vic?list=PLA0tj9j3Kz9rta-7p9v6b0i>

Оксана Герасименко

5. Догляд за рослиною:

- Розпушування ґрунту.
- Підживлення (за потреби).
- Захист від бур'янів.

6. Спостереження за цибулею та шпідником:

- Можливі проблеми (наприклад, пошкодження листя, ураження грибами).
- Методи боротьби (обприскування, профілактика).

7. Автодокументація:

- Фото ключових стадій розвитку цибулі.

8. Висновки:

- Заступний час від посіву до збору.
- Вплив умов середовища на ріст та розвиток.
- Рекомендації для подальшого вирощування цибулі.

Оксана Герасименко

Опис основних стадій росту цибулі

1. Проростання насіння (або пробудження цибулини)

Характеристика: Насіння починає проростати, або цибулина запускає ріст коренів і пагонов.

Тривалість: 7-14 днів (залежить від температури).

Умови: Температура ґрунту 5-18°C, зволожений ґрунт, доступ до повітря.

Ознаки: Поява перших коренів та паростків.

2. Фаза розетти листя

Характеристика: Формування перших зелених листків і закріплення в ґрунті.

Тривалість: 2-3 тижні після проростання.

Умови: Температура 12-18°C, регулярний полив, сонячне освітлення.

Ознаки: Зелена розетка з 2-3 вузькими листками.

3. Активний ріст листя і кореневої системи

Характеристика: Інтенсивне зростання зеленої маси та коренів. Тривалість: 26-36 днів.

Умови: Температура 18-22°C, підживлення азотними добривами, помірна вологість.

Ознаки: Багато зелених листків, розгалужена коренева система.

4. Формування цибулини

Характеристика: Збір запасів поживних речовин у потовщеному підземному стеблі (цибуліні).

Тривалість: 30-40 днів.

Умови: Температура 20-25°C, зменшення поливу, оптиміальне освітлення.

Ознаки: Потовщення основи стебла, поступове пожовтіння нижніх листків.

5. Дозрівання цибулини

Характеристика: Цибулина досягає зрілості, завершення формування зовнішніх лусок.

Тривалість: 10-15 днів. Умови: Сильно сухо, пасода, припинення поливу.

Ознаки: Засихання листя, утворення сухих зовнішніх лусок.

Оксана Герасименко

Стадії росту листя салату

1. Проростання насіння

Характеристика: Початковий етап, коли насіння починає проростати і утворюються перші корінці.

Тривалість: 5-7 днів.

Умови: Температура ґрунту 15-20°C, помірна вологість, глибина висіву 1-1.5 см.

Ознаки: Поява першого корінця і паростка на поверхні ґрунту.

2. Розвиток сим'яльових листків

Характеристика: Формування перших сим'яльових (початкових) листків.

Тривалість: 7-10 днів після проростання.

Умови: Сонячний день 12-14 годин, достатня кількість вологи.

Ознаки: Зелених маленьких листочків над поверхнею ґрунту.

3. Активний вегетативний ріст

Характеристика: Інтенсивне зростання листків і розвиток кореневої системи.

Тривалість: 2-4 тижні.

Умови: Температура 18-22°C, регулярний полив, м'яке розпушування ґрунту.

Ознаки: Листя стає більшим, утворюється характерна розетка.

4. Формування розетки

Характеристика: Завершення формування головного листового вузла.

Тривалість: 1-3 тижні.

Умови: Пасивний полив без застою води, світлове світло, додаткове підживлення.

Ознаки: Компактна розетка з 8-12 листками.

Оксана Герасименко

5. Дозрівання

Характеристика: Листя досягає оптимального розміру для збору врожаю.

Тривалість: 6-8 тижнів від моменту посіву.

Умови: Достатнє зволоження, уникати перегріву (особливо понад 25°C).

Ознаки: Сховайте та кустисті листя, повний розвиток розетки.

Оксана Герасименко

Щоденник спостереження за квітами

Щоденник спостереження – це інструмент для формування в дітей навичок систематичного спостереження за рослинами та розвитку дослідницьких здібностей. Практичне навчання дітей про природу формує свідоме ставлення до навколишнього світу.

Основна мета "Щоденника спостереження за квітами" – це розвиток у дошкільнят допитливості та системного мислення через практичне знайомство з природою. Щоденник дозволяє дітям вивчати етапи розвитку 8 видів квіток за допомогою інтерактивних інструментів: ігрового поля, ліпучок для моделювання процесів, сторінок для фотозвітів, позначення місць вирощування та прогнозування росту. Це поєднання навчання з грою сприяє захопливому та ефективному засвоєнню знань.

Як працювати з щоденником спостереження

Вихователі пропонують малечі взяти участь у захопливому експерименті – спостерігати за фазами росту рослини, починаючи від посадки насіння і аж до збору наслідків. Дітям пояснюється, як кожен етап життя рослини є важливим, і вони стають маленькими дослідниками, які спостерігають за змінами, що відбуваються.

Інтерактивне ігрове поле

На ігровому полі використовуються картинки на липучках, які додають інтерактивності в процес. Уся інформація у позначках у картинках в структурований формі.

Такий підхід робить процес спостереження цікавим та захоплюючим для дітей, дозволяючи їм активно взаємодіяти з навчальними матеріалами.

Настурція – це однорічна теплолюбна рослина з компактною або плетистою формою куща. Низькорослі сорти формують кущ діаметром до 40-50 см, висотою 25-30 см. Довжина вагонів плетистих сортів – 2,5-3 м, вони можуть розповзтись землею, зависати водоспадом з вагонів або вилетіти по оворі.

У настурції незвичайні форми листків – округлі, світлі прожилки розбігаються від центру. Забарвлення листків від трав'янисто-зеленого, до сірого по краях і зеленого, і сорти з плямистим забарвленням листків.

Листки розташовані на довгих черешках, діаметр листка 4-5 см. Квітки воронкоподібні, що за формою нагадують грамофон, з 6-ю лопатями. Діаметр квітків 3-4 см, радіус 3-6 см. Забарвлення кольорів квіток, в більшості сортів: жовте, абрикосове, оранжеве, цегляне, червоне, бордове, вишневе. На пелюстках може бути контрастна цятка. Квітки розташовані поодинокі, на довгих квітконосних, ростуть з пахув листів. За певних умов квітки можуть бути невідкритими, залишаючись у вигляді кучеря.

Настурція зацвітає приблизно за 1,5-2 місяці від посадки насіння. При вирощуванні через розсаду цвітіння починається в середній частині черешка, при прямому посіві насіння в ґрунт рослини цвітуть з кінця до заміорок. Зростаючи кущ притягує увагу усього літа, весь цей час рослина безперервно видає нові бутони.

Умови вирощування

Батьківщина настурції – Південна Америка. Її до душі жарке сонце та спека. Рослина віддається посушливості. Рослина може рости на сонці та в тіні, найкраще розвивається в тіні. Де рослини зацвітають від похолодання, але добре висвітлюються більшу частину дня.

На відміну від більшості рослин, які потребують рясної добривою ґрунту, ця квітка краще почувається на бідні ґрунтах. При надлишку органіки у ґрунті, і навіть на чорноземі настурція нараджує великі листи, за ними не видно квіток, вони ховаються в середині куща.

Оксана Герасименко

Терміни посіву настурції (красотки)

Культура зоряна тим, що її можна вирощувати у відкритий ґрунт. Насіння квіткої, сходи помітні. Рослина відкривається швидко зростаючи, при прямому посіві в ґрунт перші квіткі з'являються в середині липня і радують рослин цвітінням до кінця осені.

Посів у ґрунт проводять, коли ґрунт прогрівся, і немає загрози повернених заморозків, — у середній частині травня. Рослина теплолюбна, тому при похолоданні або в очікуванні морозу необхідно накривати сходи.

Для раннього початку цвітіння вирощувати настурцію через розсаду. Сходи з'являються через 3-5 днів при оптимальних умовах, сім'я швидко розвиваються. При вирощуванні розсади настурції насіння сійте, коли до висадки не поспієте мікроскопічно не більше місяця.

Посів на розсаду проводять у середині квітня, щоб наприкінці травня висадити рослини на постійне місце.

У настурції велике насіння, схоже на горішки з поздовжніми борознинами, в 1 г приблизно 7-8 штук. Насіння має щільну оболонку, для проростання проростати їх необхідно замочити на кілька годин у теплій воді до набування. Насіння добре схоплює, тому спеціальної передпосівної обробки не потрібно. При посіві насіння в ґрунт швидко проростає, проростає залежить від температури та вологості ґрунту.

Настурція – рослина теплолюбна, насіння проростає при 12-24°C.

Щоб прискорити появу сходів у відкритому ґрунті, рекомендується попередньо проростати насіння у вологій тканині. Для цього їх спочатку замочити на 2-4 години до набування, а потім загорнути у вологу тканину і тримати у теплі, поки не проклюнуться паростки.

<https://dacha.com.ua/ru/posadki-i-uhod/posadki-i-uhod/nasturtiya-krasotka/>

Оксана Герасименко

Ґрунт для розсади

Розсада розвивається дуже швидко, тому ґрунт має бути досить легким. Для посіву можна використовувати будь-який зотовий ґрунт, катковий чи універсальний. У квітні вже можна зробити ґрунт з торфу, додати до нього піску, перепрілого або свіжого компосту, і використовувати цю суміш для вирощування розсади окремо.

У молодих рослин настурції глибоке коріння, але легко ушкоджується при перекопуванні. Після на розсаду краще проводити в невеликі індивідуальні стаканчики об'ємом 200 мл або касети. Оскільки розсада виростає протягом короткого часу, немає сенсу використовувати великі ємності.

Вікна насіння

При вирощуванні розсади насіння накривати ґрунтом: сумішшю, ариальністю водою і робити у них лунки за допомогою олівця чи палички. Глибоко заглиблювати насіння – 1,5-2 см. У кожну склянку або касету висипати по 3-5 насіння.

Настурція – рослина світлолюбна, при висадці освітлення слід швидко відключити. Слідба розсади, що вирощується, вогонь прикривати.

Наприкінці квітня, коли пройдуть нічні морози, розсаду настурції краще перенести в теплицю або підпаловий парник, там сім'я отримують достатньо світла, швидко зростають і зберігають до жовтня сонця. Перш ніж необхідно прищипувати рослини сабелом, щоб вони могли адаптуватися до нових умов.

<https://dacha.com.ua/ru/posadki-i-uhod/posadki-i-uhod/nasturtiya-krasotka/>

Оксана Герасименко

План спостереження за етапами росту флокса:

Мета спостереження:

Дослідити розвиток флокса від проростання насіння або висадки розсади до цвітіння, а також визначити найкращі умови для вдалого росту.

Етапи спостереження:

1. Проростання насіння або висадка розсади

Що спостерігати: Час проростання насіння або висадки розсади в ґрунт.

Умови: Температура ґрунту 18-22°C, квітний вагончик і пухлий ґрунт. Добре освітлене місце.

Дії: Щоденне спостереження, запис дати проростання або висадки розсади.

Ознаки: Поява паростка або закріплення розсади з кореневою системою.

2. Розвиток сім'яних і коріньових листків

Що спостерігати: Формування перших листків для фотосинтезу.

Умови: Температура 16-20°C, регулярний полив, тривалість освітлення 12-14 годин.

Дії: Вимірювання висоти паростка, фотосинтезу змін у листках.

Ознаки: Зелено молоді листочки, які активно ростуть.

3. Фазі активного росту

Що спостерігати: Зростаюча зелена маса – листки і стебло, розвиток кореневої системи.

Умови: Температура 20-25°C, регулярний полив, підкормлення азотними добривами.

Дії: Забір листків, висоти стебел, запис змін у щоденнику.

Ознаки: Міцне стебло, збільшення кількості листків, розвинута коренева система.

Оксана Герасименко

Переваги методу спостереження

Екологічна освіта
Цей метод сприяє екологічній освіті дошкільнят, формуючи розуміння природних процесів та важливості ставлення до природи.

Розвиток особистісних якостей
Спостереження за рослинами розвиває уважність, відповідальність та допитливість у дітей.

Практичні навички
Діти навчаються практичних навичок догляду за рослинами, які можуть застосовувати в повсякденному житті.

Цей метод сприяє не лише екологічній освіті дошкільнят, а й розвитку уважності, відповідальності та допитливості.

Оксана Григорівна

Спостереження за етапами росту айстри:

Мета спостереження: Вивчення ключових етапів розвитку айстри для визначення впливу умов догляду на її зростання.

Етапи спостереження:

1. Проростання насіння

Що спостерігати: Час появи перших паростків, кількість пророслого насіння.

Умови: Вологість ґрунту, температура (18–22°C), освітлення.

Дії: Щоденні спостереження, запис дат проростання та замір розмірів паростків.

Ознаки: Корінець, що пробивається з насіння, і зелений паросток над ґрунтом.

2. Формування сім'яних листків

Що спостерігати: Поява перших малих листків.

Умови: Помірний полив, стабільна температура 16–20°C.

Дії: Забір висоти, опис зовнішнього вигляду листків.

Ознаки: Зелено-жовті початкові листки на стеблі.

3. Активний ріст

Що спостерігати: Інтенсивне збільшення зеленої маси, ріст стебел і листів.

Умови: Регулярний полив, підсилення азотними добривами, доступ до світла.

Дії: Цілісний контроль висоти, фотодokumentation, запис у щоденник.

Ознаки: Більша кількість спарованих листків, міцне та зелене стебло.

4. Формування бутонів

Що спостерігати: З'явлення бутонів на верхівці стебел.

Умови: Помірні вологість, температура 20–25°C, підживлення фосфорними добривами.

Дії: Підрахунок бутонів, запис дати їх появи.

Ознаки: Малий квітковий бутон з групою розміщених пелюстками.

Оксана Григорівна

Опис стадій росту айстри

1. Проростання насіння

Характеристика: Початковий етап, коли насіння виходить з ґрунту, вислизає корінець та перший паросток.

Тривалість: 7–12 днів.

Умови: Температура 18–22°C, висока вологість ґрунту, глибина заглиблення насіння 1–1,5 см.

Ознаки: Поява білих корінців та зеленого паростка на поверхні.

2. Фазу сім'яних листків

Характеристика: Утворюються перші малі листки, рослина закріплюється в ґрунті.

Тривалість: 10–14 днів після проростання.

Умови: Температура 16–20°C, регулярний полив, розсіяне освітлення.

Ознаки: Зелена пара округлих листків над поверхнею ґрунту.

3. Фаза активного вегетативного росту

Характеристика: Розвиток спарованих листків, зміцнення стебел і формування зеленої маси.

Тривалість: 3–5 тижнів.

Умови: Температура 20–25°C, регулярний полив, азотне підживлення, гарне освітлення.

Ознаки: Міцне стебло, декілька спарованих розсечених листків.

4. Формування бутонів

Характеристика: З'являються квіткові бутони, починається підготовка до цвітіння.

Тривалість: 10–15 днів.

Умови: Помірна вологість ґрунту, освітлення, підживлення фосфорними та калійними добривами.

Ознаки: Малий бутон, що формується на верхівці стебел.

Оксана Григорівна

Оксана Григорівна

Айстра вирощування з насіння

Айстра (лат. *Helianthus*) — рік трав'янистий рослин, що включає як однорічні, так і багаторічні види, належить до родини **Астрових** (Складноцвітні).

Ранні сорти висівають у відкритий ґрунт на початку або в середині квітня, що дозволяє насолоджуватися диким цвітінням уже в липні. Для більш пізніх сортів краще проводити напівпримусове висівання: висівають у підтоварні барзівки в ґрунті. Після цього прикривають його шаром мульчи товщиною 0,5 см і накривають склом або плівкою. Поступово посів у тепле місце (20–22°C) для пророщування.

Сходи з'являються вже через 3–5 днів. Після того, як вони з'являться, пересаджують посів у окремі мішки з температурою близько 16°C. Пінування проводять, коли на стеблі з'являться 3–4 спарованих листочки. Під час пінування обов'язково вкоротити корінь рослини. До ґрунту для пересадки додають торф, компост, гнійний сік та торф.

Через тиждень після пінування підготуйте сім'яні розсадні комплексні добрива і продовжуйте підживлювати їх раз на тиждень до моменту висадки в відкритий ґрунт. Починайте поступово прищипувати рослини до майбутнього середовища: виносите їх на денний час на свіже повітря. Засаджені сім'яні краще відгортають і швидше приживаються після висадки.

До моменту висадки всі сім'яні повинні мати міцне стебло висотою до 10 см і 6–8 добре розвинутих зелених листочків. Оптимальний час для висадки розсади — квітень-травень. Айстри є холодостійкими та витримують нічні заморозки до -3-4°C. Найкраще висаджувати айстри у відкритий ґрунт у серпні.

<https://dacha.senadachne.com.ua/ru/posadka-aystry/>

Оксана Григорівна

Оксана Григорівна

Посів айстри на розсаді

Вирощування айстри через розсаді є більш надійним методом порівняно з безрозсадним, хоча потребує більше часу та зусиль. Після на розсаді вирощують на початку квітня або травня, залежно від сорту. За тиждень до посіву насіння айстри заглиблюють у ґрунті і закривають у слабкому розчині марганцю. Через 10–12 днів вибирають насіння, відбирають зобу вологу з пакетики, пакують насіння у поліетиленовий пакет і поміщають його в тепле місце для пророщування.

Для вирощування айстри на розсаді можна використовувати ящики або горщики. ґрунт має бути легким і рідким, перед посівом його потрібно полити розчином фунгіциду для запобігання захворюванням. Насіння, яке вже проросло, висівають у підтоварні барзівки в ґрунті. Після цього прикривають його шаром мульчи товщиною 0,5 см і накривають склом або плівкою. Поступово посів у тепле місце (20–22°C) для пророщування.

Сходи з'являються вже через 3–5 днів. Після того, як вони з'являться, пересаджують посів у окремі мішки з температурою близько 16°C. Пінування проводять, коли на стеблі з'являються 3–4 спарованих листочки. Під час пінування обов'язково вкоротити корінь рослини. До ґрунту для пересадки додають торф, компост, гнійний сік та торф.

Через тиждень після пінування підготуйте сім'яні розсадні комплексні добрива і продовжуйте підживлювати їх раз на тиждень до моменту висадки в відкритий ґрунт. Починайте поступово прищипувати рослини до майбутнього середовища: виносите їх на денний час на свіже повітря. Засаджені сім'яні краще відгортають і швидше приживаються після висадки.

До моменту висадки всі сім'яні повинні мати міцне стебло висотою до 10 см і 6–8 добре розвинутих зелених листочків. Оптимальний час для висадки розсади — квітень-травень. Айстри є холодостійкими та витримують нічні заморозки до -3-4°C. Найкраще висаджувати айстри у відкритий ґрунт у серпні.

Оксана Григорівна

План спостереження за етапами росту чорнобривця

Мета спостереження: Дослідження циклу росту чорнобривця від насіння до повного цвітіння для визначення умов, що впливають на розвиток.

Етапи спостереження:

1. Проростання насіння

Що спостерігати: Час появи перших паростків, кількість пророслого насіння.

Умови: Температура 18–22°C, достатня вологість ґрунту, глибина заглиблення насіння 1–2 см.

Дії: Щоденні спостереження за проростанням, запис дати проростання.

Ознаки: Поява малих корінців і паростка над ґрунтом.

2. Розвиток сім'яних листків

Що спостерігати: Поява перших листків, закріплення рослини в ґрунті.

Умови: Світловий день 12–14 год, регулярний полив, температура 16–20°C.

Дії: Вимрювання висоти паростків, фотодokumentation та запис у щоденник.

Ознаки: Малий зелений листок, розвиток кореневої системи.

3. Фаза активного вегетативного росту

Що спостерігати: Розвиток спарованих листків, зміцнення стебел.

Умови: Температура 20–25°C, регулярний полив, підживлення азотом.

Дії: Вимір листків і стебел, щотижневе спостереження за змінами.

Ознаки: Велика кількість зеленої маси, міцне стебло.

4. Формування бутонів

Що спостерігати: З'явлення квіткових бутонів.

Умови: Підживлення фосфором і калієм, помірна вологість ґрунту.

Дії: Спостереження за бутончиками, запис дати їх появи.

Ознаки: Малий бутон на верхівці стебел.

Оксана Григорівна

Вирощування майоран: дозріла Майоран досить невибаглива квітка, але для її краси необхідно дотримуватися кількох правил. Методика вирощування: «поземне висадження»; «стартова розсадна освітлення» – підвищення над брунькою – періодичне розпушування ґрунту – «виснаження піддошки в разі виявлення слабкості: рослини або відстають в рості. Для даної мети підходять мінеральні добрива комплексного складу. Обов'язково є боротьба з шкідливими. Наприклад, щоб позбутися від слизня, необхідно використовувати миски з ливом, які прекрасно працюють також комах. Збирати дрібних предостаніх фазі потрібно буде вручну, включаючи кучеря. Обробки від пошкодження проводяться обприскуваннями майоран спеціальним розчином з використанням дегтярного мила, добре працює Актелік.

Джерело: <http://agro-market.ua/ua/rozkvivayemyi-iz-sonom-primula-sposob-virushchuvannya/>
id=17-Af9a04f1C31VVSU5C5u0J2D4R6bXZVch144r0v0CMX4d313J3
© Agro-Market™

Оксана Герасименко

План спостереження за етапами росту примули:

Мета спостереження:

Визначення особливостей розвитку примули від проростання насіння або використання розсади до її цвітіння та оцінка впливу умов середовища.

Етапи спостереження:

1. Проростання насіння або використання розсади
Що спостерігати: Час проростання насіння або закріплення кореневої системи розсади.

Умови: Температура ґрунту 15–20°C, вологий субстрат, розсіяне світло.

Дії: Щоденне спостереження, запис дати появи паростків або утворення розсади.

Ознаки: Поява перших корінчиків або паростків над поверхнею ґрунту.

2. Формування сім'ядольних перших справжніх листків

Що спостерігати: Розвиток потягнених листків і поява справжніх.

Умови: Поширений полив, температура 16–18°C, тривале освітлення 12–14 годин.

Дії: Запис висоти паростків, фотодіагностика змін.

Ознаки: Зелений листочок з'являється над ґрунтом, початок формування справжніх листків.

Що спостерігати: Збільшення кількості листків, розвиток стебла і кореня.

Умови: Регулярний полив, легке підживлення органічними або мінеральними добривами, температура 16–22°C.

Дії: Вимірювання кількості листків, оцінка густоти кореневої системи (за потребою).

Ознаки: Соковиті зелені, міцне стебло.

3. Формування бутонів

Що спостерігати: Поява молодих бутонів.

Умови: Підвищення фосфором та калієм, температура 16–20°C, гарне освітлення.

Дії: Відміряти дату появи бутонів, підрахувати їх число.

Ознаки: Маленькі бутони на верхівках стебел.

Оксана Герасименко

5. Цвітіння

Що спостерігати: Початок розкриття квітки, оцінка декоративних властивостей.

Умови: Поширена вологість ґрунту, сонячне освітлення, температура 15–18°C.

Дії: Фіксація перебігу цвітіння, фото та відео зйомка і форми квіток.

Ознаки: Відкриті квіти, початок розкриття листків.

4. Дозрівання насіння (за необхідності)

Що спостерігати: Формування насіння після завершення цвітіння.

Умови: Утримання від надмірного поливу, суха погода.

Дії: Збір та зважування насіння, запис дати його дозрівання.

Ознаки: Сухі наскрізь коробочки, готові до збору.

Ведення щоденного спостереження із записами дат, оцінки рослин, кількості листків та бутонів.

Фотодіагностика кожного етапу для візуального аналізу.

Оцінка впливу температури, вологості та світла на ріст.

Оксана Герасименко

Опис стадій росту примули

Проростання насіння (або укорінення розсади)

Характеристика: Початковий етап, коли насіння проростає або розсада пристосовується до ґрунту.

Тривалість: 10–14 днів.

Умови: Температура 15–20°C, вологий субстрат, розсіяне світло, відсутність застою води.

Ознаки: Поява перших корінчиків і паростків, зелений колір розсади над поверхнею.

1. Формування сім'ядольних листків

Характеристика: Формуються потягнуті листки, які забезпечують фотосинтез на ранніх етапах.

Тривалість: 7–10 днів після проростання.

Умови: Світловий день 12–14 годин, температура 16–18°C, регулярний полив.

Ознаки: Маленькі зелені листочки, що видні над поверхнею ґрунту.

2. Фаза активного росту

Характеристика: Інтенсивне нарощування зеленої маси — листки і стебла.

Тривалість: 2–4 тижні.

Умови: Температура 16–22°C, підживлення азотними добривами, регулярний полив, доступ до світла.

Ознаки: Соковиті зелені листки, міцне стебло і розвинуто коренева система.

3. Формування бутонів

Характеристика: Перехід до генеративного росту, утворення бутонів.

Тривалість: 10–14 днів.

Умови: Температура 16–20°C, підживлення фосфором та калієм, полив, утримання ґрунту.

Ознаки: Маленькі бутони, що утворюються на верхівках стебел.

Оксана Герасименко

4. Цвітіння

Характеристика: Розкриття бутонів, формування квіток із декоративними властивостями.

Тривалість: 20–30 днів залежно від сорту.

Умови: Температура 15–18°C, поширений полив, сонячне освітлення.

Ознаки: Відкриті квіти з ніжними пелюстками.

5. Дозрівання насіння

Характеристика: Після завершення цвітіння формуються насіння коробочки.

Тривалість: 2–3 тижні після цвітіння.

Умови: Суха погода, обмежений полив.

Ознаки: Сухі коробочки з готовим до збору насінням.

Оксана Герасименко

Примула - вирощування та догляд

Важкою є частиною догляду за примулою є режим поливу, оскільки в природі вони ростуть на вологих ґрунтах. Оптимальним варіантом буде забезпечення таких умов, за яких квіти отримуватимуть достатньо вологи, але без застою води. Особливо примули потребують великої кількості вологи на весні.

ґрунту для вирощування примули потрібні: зух, поживні, здатні добре зберігати вологу. На важких глинистих ґрунтах примули не ростуть. В ідеальному випадку, можна використати їх шляхом додавання піску (або на 1 кв. м.), вермикулиту, розклавши органічного моту, а також внесення органічних добрив (до 20 кг на 1 кв. м.) або замінити 20 см верхнього ґрунтового шару, приєднаного поживною сумішшю. У лівні, або на ботви не поживні речовини ґрунту також є вкрай важливо, органічні добрива (до 20 кг на 1 кв. м.). Наслідком, це перебіг, що розквітає, компактна або листовита земля, торф, що витирається, які здатні не тільки збагачити ґрунт поживними речовинами, а й підготувати його структуру і водний режим.

Щоб рослини вижили цвітіння, є дуже важливо: внесення добрив, калію та азоту, добрива. Також рослини слід підживлювати фосфором та калієм, добривами протягом вегетаційного періоду, не менше трьох разів. Спочатку - ранньою весною, потім через 2-3 тижні, і, нарешті, у серпні.

Примула - пересадка та розмноження

За 3–4 роки відбувається розростання кущів примули, і для того, щоб нові рослини не пилили один одного, і рослини не послабили свого цвітіння, їх розсаджують, розділяючи на нові кущики. Робити це краще в серпні, щоб нові рослини встигли вкоренитися до настання зими. По завершенні, але в принципі, це можна робити і влітку.

Для хороших результатів після слід утримувати при температурі від 10 °C до 20 °C в умовах високої вологості та хорошого освітлення. За доцільності цих викидів через 10–12 днів додати з'являється з'являється, тоді температуру повітря і вологості можна почати поступово знизувати. У березні-квітні, після слід пересадити в нові горщики з подальшим пересадкою в відкритий ґрунт.

Оксана Герасименко

Потрібно пам'ятати, що сім'я переживають у порівнянні з рослинами, отриманими іншими способами розмноження, ростуть повільніше і вимагають особливої турботи. Якщо рослина має одну розетку листя або слабку кореневу систему, яка не дозволяє розвинути кущ, його розмножують шляхом укорінення пагонів.

Для цього, відокремивши біля основи кореневої системи черешки листя з ниркою та частиною втечі та використавши напилкову лопатку, відокремлюють пагончик, який садять у посудину з ґрунтом з листяної землі та крупнозернистою річковим піском.

Щоб такий черешок укорінився, необхідно забезпечити йому утримання у світловій променності, але падали від прямих сонячних променів, при температурі від 16°C до 18°C та постійному зволоженні ґрунту. Згодом такі бруньки дають пагози, що мають 3–4 листочки. Їх слід висадити в 7–9 сантиметрові горщики, а потім, при настанні сприятливих погодних умов, пересадити в відкритий ґрунт.

<https://agro-market.ua/164-primula-vyrushchuvannya-i-doglad-primula-i-primula/>

Оксана Герасименко

План спостереження за етапами росту братів (яюли триколірної):

Мета спостереження:

Дослідити вплив етапів розвитку братів від насіння до цвітіння та визначити вплив умов середовища на їх протікання.

Етапи спостереження:

1. Проростання насіння

Що спостерігати: Час появи перших паростків, кількість пророслого насіння.

Умови: Температура 15–20°C, рухливий та вологий ґрунт, злибна загоріла насіння 0,5–1 см.

Дії: Щоденне спостереження за виникненням паростків, фіксація дати проростання.

Ознаки: Вийти корінчик і зелений паросток над поверхнею ґрунту.

2. Розвиток сім'ядольних листків

Що спостерігати: Формування потягнених листків.

Умови: Світловий день 12–14 годин, температура 12–15°C, регулярний полив.

Дії: Вимірювання висоти паростків, фотодіагностика змін.

Ознаки: Маленькі зелені сім'ядольні листочки з'являються над поверхнею.

3. Активний вегетативний ріст

Що спостерігати: Інтенсивне зростання зеленої маси — листки і стебла.

Умови: Температура 16–20°C, регулярний полив, підживлення азотними добривами.

Дії: Записи висоти стебел, підрахунок кількості листків, запис змін у цвітінні.

Ознаки: Поява нових листків, міцне прямостеле стебло.

Оксана Герасименко

127

4. Цвітіння
Характеристика: Розкриття бутонів, формування квіток із яскравими пелюстками.
Тривалість: 20-30 днів залежно від сорту.
Умови: Сонячне місце або напівтінь, температура 18-24°C, регулярний помірний полив.
Специфіка: Яскраві квіти кокетливо, гордовито чи лютарно чого-то калючу.

5. Дозрівання наслідків
Характеристика: Завершення циклу — утворення наслідків коробочок.
Тривалість: 2-3 тижні після завершення цвітіння.
Умови: Суха погода, зменшення поливу.
Ознаки: Сухі наслідки коробочки з темним насінням, готовим до збору.

Оксана Герасименко

Щоденник спостереження за овочами

Щоденник спостереження — це інструмент для формування в дітей навичок систематичного спостереження за рослинами та розвитку дослідницьких здібностей.

Оксана Герасименко

Мета щоденника спостереження

Навчальна

Формувати в дітей навички ведення систематичних спостережень за рослинами та запису результатів у щоденник. Розвивати уважність і здатність аналізувати зміни в рості та розвитку на різних етапах.

Дослідницька

Сприяти розумінню процесів росту рослин, взаємозв'язку між умовами середовища та розвитком рослини.

Практична

Стимулювати інтерес до догляду за рослинами, а також прищеплювати любов і дбайливе ставлення до природи.

Оксана Герасименко

Як працювати з щоденником спостереження

Вихователь пропонує малечі взяти участь у захоплюючому експерименті — спостерігати за фазами росту рослин, починаючи від посадки насіння і аж до збору урожаю. Дітям пояснюється, як кожен етап життя рослини є важливим, і вони стають маленькими дослідниками, які спостерігають за змінами, що відбуваються.

Оксана Герасименко

Інтерактивне ігрове поле

На ігровому полі використовуються картинки на липучках, які додають інтерактивності в процесі. Уся інформація у позначається у картинках в структурованій формі.

Такий підхід робить процес спостереження цікавим та захоплюючим для дітей, дозволяючи їм активно взаємодіяти з навчальними матеріалами.

Оксана Герасименко

Структура спостережень

День спостереження

Діти вчаться фіксувати, в який саме день вони проводили спостереження.

Температура повітря

Вихователь допомагає дітям виміряти температуру повітря, визначити стан погоди, вологість ґрунту та відповідно картинкою позначити, сприяючи усвідомленню її впливу на розвиток рослин.

Полів

Маленькі садівники стежать за тим, чи достатньо рослина отримала води для росту.

Зміни рослини

Діти аналізують, які нові зміни з'явилися, наприклад, поява паростка чи листочка. Якщо рослинка росте у відкритому ґрунті, додаються ще спостереження за станом погоди (дощ, сонце, вітер тощо).

Оксана Герасименко

Процес спостереження

Поява паростків
Фіксація перших ознак росту

Посадка насіння
Діти садять насіння та починають спостереження

Ріст рослини

Спостереження за розвитком стебла та листя

Цвітіння та плодоношення

Завершальні етапи розвитку рослини

Оксана Герасименко

Розвиток навичок через спостереження

Розвиток уважності

Діти вчаться помічати найменші зміни в рослинах, що розвиває їхню спостережливість.

Формування відповідальності

Регулярний догляд за рослинами викликає почуття відповідальності.

Стимулювання допитливості

Процес спостереження викликає багато запитань, що сприяє розвитку природної допитливості дітей.

Оксана Герасименко

Переваги методу спостереження

Екологічна освіта
Цей метод сприяє екологічній освіті дошкільнят, формуючи розуміння природних процесів та важливості довкілля до природи.

Розвиток особистісних якостей
Спостереження за рослинами розвиває уважність, відповідальність та доброзичливість у дітей.

Практичні навички
Діти набувають практичних навичок догляду за рослинами, які можуть застосовувати в повсякденному житті.

Цей метод сприяє не лише екологічній освіті дошкільнят, а й розвитку уважності, відповідальності та доброзичливості.

Оксана Герасименко

План спостереження за горохом

- Вибір рослини:**
 - Назва: Горох (Pisum sativum).
 - Сорт гороху (наприклад, Цукровий, Луційний, Паловий).
- Дата посіву:**
 - Фіксація дати висіву насіння у відкритий ґрунт або контейнери.
- Етапи розвитку рослини:**
 - Проростання насіння.
 - Час появи перших паростків.
 - Зовнішній вигляд паростка (колір, висота).
 - Формування перших листків.
 - Дати появи перших справжніх листків.
 - Опис їхнього стану (розмір, форма, колір).
 - Ріст та розвиток пагона:
 - Динаміка росту пагона і висоти рослини.
 - Висвітлення та спостереження за процесом прикріплення до опори.
 - Цвітіння:
 - Дати появи квітки.
 - Характеристика квітки (колір, розмір), формування та дозрівання стручків.
 - Час появи перших стручків.

Оксана Герасименко

- Спостереження за їхнім розвитком (розмір, колір, зрілість).
 - Збір урожаю:
 - Ознаки зрілості стручків до збору (цвітіння, колір, смакова якість).
- Умови середовища:**
 - Температура повітря та стан ґрунту.
 - Вологість ґрунту та частота поливу.
 - Освітленість (сонячні години).
 - Діагноз за рослинами:**
 - Підвищення (підвищення або органічні добрива).
 - Розпушування ґрунту.
 - Встановлення опори для росту.
 - Спостереження за хворобами та шкідниками:**
 - Можливі хвороби (типа, згрібкові захворювання).
 - Методи профілактики та боротьби.
 - Фотофіксація:**
 - Фото ключових етапів росту та розвитку гороху.
 - Висновки та аналіз:**
 - Визначення часу від посіву до збору врожаю.
 - Аналіз умов, які сприяли або перешкодили росту.
 - Рекомендації для покращення вирощування в наступних сезонах.

Оксана Герасименко

Стадії росту гороху

- Проростання насіння**
 - Характеристика: Початкова стадія, коли насіння починає проростати.
 - Тривалість: 3-10 днів після посіву.
 - Умови: Температура ґрунту 4-12°C, вологий ґрунт, доступ до кисню.
 - Ознаки: З'являється корінець і маленький зелений паросток пробивається через землю.
- Формування першого листка**
 - Характеристика: На рослині з'являються перші справжні листочки.
 - Тривалість: Через 2-3 тижні після проростання.
 - Умови: Легкий ґрунт, достатнє освітлення, помірний полив.
 - Ознаки: Маленькі листочки овальної форми починають розвиватися.
- Активний ріст і формування пагона**
 - Характеристика: Горох швидко росте, формує стебло і нові листя.
 - Тривалість: 4-5 тижнів після посіву.
 - Умови: Температура 15-20°C, підтримка вологості, опори для підняття стебла.
 - Ознаки: З'являються довгі пагони, рослина розвивається вертикально.
- Цвітіння**
 - Характеристика: Формування квітки, які виступають за запліднення.
 - Тривалість: Через 5-7 тижнів після посіву.
 - Умови: Оптимальна температура 18-24°C, регулярний полив, провітрювання.
 - Ознаки: Рослина вкривається білими або рожевими квітками.

Оксана Герасименко

- Формування стручків**
 - Характеристика: Після запліднення квітки починають формуватися стручки.
 - Тривалість: Через кілька днів після цвітіння.
 - Умови: Підтримка вологості, сонячне освітлення, теплий ґрунт.
 - Ознаки: На місці квітки з'являється зелений стручок, який поступово збільшується.
- Дозрівання стручків**
 - Характеристика: Завершальний етап, коли горох у стручках досягає зрілості.
 - Тривалість: 8-12 тижнів після посіву.
 - Умови: Достатня кількість сонячного світла, регулярний, але не надмірний полив.
 - Ознаки: Стручки стають повними, яскраво-зеленими, готовими до збору.

Оксана Герасименко

Корисна інформація про горох

Для посіву гороху потрібні добре освітлені місця — ця культура дуже світлолюбна. Горох належить до рослин з позитивним виномислом до тепла. Насіння проростає за температури +7...+3°C. Найкраще ж температурне проростання виступає +1...+5°C. За нижчої температури сходів з'являються тільки через 15-25 днів, зникається польова схожість та енергія росту рослини. З підвищенням температури до +10°C насіння проростає швидше, а сходів з'являються за 5-7 днів. Проростання насіння гороху зернових сорти починається за температури ґрунту +1...+2°C, що дозволяє висівати його у ранні строки. З підвищенням температури до +8...+10°C насіння проростає за 4-6 днів. Сходи гороху з'являються за накопичення сум ефективного температур (вище за +3°C) 116°C і без значних пошкоджень можуть витримувати заморозки до -7...-8°C. Найменше пошкоджуються заморозками північні сорти. Для росту і розвитку гороху оптимальною є температура повітря в період формування вегетативних органів +10...+15°C, генеративних — +16...+20°C, розвитку бобів і нальованих зерен — +18...+22°C.

За сприятливих погодних умов цвітіння в ранніх сорти починається через 30-45 днів після сходів, середньостиглих — 45-55 днів, пізньостиглих — через 55 днів. Тривалість вегетаційного циклу ранньостиглих сорти становить 60-75 днів, середньостиглих — 70-100 днів. Горох невибагливий до тепла, але вологолюбна культура. Для проростання насіння сорти зернових ґрунт висить волосся має становити в орному шарі ґрунту 105-110% найменшої вологості, в період вегетаційного циклу — 70-80% НВ. Критичним щодо умов вологозабезпечення виступає період бутонізації — нальовання зерен. Транспіраційний коефіцієнт вологозалежності від сорту й умов вирощування дорівнює 40-60. За недарного забезпечення в низьких температурах зерно досягає пізнього, а в посушливих роки вегетаційний період скорочується. Посіви гороху задовольняють потребу в короткочасну ґрунтову посуху, якщо коренева система рослини добре розвинута.

<http://agro-business.com.ua/groshchenia-sobudaitel/19660-horokh-koly-siaty-ta-uk-doblydati-pesivyh>

Оксана Герасименко

План спостереження за помідором

- Вибір рослини:**
 - Назва: Помідор (Solanum lycopersicum).
 - Сорт помідора (наприклад, Черри, Рома, Біфштекс).
- Дата посіву:**
 - Точна дата висіву насіння або висадки розсади в ґрунт.
- Етапи розвитку рослини:**
 - Проростання насіння:
 - Час появи паростків.
 - Опис зовнішнього вигляду: висота, колір.
 - Формування першого справжнього листка.
 - Дати появи першого листка.
 - Характеристика листка (розмір, форма, колір).
 - Ріст та формування стебла.
 - Вимірювання висоти рослини.
 - Кількість сформованих листків.
 - Цвітіння:
 - Дата появи перших квіток.
 - Тип квітки та їх стан.
 - Формування плодів:
 - Дата появи перших плодів.
 - Зовнішній вигляд плодів (колір, розмір).
 - Дозрівання плодів:
 - Час повного дозрівання помідора.
 - Оцінка зовнішнього вигляду стиглих плодів.

Оксана Герасименко

- Умови середовища:**
 - Температура повітря.
 - Освітлення (тривалість сонячного дня).
 - Вологість ґрунту та частота поливу.
 - Добрива, які використовувались.
- Спостереження за шкідниками та хворобами:**
 - Ознаки можливих захворювань (пожовтіння листя, плями на плодах).
 - Заходи боротьби зі шкідниками та профілактика.
- Фотофіксація:**
 - Фото кожного етапу розвитку рослини.
- Висновки та аналіз:**
 - Зовнішній час від посіву до збору урожаю.
 - Вплив середовищних факторів на розвиток рослини.
 - Рекомендації для поліпшення вирощування в майбутньому.

Оксана Герасименко

Стадії росту помідорів

1. Проростання насіння

- Характеристика: Початково стадія, коли насіння починає проростати.
- Тривалість: 3-10 днів після посіву.
- Процес: Під впливом вологості, тепла та кисню насіння проростає, формуються корінчик і стебло.
- Умови: Температура ґрунту 20-25°C, постійно вологість.
- Ознаки: Поява маленького зеленого вслідку через ґрунт.

2. Формування першого справжнього листка

- Характеристика: Рослина формує перші справжні листочки з характерною для помідора формою.
- Тривалість: 2-3 тижні після проростання.
- Процес: Корінчик активно змінюється, з'являються нові листки.
- Умови: Освітлення 10-12 годин на день, легкий поживний ґрунт, регулярний полив.
- Ознаки: З'являються перші листки темно-зеленого кольору.

3. Ріст і розширення стебла

- Характеристика: Рослина активно росте, формує стебло і листя.
- Тривалість: 3-5 тижнів після посіву.
- Процес: Формування кильового стебла, розвиток коренів та нових листків.
- Умови: Тепло (18-22°C), достатнє освітлення, регулярне внесення добрив.
- Ознаки: Зростає висота, збільшення кількості листків.

Оксана Герасименко

4. Цвітіння

- Характеристика: На рослині з'являються квітки, які після запліднення утворюють зав'язь.
- Тривалість: 6-8 тижнів після посіву.
- Процес: Формування квіткових кистей, цвітіння жовтих квіток.
- Умови: Оптимальна температура (20-25°C), поживний ґрунт, захист від шкідників.
- Ознаки: Жовті квітки на рослині.

5. Формування зав'язі плоду

- Характеристика: Після запліднення квітки починають утворюватися маленькі плоди.
- Тривалість: Через кілька днів після запліднення.
- Процес: Розвиток зав'язі плоду.
- Умови: Поживний ґрунт, помірно кильовість вологості, тепло.
- Ознаки: Зелений маленький плод замість квітки.

6. Ріст і дозрівання плоду

- Характеристика: Помідори збільшуються в розмірах і змінюють колір на стиглий.
- Тривалість: 10-12 тижнів після посіву.
- Процес: Активне формування соковитих плодів.
- Умови: Регулярний полив, освітлення, поживний ґрунт.
- Ознаки: Зміна кольору плодів на червоний, жовтий або рожевий (залежить від сорту).

Оксана Герасименко

Корисна інформація про помідори

Обробка посівів перед посівом

Перед посівом насіння помідорів необхідно обробити спеціальними препаратами, які захищають від шкідливих бактерій та грибків. Для цього насіння потрібно замочити в розчині марганцевокислого калію на 10-15 хвилин. Після цього насіння потрібно промити в проточній воді. Після цього насіння можна посіяти в ґрунт. Для цього потрібно зробити борозенку в ґрунті на глибину 2-3 см, посіяти насіння на відстані 10-15 см один від одного. Після посіву насіння потрібно поливати ґрунт. Для цього потрібно використовувати спеціальний поливний пристрій.

Слід пам'ятати, що помідори є теплолюбними рослинами, тому для їх вирощування потрібно вибрати теплий ґрунт. Для цього можна використати спеціальні добрива, які збагачують ґрунт необхідними елементами. Також потрібно регулярно поливати рослини, щоб забезпечити їх достатньою вологістю. Для цього можна використовувати спеціальні поливні пристрої, які дозволяють регулювати кількість поливу.

Підготовка ґрунту перед посівом помідорів є важливою частиною процесу вирощування. Для цього потрібно вибрати теплий ґрунт, який багатий на органічні речовини. Для цього можна використати спеціальні добрива, які збагачують ґрунт необхідними елементами. Також потрібно регулярно поливати ґрунт, щоб забезпечити його достатньою вологістю. Для цього можна використовувати спеціальні поливні пристрої, які дозволяють регулювати кількість поливу.

У результаті вирощування помідорів можна отримати великий урожай смачних плодів. Для цього потрібно вибрати теплий ґрунт, який багатий на органічні речовини. Для цього можна використати спеціальні добрива, які збагачують ґрунт необхідними елементами. Також потрібно регулярно поливати рослини, щоб забезпечити їх достатньою вологістю. Для цього можна використовувати спеціальні поливні пристрої, які дозволяють регулювати кількість поливу.

Оксана Герасименко

Температурний режим під час вирощування

На кожному етапі вирощування необхідно дотримуватися індивідуального температурного режиму. Після посіву температуру потрібно підтримувати на рівні 24-26°C. Після проростання насіння температуру можна знизити до 20-22°C. Для цвітіння та формування плодів температура повинна бути в межах 20-25°C. Для дозрівання плодів температура повинна бути в межах 18-22°C. Для зберігання плодів температура повинна бути в межах 10-12°C. Для цього можна використовувати спеціальні пристрої, які дозволяють регулювати температуру в теплиці.

Пікіровка розсади

Пікіровку розсади потрібно робити на етапі 2-3 справжніх листочків, приблизно на 10-14 день. Для цього потрібно вибрати найкращі рослини, які мають добре розвинені корені та листки. Після пікіровки рослини потрібно посадити в окремі горщики, які заповнені ґрунтом. Для цього потрібно зробити борозенку в ґрунті на глибину 2-3 см, посадити рослину на відстані 10-15 см один від одного. Після пікіровки рослини потрібно поливати ґрунт. Для цього потрібно використовувати спеціальний поливний пристрій.

<http://tiny.cc/meyarwbf>

Оксана Герасименко

План спостереження за перцем

1. Вибір рослини:

- Назва: Перець (Сладкий, Гострий).
- Сортові особливості: (наприклад, Сладкий, Гострий, Сладкий).
- Дата посіву:
- Записати дату висіву насіння або висіву розсади у ґрунт.
- 2. Етапи розвитку рослини:
- Проростання насіння:
- Час появи перших вслідків.
- Опис зовнішнього вигляду: висота, колір.
- Розвиток першого справжнього листка:
- Дата появи першого листка.
- Характеристика листка (розмір, форма, колір).
- Розвиток стебла та листків:
- Витривалість висоти рослини.
- Кількість сформованих листків.
- Цвітіння:
- Дата появи перших квіток.
- Кількість квіток та їхній стан.
- Формування плодів:
- Ознаки зовнішнього вигляду плодів.
- Розмір, форма і колір молодих плодів.

- 3. Дозрівання плодів:
- Час, коли плоди досягли зрілості.
- Зовнішній вигляд зрілих плодів (розмір, колір, текстура).

Оксана Герасименко

ВИСІВКА РОЗСАДИ

Сроки висівки розсади у відкритий ґрунт залежать від ґрунтово-кліматичних умов та призначення продукції. Для ранньої розсади на свіжому ґрунті на півдні України розсаду висаджують у другій половині квітня. У північному степу — після 25 квітня, у лісостепу — 5-15 травня, а на півночі 10-20 травня. Для середньої строків висадження відзначають 15 травня, 18-20 травня та 1-2 червня. Висадку розсади у відкритий ґрунт починають 12 травня збірний та закінчують квітня. ґрунт де то після висадки добре зволожують. Через 3-4 дні до висадки, підсвідкують нові. Гори результати дос використання насіння розсади та мунчи. Схема висадки: (30-40+140-150) х 35-40 см - для вирощування томатів для переробки та (40+140) х 45-50 см для вирощування томатів на свіжій ринку.

Оксана Герасименко

Стадії росту перцю

1. Проростання насіння

- Характеристика: Початково стадія, коли насіння починає проростати і формувати паросток.
- Тривалість: 7-14 днів після посіву.
- Умови: Температура ґрунту 25-30°C, вологий ґрунт, забезпечення світлом після проростання.
- Ознаки: З'являється маленький паросток із товстим стеблом та смуглястими листочками.

2. Формування першого справжнього листка

- Характеристика: Поява перших справжніх листків, характерних для перцю.
- Тривалість: 2-3 тижні після проростання.
- Умови: Температура повітря 18-24°C, поживний ґрунт, достатнє освітлення (10-12 годин на день).
- Ознаки: Рослина має одне-два листочки з чітко вираженою зеленою структурою.

3. Ріст і розширення стебла

- Характеристика: Рослина активно розвиває кореневу систему, стебло та листя.
- Тривалість: 3-5 тижнів після посіву.
- Процес: Формування кильового стебла, розвиток коренів та нових листків.
- Умови: Регулярний полив, температурний режим 20-22°C, підживлення мінеральними добривами.
- Ознаки: Збільшення висоти рослини, формування додаткових листків.

Оксана Герасименко

Оксана Герасименко

4. Цвітіння

Характеристика: Початок формування китоків, які згодом перетворюються на плоди.

- Тривалість: 8-10 тижнів після посадки.
- Умови: Температура 22-25°C, помірна вологість, достатнє освітлення.
- Оснажи: На рослині з'являються блідо-жовтуваті китки.

5. Формування зав'язі плодів

Характеристика: Після запліднення китоків починається ріст плодів.

- Тривалість: Через кілька днів після цвітіння.
- Умови: Стабільна температура (20-25°C), регулярний полив, поживний ґрунт.
- Оснажи: З'являються маленькі зелені зав'язі плодів.

6. Ріст і дозрівання плодів

Характеристика: Активний ріст плодів, які поступово стають зрілими.

- Тривалість: 10-14 тижнів після посадки.
- Умови: Сонячне освітлення, регулярний поливний полив, добриво з підвищеним вмістом калію.
- Оснажи: Плоди збільшуються в розмірах, змінюють колір на червоний, жовтий, зелений або інший (залежно від сорту).

Оксана Герасименко

Корисна інформація про перець

Завжди уважно стежте за станом рослин, щоб уникнути проблем з вирощуванням.

Перець, як і помідор, є теплолюбною культурою, що вимагає багато світла та тепла. Для успішного вирощування перецю необхідно забезпечити рослину достатнім рівнем освітлення та тепла. І ось як перець виживе навіть в холодних умовах.

Температура

Проростання насіння перецю відбувається при температурі від 13 градусів. Найбільш прийнятна температура для росту перецю - до 30 градусів. В суші оптимальні температури повинні складати 23 - 30 градусів. Якщо цей показник нижчий від заявленого, то перець повільно росте, слабо розвивається, плоди не виростають, зменшують продуктивність рослини в цілому.

Перець дуже чутливий до заморозків. При температурі нижче 10 градусів перець починає гнити. Якщо перець вже зрілий, то його можна зберегти, якщо перець добре захищений. Відкритий перець при низькій температурі може гнити. Якщо перець вже зрілий, то його можна зберегти, якщо перець добре захищений.

Перець є теплолюбною культурою. Коли рослини виростають в теплиці в зимовий час, то бачити перець можна тільки в теплиці. Перець виростає в теплиці в зимовий час, то бачити перець можна тільки в теплиці.

Для перецю дуже важливо достатнє освітлення. Коли рослини виростають в теплиці в зимовий час, то бачити перець можна тільки в теплиці. Перець виростає в теплиці в зимовий час, то бачити перець можна тільки в теплиці.

Оксана Герасименко

Якщо вирощувати спадковий перець з помідорами, то він вийде підвищеного рівня вологості повітря. Найбільш прийнятний показник - до 80%. Такий рівень забезпечить хороше зростання, плоди будуть багатішими, а їх маса при дозріванні зросте.

Спадковий перець: Якість, цінність до складу плоду. Перець виростає, що культуру на посадку, структуру ґрунту, який виступає організмом речовинами і мікроелементами, рівень pH повинен бути не нижче 6 і не вище 6,5. Серед величч, які виступають добривом, перець вибагливо реагує на висхідні перець. Щоб зібрати урожай в десять тонн з гектара, потрібно внести на цю площу 50 кілограмів азоту, 50 кілограмів фосфору, 50 кілограмів калію. При цьому, якщо плоди будуть вирощуватися на кущах, до запліднення біологічної стабільності, то добрив потрібно трохи більше. Зазначено кількість корисних елементів, перець виростає в теплиці в зимовий час, то бачити перець можна тільки в теплиці.

У період, коли рослини лише стоять і до моменту появи перших китоків, у перецю досить слабке коріння, тому необхідно підвищити рівень азоту в підстильці і добривах. Коли перець починає активно цвісти, використовують азот і починають поєднувати перець плоди, варто приділити більше уваги добривам, що містять калій і фосфор. В період найбільш активного росту перець особливо вимогливий до підвищення, що містить магнезій, його нестача може призвести до опадання листя, падіння рівня врожайності і зменшення якості плодів.

Тільки в зимовий час вирощування перецю в теплиці в зимовий час, то бачити перець можна тільки в теплиці. Перець виростає в теплиці в зимовий час, то бачити перець можна тільки в теплиці.

Оксана Герасименко

План спостереження за огірком

- Вибір рослини**
 - Назва сорту (Сніжинка, Сніжинка).
 - Сорт огірка (сприятливий, Купецький, Партенокарпний, Голландський).
- Дати висадки**
 - Записати дату висадки насіння або висадки розсади.
- Етапи розвитку**
 - Проростання насіння:
 - Дата появи перших проростків.
 - Висота проростка на 10-й день після висадки.
 - Розвиток першого справжнього листка.
 - Дата появи першого справжнього листка.
 - Опис форми та кольору листка.
 - Ріст і розвиток:
 - Темп росту стебла (вимірювання висоти).
 - Кількість нових листків.
 - Формування китків:
 - Дата появи перших бутонів.
 - Тип китків (чоловічий/жіночий) та їх кількість.
 - Зав'язь плодів:
 - Перші ознаки формування плодів.
 - Опис розміру та форми молодих огірків.
 - Дозрівання плодів:
 - Час, коли огірки готові до збору.
 - Оцінка розміру, кольору та зовнішнього вигляду.

Оксана Герасименко

4. Умови вирощування

- Температура повітря та ґрунту.
- Вологість ґрунту.
- Освітленість (сонячні години).
- Частота та об'єм поливів.

5. Спостереження за іншими рослинами та хворобами

- Можливі загрози для огірка (попелиця, паутинний кліщ тощо).
- Методи запобігання їм боротьби.

6. Фотодokumentation

- Фото ключових етапів розвитку огірка.

7. Висновки та аналіз

- Зав'язь плодів та висхідні перець плоди.
- Умови, що найбільш сприяли розвитку.
- Рекомендації для подальшого вирощування.

Оксана Герасименко

Стадії росту огірка

- Проростання насіння**

Характеристика: Початковий етап, коли насіння починає проростати і формувати перші корці.

Тривалість: 5-10 днів після посадки.

Умови: Температура ґрунту 20-25°C, достатня вологість, легкий доступ до світла.

Оснажи: Маленький зелений проросток пробивається через поверхню ґрунту.
- Формування справжнього листка**

Характеристика: На рослині з'являються перші справжні листочки, що вказують на проросток.

Тривалість: 7-14 днів після проростання.

Умови: Освітлення (16-12 годин), регулярний поливний полив, поживний ґрунт.

Оснажи: Рослина має два маленькі овальні листочки.
- Ріст і розвиток стебла**

Характеристика: Стебло активно росте, формуються справжні листки, рослина зміцнюється.

Тривалість: 2-3 тижні після проростання.

Умови: Температура повітря 20-25°C, висхідні перець плоди, достатня вологість, ґрунту.

Оснажи: Збільшення висоти рослини, з'являються великі темно-зелені листки.
- Цвітіння**

Характеристика: Початок формування китоків, які забезпечують запліднення.

Тривалість: 4-5 тижнів після посадки.

Умови: Температура 22-25°C, поливний полив, гарне освітлення, вентиляція для запліднення.

Оснажи: З'являються жовті китки на стеблах рослини.

Оксана Герасименко

5. Формування зав'язі плодів

Характеристика: Після запліднення китоків починається формування зав'язі огірка.

Тривалість: 6-10 днів після цвітіння.

Умови: Стабільна температура, регулярний полив, висхідні перець плоди.

Оснажи: Зелений маленький огірок формується на місці китка.

6. Ріст і дозрівання плодів

Характеристика: Плоди активно ростуть і досягають зрілості.

Тривалість: 10-14 днів після формування зав'язі.

Умови: Регулярний полив, оптимальна температура (20-25°C), сонячне освітлення.

Оснажи: Огірки набувають характерного розміру, форми та кольору, готові до збору.

Оксана Герасименко

Корисна інформація про огірок

Базові характеристики

Огірок — найбільш тепло-вимоглива овочева культура. Для нормального росту йому необхідна температура 25-30°C.

При температурі нижче 15°C розвиток рослин затримується. Тригодинний вплив температури 8-10°C може загубити огірок. Морози рослини огірка вбивають наповністю. Найбільш чутливі до холоду молоді рослини — у віці 1-3 тижнів. Листки та стебла до холоду можна підвищити. Цілий огірок при температурі 14-16°C. Найкраща температура для цвітіння і запліднення китків огірка — 18-22°C.

Огірок вимогливий до вологості ґрунту і повітря. Вологість ґрунту повинна бути в межах 60-80% від найвищої вологості, а відносна вологість повітря 70-80%.

Огірок любить полив. Глибина поливу повинна бути 10-12 см. Основне місце поливу — в межах 10-12 см. Основне місце поливу — в межах 10-12 см.

Стебло (бачити) і китки, борошниста рослина, вимагає від дошки стебла розвиваються дозрівання стебла і китків. Стебло (бачити) і китки, борошниста рослина, вимагає від дошки стебла розвиваються дозрівання стебла і китків.

Довжина стебла і число вічок повинні бути в межах 10-12 см. Основне місце поливу — в межах 10-12 см. Основне місце поливу — в межах 10-12 см.

Листки черешкові, виростають в межах рослини за розміром і формою. Розташовані листки по черзі. Нижні листки відстають від наступних меншими розмірами і за округлістю форми. У пахучих трьох-чотирьох і наступних листках утворюються кустки, в пахучих формуються кустки.

Коренева система огірка стовпчаста, проростає в ґрунт на глибину до 80-120 см. Основне місце поливу — в межах 10-12 см. Основне місце поливу — в межах 10-12 см.

Оксана Герасименко

1. Вибір рослини
Назва: Редька
Тип/сорт (назва):
2. Дата посіву:
- Фіксація даних:
3. Експериментальні умови:

-

5. Догляд за рослинами:

- Розпушування ґрунту
- Підживлення (органічне)
- Видалення бур'янів.

6. Спостереження за

-

Редька – дворічна рослина.

Редька — перехреснозона, мають різні забарвлення.

Особливості вирощування редьки

<http://sadyba.condovoblasti-vireshhavyunaja-redki>

4. **Характеристики коренів**
Характеристики коренів
Тривалість: 20-30
Умови: Температура
Ознаки: Потовщення

5. **Дозрівання коренів**
Характеристики коренів
Тривалість: 40-50
Умови: Зменшення
Ознаки: Коренева

Страхі виспау настиля

Скоростяга: сорти викаджують здебільшого наприкінці квітня - початку травня, пізні (або їх ще називають осінніми або зимовими, чорними) - на початку чи середині липня, але все залежить від погодних умов.

Після у теплицях і теплих парниках розмножуються вже в лютому.
Редька - холодостійка рослина. Сходи з'являються при температурі 3-5°C і можуть витримувати
похолодання до 3-4°C. Дорослі рослини переносять заморозки до -5-6°C.

Для ранніх та середньоранніх сортів рядки відстань між рядами має бути 20 см, а між рослинами в ряді — 10 см. Для всіх інших сортів відстань між рядками повинна становити 30 см, а між рослинами — 15 см.

Ранні сорти з коротким періодом дозрівання ідеально підходять для вирощування під склом або плівкою.

Позскорочене підживлення комплексним хелатним добривом має сенс проводити в фазі 4-6 листків.

Лоза за основу редуку виконане поліхлоридним мімікром, збалансовану оптимальної густоти листів.

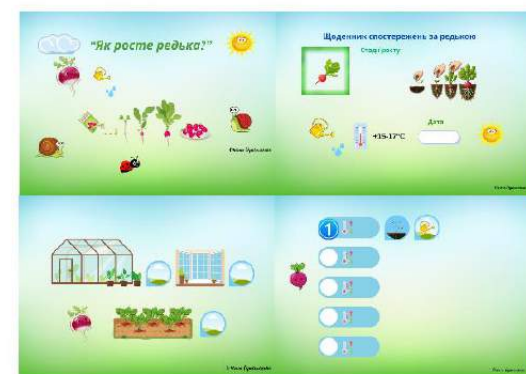
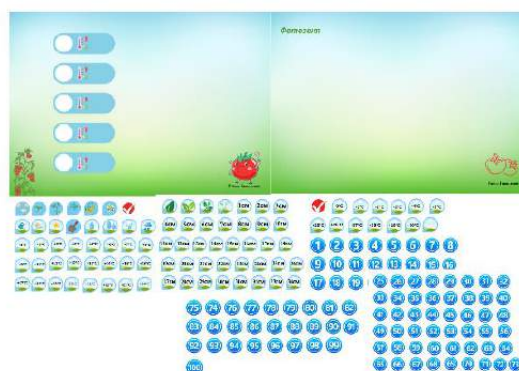
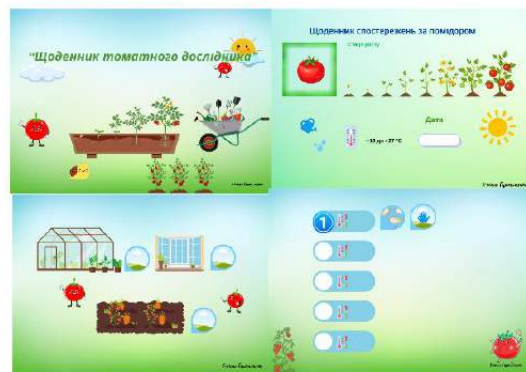
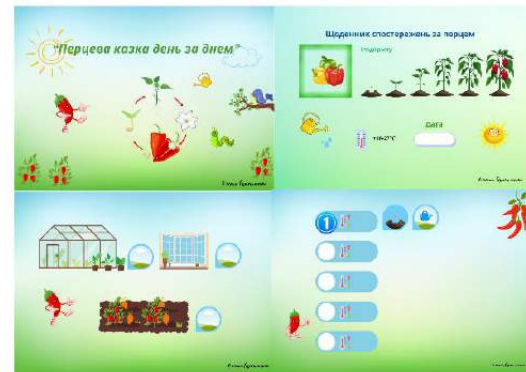
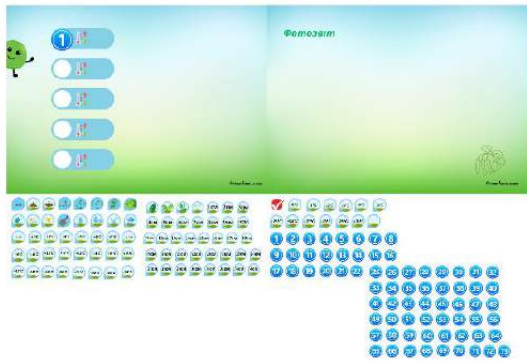
Для формування щільних і нижніх кореневих редьки необхідно забезпечити достатню кількість азоту. Материнські рослини формують за часом вегетації велику кількість біологічної маси.

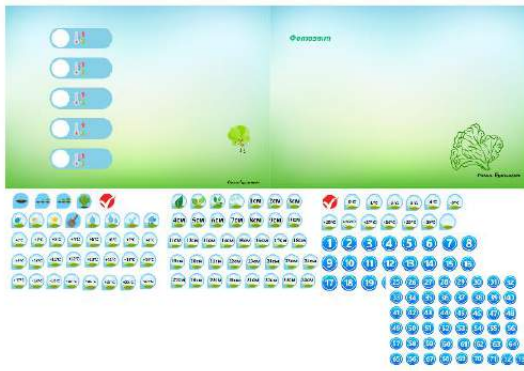
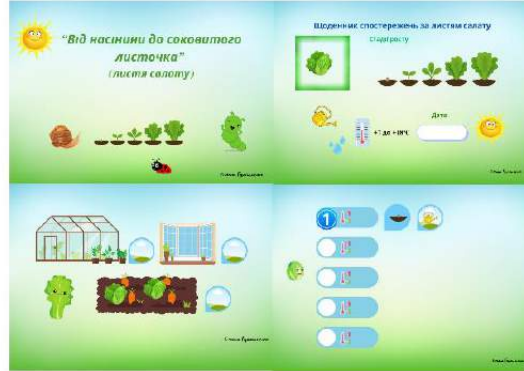
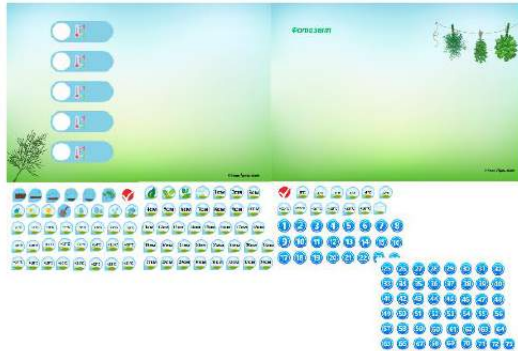
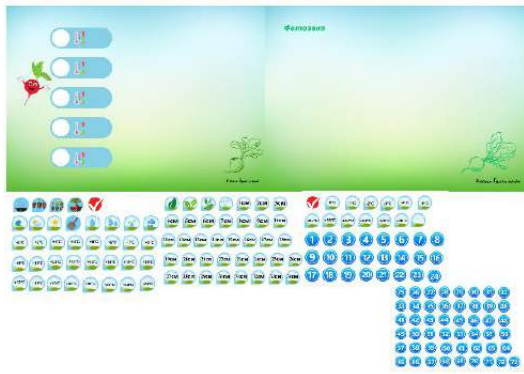
Якщо в коренеплодах рідьки буде нестача вологи, це призведе до одерев'яніння та огрубіння за рахунок чого вони стануть непридатними для харчування. Оксана Гречиска

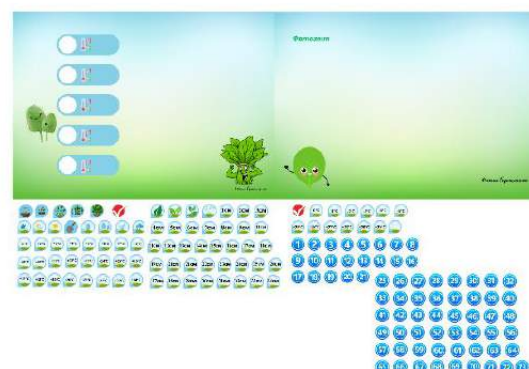
Скорость: сор
называют осин
Редька - холодо
па

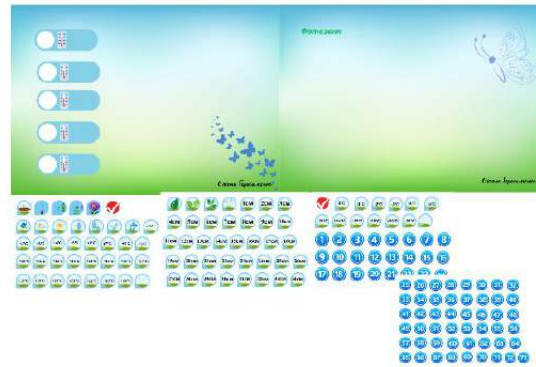
Щоденник спостережень за баклажаном

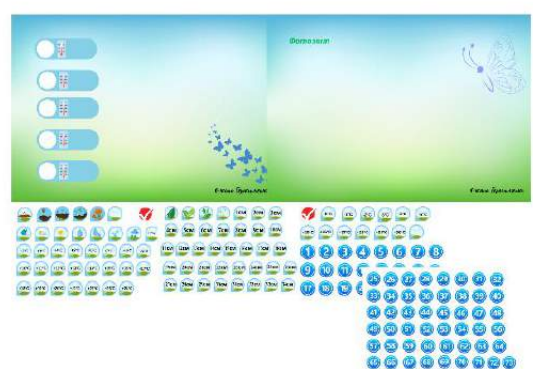
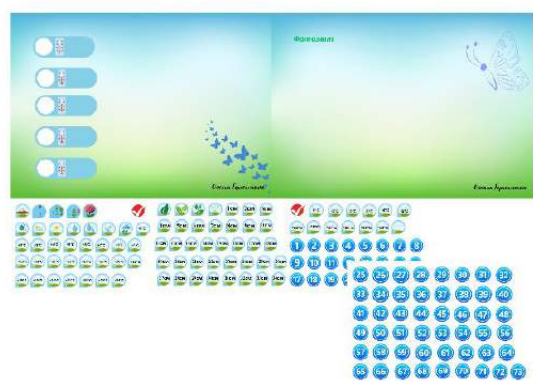
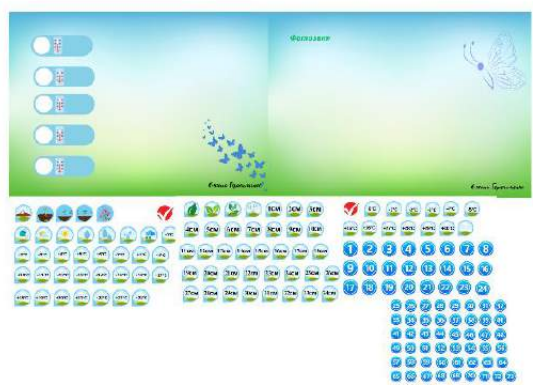
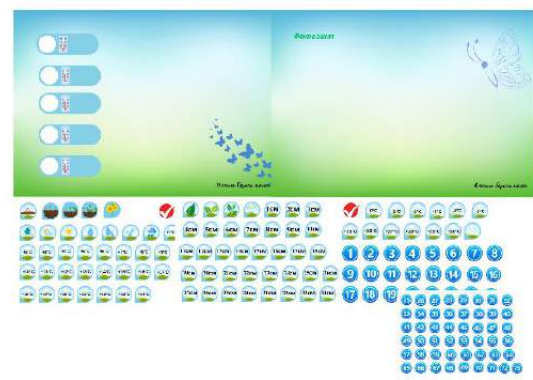
Щоденник спостережень за горохом

Картотека дослідів

КЗ "ДНЗ №46 ВМР"

Картотека дослідів

РАБОКОНЬ Світлана

Мета картотеки дослідів:

- Формувати у дошкільників уявлення про властивості, зовнішній вигляд, користь та способи вирощування овочів через проведення простих і доступних дослідів.
- Стимулювати пізнавальну активність, розвивати допитливість, увагу, мислення та мовлення дітей, сприяти розвитку навичок спостереження та аналізу явищ природи.
- Виховувати бережливе ставлення до природних ресурсів, інтерес до садівництва та здорового харчування.

Через досліди з рослинами діти не лише отримують знання, а й набувають навичок вирішення проблем, критичного мислення та творчого підходу до дослідження. Вони розуміють взаємозв'язки між природними явищами, вчаться ставити запитання й самостійно шукати відповіді. Це сприяє їхньому інтелектуальному та емоційному розвитку, формує вміння працювати в команді та досліджувати світ на власний спосіб. Крім того, експериментальна діяльність приносить радість відкриття, формує позитивне ставлення до навчання й розкриває потенціал кожної дитини. Вона допомагає малечі побачити, що наука – це не лише підручники, а й реальний, живий процес, у якому можна брати активну участь!

Правила безпеки під час виконання досліду

The image shows five safety rules for experiments, each with a red prohibition sign (a circle with a diagonal line) over it:

- Hand: A hand with fingers spread, indicating no touching or handling of chemicals.
- Mouth: An open mouth, indicating no eating or drinking.
- Eye: An eye, indicating no looking directly at the chemicals.
- Ear: An ear, indicating no listening to the chemicals.
- Nose: A nose, indicating no smelling the chemicals.

The illustration shows two students in a chemistry lab. A male student in a white lab coat is standing and holding a flask. A female student in a white lab coat and safety goggles is sitting at a table, working with various glassware and chemicals.

ПРЕДСТАВЛЕННЯ

Картка - схема досліду про перчик

РЯКОЇНЬ Світлана

[illegible]

Ось кілька цікавих фактів про перець для дітей:

Перці можуть бути солодкими або гострими – є багато різних видів перців, і деякі з них мають приємний солодкуватий смак, а інші можуть бути дуже гострими!

Різноманітні кольори перців – вони бувають: зелені, жовті, червоні.

Казка "Чарівний перець-рятівник"

Живе-був чарівний болгарський перець, який мій перетворився на будь-що: шит, паперовий або навіть літанковий болярський. Одного разу в казковому лісі почалася велика буря, і жителя не знала, як врятувати свої будинки. Чарівний перець допоміг створити захисний купол із своїх чарів. Людьми мешканці стали його найкращими друзями, і тепер перець щодня рятував від дрібних і великих негараздів.

Історія "Супергерої перцевого міста"

У місті Болгарії живе родина перців різних кольорів: червоний Перець-Силач, зелений Перець-Мислитель і жовтий Перець-Сонечко. Разом вони захищають місто від негод і допомагають всім мешканцям. Одного разу у місті зникли всі веселючі кольори, і перці вирушили на пошуки магичного джерела кольорів, яке вивилися захованим в глибоких підземеллях. Перці разом подолали труднощі та повернули радість і кольори до міста.

Казка "Загадка перцевого саду"

У саду жили три перці, кожен з яких секретарі. Червоний перець знав рецепт найсмачнішого супу. Жовтий перець володів таємницею золотих зоряних шуків. Зелений перець окропив магічну скриньку, яка вивільняла лише за допомогою пісн друзів. Маленькі діти з сусіднього села допомогли розгадати всі загадки саду і стали його новими господарями, навчали друзів та доброті.

РІВНОКОН Cafe.com

Казка про маленький помідорчик

Жив-був на грядці маленький помідорчик. Він тільки-но виріс із насіння і був дуже зеленим, адже ще не дозрів. Щоранку помідорчик підставляв свої боки теплим сонячним промінчиками і радів краплинам роси, які вмивали його листочки. Та одного разу він почув, як поруч хизувалися червоні, великі помідори: — Ось ми — справжні помідори! А ти, зелений малюче, зовсім не схожий на нас. Маленькому помідорчику стало сумно. Він задумався: "Невже я ніколи не стану таким красивим і червоним, як вони?" Але стара мудра соняшниця на сусідній грядці почула його думки й сказала: — Не хвилюйся, малий! У кожного свій час. Терпіння і турбота — ось що допомагає вирости справжнім. І помідорчик вирішив більше не засмучуватись. Він підставляв своє листя сонцю, пив дощову воду й терпляче чекав. Одного ранку, коли промінь сонця торкнувся його шкірки, помідорчик побачив у себе відображення — він став яскраво-червоним і зовсім, як його сусиди! Тепер усі хвалили його красу, але помідорчик завжди пам'ятав слова соняшники: "У кожного свій час." І він ніколи більше не засуджував інших.

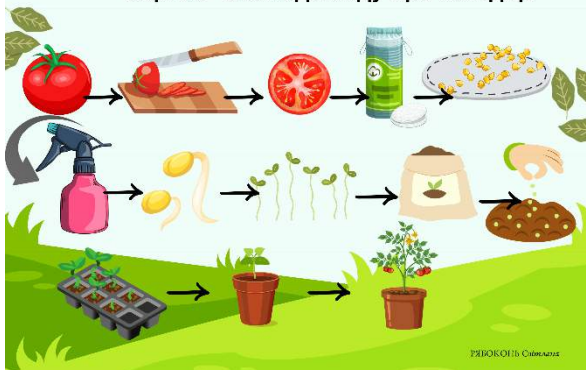

Ось веселі та цікаві факти про помідор, які сподобаються дітям:

Помідор — це фрукт! Так, помідор насправді є фруктом, а не овочем, бо росте з насіння і є плодом рослини.
Мандрівник світу: Помідор родом із Південної Америки, але тепер його вирощують у всьому світі.
Чарівні кольори: Помідори бувають не тільки червоні, а ще жовті, зелені, чорні, і навіть фіолетові!
Маленькі і великі: Помідори можуть бути крихітними, як ягоди чери, або гігантськими, які важать більше кількох кілограмів.
Фестиваль помідорів: У Іспанії щорічно проводять свято "Ла Томатіна", де люди кидються помідорами, щоб повеселитися!
Сік і соус: З помідора можна зробити томатний сік, кетчуп, соус для піци і навіть суп — смачний і корисний.
У космосі: Насіння помідорів подорожувало у космос, щоб перевірити, як рослини ростуть далеко від Землі.
Томатне серце: Якщо розрізати помідор, його насіння може утворювати форму, схожу на сердечко.
День помідора: У світі є спеціальний день, присвячений помідору — ось так його люблять.
Незвичайні сорти: Існує сорт помідора, який називають "Зелена зебра" — він має смужасте зелене забарвлення.

Картка - схема досліду про помідор

РЯБКОНЬ Світлана

Дослід

"Що знаходиться всередині помідора і як з'являються нові рослини?"

Мета: познайомити дітей із будовою помідора (шкірка, м'якоть, насіння). Показати, як із насіння виростає нова рослина. Сформулювати уявлення про життєвий цикл рослини.
Матеріали: стиглий помідор, ніж (для дорослого), паперові серветки, прозорий пластиковий стаканчик із ґрунтом або ватними дисками, вода.

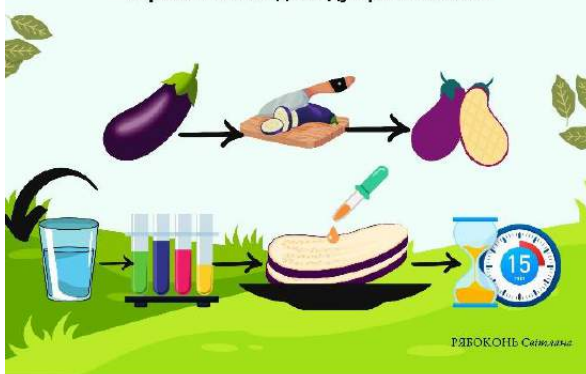
Хід досліду:

1. **Мотивація:** попросити дітей уявити, що відбувається з помідором, якщо його посадити у ґрунт. Заспокоїти їх думками.
2. **Відкриття:** Розрізати помідор, показуючи його будову. Розгляньте разом із дітьми шкірку, м'якоть та насіння. Запитайте: "Для чого, на вашу думку, потрібні насіння в помідорі?"
3. **Посів насіння:** обережно виділіть насіння з помідора та викладіть його на серветку, щоб підсушити. Потім попросіть дітей посадити декілька насіння у стаканчики з ґрунтом або ватними дисками для простого догляду. Полийте ґрунт.
4. **Спостереження:** поясніть дітям, що протягом кількох днів вони будуть спостерігати за пророщуванням насіння. Нехай вони щодня поливають ґрунт і стежать за змінами.
5. **Обговорення:** коли з'являться перші паростки, обговоріть з дітьми, як із маленького насіння з'явилася рослина. Зверніть увагу на важливість води, світла та догляду.
6. **Творча діяльність:** Запропонуйте дітям намалювати, як на їхню думку, буде виглядати вирощений помідор.
7. **Підсумок:** Обговоріть з дітьми, як з одного помідора можна отримати багато нових рослин. Підкресліть цикл природи.

РЯБКОНЬ Світлана

Картка - схема досліду про баклажан

РЯБКОНЬ Світлана

Дослід

"Цибулька-мандрівниця — подорож до сонця"

Мета: ознайомити дітей із процесом посадки та вирощування цибулі. Розвинути їхні навички догляду за рослиною, навчити відповідальної поведінки в природі, а також показати практичне значення вирощування рослин для отримання врожаю.
Матеріали: дріжджові бульбашки (цибульки), невелика баночка або стакан з водою, картон або папір для декору, фарби, фломастери чи маркери, сонячне місце (наприклад, підвіконня).

Хід досліду

1. **Підготовка:** Цибульки зустріч нас дозріє розкажіть дітям історію про "Цибульку-мандрівницю", яка хоче подорожувати із сонцем і світлом. Дітям доведеться допомогти їй, давши їй цибульки та намалювавши її обличчя (можливо використувати фломастери чи маркери).
2. **Посадка цибулі:** нехай діти покладуть цибулю в баночку з водою так, щоб нижня частина торкалася води. Поясніть, що цибулька повинна бути "розкоханим сонцем" і бути в ґрунті.
3. **Спостереження:** разом із дітьми спостерігайте за ростом цибулі щодня. Запитуйте: "Що змінилося?" або "Як цибулька наближається до сонця?" Можливо виставити "цибульки щоденник", де діти малюватимуть чи записуватимуть зміни.
4. **Гра: маневр цибулі:** Уявіть із дітьми, що цибулька подорожує до сонця. Організуйте гру, де вони стрибать, танцюють і розповідають історію.
5. **Цибулька дозріє:** Після того, як цибулька виростає, поговоріть із дітьми про її користь. Якщо є можливість використувати вирощену цибулю для приготування простоті страв, чи от салату. Знайте! У їдливих цибулях.

Запитання до дитини:

- Як ви думаєте, чому цибулька любить воду?
- Що допоможе їй "піднятися до сонця"?
- Обговорення: Поясніть, чому рослини потребують води, світла та тепла. Можливо провести експеримент, поставивши дві цибульки в темне місце, а іншу — на сонячне підвіконня.
- **Результат:** Коли цибулька виростає, діти можуть з'ясувати, чому цибулька росте так швидко, наприклад, у салаті.

РЯБКОНЬ Світлана

Цікаві факти про цибулю:

- **Цибуля і сльози:** коли нарізаете цибулю, вона "захистається" виділяючи речовини, які викликають сльози. Але це її спосіб залишитися цілою у природі!
- **Космічна цибуля:** цибуля була однією з перших рослин, які вирощували в космосі! Це допомогло дізнатися, як ростуть рослини далеко від Землі.
- **Стародавні герої:** у Стародавньому Єгипті цибулю шанували за її круглу форму, що символізувала нескінченність. Її навіть клали в гробниці фараонів.
- **Цибуля — супергерой:** цибуля має вітаміни, які допомагають боротися із застудою та зміцнюють наш організм.

РЯБКОНЬ Світлана

Картка - схема досліду про цибульку - мандрівницю

РЯБКОНЬ Світлана

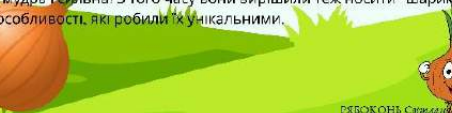
Казка про цибульку.

Жила-була Цибулька, яка мріяла стати королевою овочів. Вона жила в городі, де поруч росли морква, капуста і картопля. Цибулька була дуже працьовитою: кожного дня її коріння всмоктували поживні речовини з ґрунту, а листочки тягнулися до сонця.

Але був у Цибульки один секрет. Вона завжди носила чарівні "шарик" — лусочки, які захищали її від холоду і негоди. Інші овочі сміялися: "Чому ти така одягнена? Ми можемо рости без одягу!"

Та одного дня в город прийшов вітер-розбишак. Він здув листочки моркви, розтріпав капусту і навіть картоплю заніс у калюжу. А Цибулька залишилася стояти цілою, бо її чарівні лусочки захистили її.

Побачивши це, всі овочі зрозуміли, що Цибулька не просто королева, а ще й мудра і сильна! З того часу вони вирішили теж носити "шарик" свої особливості, які робили їх унікальними.

РІДКОКІЛЬ Скарбонка

Дослід "Чарівний лабіринт"

Мета: ознайомити дітей з принципами росту рослин і їх прагненням до світла. Розвинути спостережливість, терпіння та зацікавленість у природних явищах.

Матеріали: насіння кавказу, пруті для лабіринту, тарілки або контейнери, картон або шматочки паперу, жовтий, лінійний або природній освітлення (сонячне світло, коробка або папір, що створений лабіринт).

Хід досліду

Підготовка:

1. **Створення лабіринту:**
 - Зняти кавказ або жовтий прорості у тарілку стійку, щоб світло потрапило прямо в прорості і посприяти.
 - Заступити невеличкий отвір у кінці лабіринту для світла.
2. **Посадка насіння:**
 - Помістити насіння кавказу в прорості у контейнер, розмістити жовтий на початку лабіринту.
3. **Поставити контейнер з посадженим насінням у коробку-лабіринт.**
4. **Накрити тарілку або папір, щоб світло потрапило в отвір лабіринту.**
5. **Щодня спостерігати за ростом проростів:** туди, де вони рухаються крізь лабіринт у напрямку до світла.
6. **Разом з дітьми зможуть спостерігати:** фототропізм або загибель, як рослини "знаходять" шлях до світлового проросту.

Обговорення:

- **Питання:** чому рослини "шукають" до світла (фототропізм)?
- **Підказка:** про це знайдіть відповіді в інших розділах розробки.
- **Запитання дітей:** чи всі рослини рухаються швидко до світла? Чи проростає досвід?
- **Діти:** у кавказі, ну і тимчасово в корбі, мають демонструвати різні аспекти і проростання рослини. Відомо, що, якщо насіння висіти, вони будуть завжди без досвіду до світла, можна спостерігати рослини, що сидять на землі, проростають в темній саці, це може призвести до згинування стебла в білому кольорі, а не в темній частині корбі.

РІПОКОНЕ Childrens

Ось кілька цікавих фактів про огірки, які неодмінно сподобаються дітям:

- 1. Огірок – чемпіон з води!**
Огірок складається майже на 95% із води. Тому він такий соковитий і оживляючий. Кажуть, якщо в тебе немає води, огірок може замінити пляшку!
- 2. Космічний овоч**
Огірки побували в космосі! Їх вирощували на космічних станціях, щоб дізнатися, як рослина росте у нульовій гравітації.
- 3. Зелений лікар**
Шматочок огірка може допомогти зменшити набряк на шкірі або заспокоїти опіки після сонця. Так огірки допомагають не лише всередині, а й зовні!
- 4. Огіркова магія**
Якщо потерти огірок скло, воно стане чистішим, а на кухні не залишаться запахи! Діти можуть спробувати цей маленький "фокус" разом із дорослими.
- 5. Огірок і світ**
Огірки вирощують у більш ніж 70 країнах світу! В Україні вони особливо популярні відлук – холодний огірковий суп – точно не залишить нікого байдужим.
- 6. Огірковий рекорд**
Найдовший огірок у світі виріс завдовжки $1^{m}12^{cm}$ метра! – це як майже дві маленькі дошки! Як і стоїть один за одним!

РІПОКООО.COM.ua

Картка - схема досліду про огірок

ГЛЕБОКОНЬ Світлана

[illegible]

Цікаві факти про квасолю, які можуть зацікавити дітей:

- **Квасоля мас суперсилу!** Лімська квасоля може випускати речовину, яка приманює ос, щоб захиститися від гусениць.
- **Квасоля отруйна?** Свіжа червона квасоля містить токсини, але вони руйнуються під час термічної обробки.
- **Квасоля і Наполеон:** Французькі солдати їли квасолю, бо Наполеон вважав, що вона зміцнює м'язи і покращує роботу мозку.
- **Квасоля в косметичці:** Стародавні єгиптяни використовували квасолю для виготовлення білil, щоб зробити шкіру світлішою.
- **День квасолі:** У Болгарії щороку святкують День квасолі в останню неділю листопада.

УДООС/ОДП/Світлана

Казка про маленьку kwasолинку

Давно-давно, у царівному саду, жила собі маленька kwasолинка на ім'я Боба. Вона була найменшою з усіх зернят, але завжди мріяла стати чимось особливим. Одного разу вона почула, як вітер розповідав про таємничий Золотий Грунт, який може виконувати бажання.

Не довго думаючи, Боба вирішила вирушити в подорож. Вона перекотилася через город, перестрибнула через струмочок і подолати високий пагорб. Дорогою вона зустріла мудру картоплинку, яка підказала їй, що Золотий Грунт знаходиться біля Сонячного Дерева.

Діставшись туди, Боба занурилася у золотий ґрунт, і сталося диво — вона виросла у велетенське kwasолевє дерево, чиї плоди годували всіх мешканців саду. Так маленька kwasолинка здійснила свою мрію і стала справжньою героїнею.

РЯБОКОНЬ *Світлана*

Картка - схема досліду з квасолею

Давно-давно, у маленькому селі, жила собі Редька на ім'я Рудочка. Вона була не звичайною редькою: а дуже дотепливою! Виростала вона на городі бабусі Танни. Але дуже любила свої овочі.

Одного разу Рудочка вирішила: «Що це я завжди сижу під землею? Хочу побачити світ!» І почала пускати свої листочки все вище і вище, поки не виглянули з ґрунту. Як тут побачила навколо квіти, пташок і веселий сонячний промінчик, що посвітив їй зелені листя.

Рудочка так зраділа, що почала співати пісеньку. "Я расту, я міцнію, до сонця я тягнусь. Що там далі, що за лісом? Дуже побачить хочу!" Побачивши це, бабуся Танна вирішила, що час витягнути Рудочку з ґрунту. Але Редька не хотіла залишати свій новий світ. Тоді прийшла на допомогу її друзі, снуки і навіть сусідський кіт. Разом вони витягли Рудочку, але не для того, щоб з'їсти, а щоб посидіти їй наसनці в інших місцях. Так Редька Рудочка стала розповсюдженою! Вона допомогла вирости ще більше редьок у нових городах, а потім розповсюдила свій досвід усіх навколо.

З того часу всі овочі на городі бабусі Танни завжди прагнули рости вище, щоб так побачити світ і стати дослідниками, як Рудочка.

РІДКОКОНЬ Світлана

РЯДОКОМ СОСНАМИ

[illegible]

Горох у космосі: Ви знали, що горох побував у космосі? Астронавти проводили експерименти, вирощуючи горох у неважливості, щоб дізнатися більше про те, як рослини ростуть поза Землею!

Найдавніший овоч: Горох вирощують вже понад 10 тисяч років! Люди здавна використовували його як їжу, адже він дуже корисний та смачний.

Горох як грошак: У давні часи діти часто використовували сушений горох як куляки для гри або навіть для створення маленьких "горохових п'яльок".

Королівська історія: В Англії королева Єлизавета I дуже любила свійкий горошок. Вважалося, що той, хто виростив найкращий горошок, міг отримати нагороду від королеви.

Чарівний горошок: У казці "Принцеса на горошині" маленький горошок допоміг королю та королеві знайти справжню принцесу! Це історія про те, як навіть найменші речі можуть бути дуже важливими.

Маленький супергерой: Горох має багато корисних властивостей — він багатий на білок, тому що містить білок, який потрібен нашій м'язам.

РІДОКОНІ Світлана

The infographic illustrates the 8-step process of growing a pea plant:

1. Planting the seed in the soil.
2. The seedling emerging from the soil.
3. The seedling growing taller.
4. The seedling growing even taller.
5. The seedling growing into a mature plant with leaves.
6. The mature plant with leaves.
7. The mature plant with leaves.
8. Harvesting the peas.

Below the infographic, the text reads: **ПРОКОПИ Сабізіна**

[illegible]

Петрушка:

1. Символ сили: У давніх греків петрушка символізувала силу й перемогу. Вона була частиною святкових вінків для героїв.
2. Чарівна рослина: За легендами, петрушка спочатку росла на горі Олімп і була улюбленою рослиною богів.
3. Вітаміній чемпіон: Петрушка багата на вітамін С і містить більше цього вітаміну, ніж лимон!
4. Захист для рослин: У садівників петрушка відлякує шкідників і допомагає зберегти ґрунт здоровим.

Кріп:

1. Лікувальний заоб: Стародавні єгиптяни використовували кріп для лікування головного болю та шлункових неуг.
2. Назва з давнини: Слово "кріп" походить від давньогерманського слова "krilpa", що означає "заспокоївати", бо його часто використовували для заспокоєння.
3. Запахний захисник: Кріп випускає особливий аромат, який відлякує комах, зокрема міль.
4. Космічна трава: Кріп був однією з рослин, які вирощували на космічній станції для дослідження рослин у невгамості.

[illegible]

Картка - схема досліду про
квітку-дослідницю: яке середовище найкраще?

Вода Вода + сіль Вода + цукор
РЕБЕКОНЬ Світлана

Ось кілька цікавих фактів про нарциси:

Міфологічне походження: Назва квітки походить від давньогрецького міфу про Нарциса — юнака, який закохався у власне відображення.

Символіка: У квітковій мові нарциси символізують егоїзм і помилкові надії.

Географія: Нарциси ростуть переважно в Європі, але один вид зустрічається і в Азії.

Долина нарцисів: В Україні є унікальне місце — Долина нарцисів у Закарпатті, яке охороняється ЮНЕСКО.

Отруйність: Сік нарцисів може бути згубним для інших рослин, тому перед додаванням їх у букет флористи витримують квіти у воді.

Культурне значення: У Китаї нарциси є символом Нового року та вважаються гарантією майбутнього щастя.

[illegible]

Картка- схема досліду з примулою

Однакові умови

РЯБКОНЬ Софія

Примула — це не просто красива весняна квітка, а справжній символ пробудження природи! Ось кілька цікавих фактів про неї:

Давня історія: Примула згадується в легендах багатьох народів. Стародавні греки називали її "квіткою дванадцяти боїв" і вірили, що вона має цілющу властивість.

"Ключі до раю": За однією з легенд, апостол Петро впустив ключі від раю на місці їх падіння, вирісши примули. Саме тому в народі їх часто називають "ключиками".

Різноманітність: У світі існує понад 500 видів примул, і селекționери продовжують виводити нові сорти.

Популярність у Великій Британії: У Великій Британії примула настільки популярна, що там навіть існують клуби любителів цієї рослини, а також проводяться щорічні виставки.

Лікувальні властивості: Деякі види примул використовуються в народній медицині. Наприклад, примула лікарська містить вітамін С і застосовується для лікування застуди та бронхіту.

